

Genç Birikim'den...

Hamd, sizlerle yeniden birlikte olma hazzını ve mutluluğunu yaşatan, her şeye kadir Allah'a aittir. Selam, Rasulüne, şehidlerinin, mücahidlerinin, yolunda yürüyenlerin, mazlumların üzerine olsun. Sizleri selamların en güzeli, en büyüğü ve en anlamlısı ile selamlıyoruz.

Genç Birikim Derneği ve Medeniyet Derneği'nin ortaklaşa düzenlediği 'Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu' Ankara'da başarıyla düzenlendi. Ankara Kocatepe Kültür Merkezi'nde gerçekleşen uluslararası sempozyumda 63 yıl önce şehit edilen Müslüman Kardeşler Cemiyetinin kurucusu Hasan El-Benna ve mücadelesi çeşitli yönleriyle ele alındı. Bu sayımızda gerçekleştirilen bu sempozyumu öne aldık. Sempozyum hakkında değerlendirme yazıları, sempozyum içeriğine dair bilgiler, basında sempozyum hakkındaki makale ve haberler ve sempozyumdaki tebliğlerden bazılarını dergimizde okuyabilirsiniz.

Böyle bir sempozyumun tam da ortadoğuda meydana gelen ve devam eden halk hareketlerinin akabinde yapılmış olması da son derece önemli. Çünkü bu hareketlerin meydana geldiği ülkelerde Müslüman Kardeşler Cemiyetinin son derece etkili olduğu bir gerçektir. Nitekim Mısır'da seçimlerde "Müslüman Kardeşleri"nin birinci parti olarak çıkması da bunu teyid etmektedir. Tabi ki Müslüman Kardeşleri kuran şehid Hasan El-Benna'nın hala ortadoğuda, İslam Coğrafyasında ne kadar etkili bir lider olduğu da ortadadır. Bu tür liderler, dava adamları

gerçekten çok fazla yetişmemektedir. Çünkü yaşadığı toplumu bir insan hayatı döneminde değiştirmek/dönüştürmek kolay bir iş değildir. Hasan El- Benna bunu yapabilmiş/başarmış bir lider ve mücahidtir.

Maalesef bu arada Suriye'de Müslüman kanı oluk oluk akıtılmaya devam edilmektedir. Uluslar arası güçler sözüm ona birtakım planlar yapmakta, fakat hiçbir planları işe yaramamaktadır. Elbette bu planlar işe yaramak için değil, zalim ve katil Esed'in Müslümanları katletmesine adeta fırsat tanımak için yapılmış planlardır. Rabbim İnşallah şu içinde bulunduğumuz üç aylar hürmetine Suriyeli Müslüman kardeşlerimize yardım eder ve eli kanlı diktatör Esed'i de kahr-ı perişan eyler.

Değerli okuyucular,

Çocuklarımızın okulları bitiyor ve uzun bir tatil dönemine giriliyor. Tüm anne/babaların bu fırsatı çok iyi değerlendirmeleri gerekmektedir. İçinde yaşadığımız bu toplum maalesef geçmişini unutmuş, asıl hüviyetini kaybetmiş ve toplumda her türlü kötülük ve fahşa alıp başını gitmiştir. Çocuklarımız da bundan nasibin alan en büyük gruptur. Bu nedenle bu tatil aylarını çok iyi değerlendirip çocuklarımıza İslami bilgi ve bilinç veren yaz okulları/kurslarına göndermemiz gerekiyor. Ancak çocuklarımızı ancak eğiterek iyi bir nesil oluşturabiliriz. Rabbim hepimize Salih evlat nasip etsin inşallah.

Sizleri dergimizle baş başa bırakıyoruz. Allah'a emanet olun.

Yıl: 15 Sayı: 157

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
İbrahim Hakkı Toprak

Genel Yayın Yönetmeni
Ali Kaçar

Yazışma Adresi
İlkiz Sokak No: 22/B
Sihhiye - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Yönetim Yeri

İlkiz Sokak No: 22/B
Sihhiye - ANKARA
Tel : (0312) 229 67 18
Fax: (0312) 229 67 19

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı
Sistem Ofset
Strazburg Cd. No: 7/A
Sihhiye - ANKARA
Tel: (0312) 229 18 81

Baskı Tarihi:
11.06.2012

genc
BİRİKİM

web : <http://www.gencbirikim.net>
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

Abone Şartları:

Yurtiçi abonelik için 6 aylık abonelik ücreti olan 24.00 TL'yi Yurt dışı abonelik için 6 aylık abonelik ücreti olan 35.00 TL'yi Yapı Kredi Bankası, Sihhiye Şubesi (Şub. Kod. 309, Hes. No: 69405472) no'lu hesaba veya Ramazan DEMİRHAN 6157119 no'lu posta çeki hesabına yatırmanız ve Posta Çeki alındı belgesinin fotokopisini ve adresinizi İlkiz Sokak No: 22/B Sihhiye /ANKARA adresine göndermeniz yeterlidir.

Bu sayımızda...

3

Sempozyumun Ardından!..

Ali KAÇAR

8

Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu'nun Hatırlattıklarından

M. Beşir erylarsoy

10

Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu'nun Ardından!

Süleyman ARSLANTAŞ

14

Hasan El-Benna Konferanslarının Dinleyicileri

Prof. Dr. Hacı DURAN

16

Sempozyum Değerlendirmesi

Ömer Faruk ÇAKICI

17

"Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu"

Ankara'da Başarıyla Düzenlendi

Genç Birikim

23

Basından Seçmeler

Genç Birikim

26

18 Yıl İsrail Zindanlarında Kalan Eymen Muhammed Ebu Halil, Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumunda Konuştu

Eymen Muhammed Ebu Halil

28

Filistinli Amr Abu Salam'ın Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu Konuşması

Amr Abu Salam

32

Tanrı Misafiri Usame Bin Ladin Olunca...

BBC'den Aktaran: Celal SANCAR

34

Modernizmin Yıkıcılığına Karşı Mirac Ruhu

Hayriye BİCAN

38

Gaybın Bilinebilirliği

Muhammed İMAMOĞLU

44

Röportaj: Prof. Dr. Münir Muhammed Gadban

Genç Birikim

50

Fıkıh, Riba, Faiz, Değer ve Fazlalık Üzerine

Tevfik UĞUR

56

Müslüman Üniversite Gençliğinden Beklentilerimiz Ya Da Ne Yapmalıyız?

İsa MEMİŞOĞLU

62

Bahattin Yıldız ve Kadir Kıymet Bilmek...

Fatih PALA

64

Birleşmiş Milletler Bir Milyon Somali'liyi Açlığa Terketti

Çev: İsmail CEYLAN

Sempozyumun Ardından!..

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Arap Baharı ya da Ortadoğu'daki halk ayaklanmaları 17 Aralık 2010'da Tunus'ta, Muhammed Buazizi'nin kendisini yakmasıyla başlamış ve domino etkisiyle başta Mısır, Libya, Yemen, Bahreyn, Suriye olmak üzere birçok ülkeyi etkilemiştir. Tunus'ta 1987'den (aslında 1959'da Habib Burgiba'nın kendisini ebedi cumhurbaşkanı ilan etmesinden), Mısır'da 1982'den (aslında Cemal Abdunnasır'ın 1952'de Hür Subaylar darbesiyle yönetimi devraldığından) ve Libya'da 1969'dan beri devam eden diktatörlükler, bu ayaklanmalar dolayısıyla bir bir yıkılmış; Yemen'de, Bahreyn'de ve özellikle de Suriye'de ise binlerce masum insanın katledilmesine rağmen ayaklanmalar halen devam etmektedir. Halkların bu şekilde aylarca, ölüm kusan silahlara karşı ölümüne, bölgedeki diktatörlüklere ve arkalarındaki küresel işgalci güçlere karşı direnmeleri, son çağlarda benzerine az rastlanır türden ayaklanmalar olarak tarihteki yerini almıştır. Düne kadar 'adam olmaz' gözüyle bakılan bu coğrafya halkları, bu ayaklanmalarla, adeta tarihi yeniden yazmışlar ve bütün dünya halklarına örneklik teşkil edecek tarzda yeni bir çığır açmışlardır. Ortadoğu'nun kahraman halkları tarafından açılan bu çığır, ulusal ve uluslar arası emperyal işgalci güçler ve yerli işbirlikçilerince yönlendirilmeye, saptırılmaya çalışılsa da, İnşaallah, on yıllardır kendilerine zorla giydirilen Batı kaynaklı bütün batıl değerlerden sıyrılarak asıl mecrasına kavuşacaktır. Bunu, umut ve temenni ediyoruz. Halkların çoğunluğunun arzu ve isteğinin de bu yönde olduğunu biliyoruz. Çünkü onlar da biliyor ki, 20. Yüzyılın başından itibaren kendilerini bölük pörçük hale getirerek, başları-

na bu diktatörleri musallat eden, onları destekleyen, kan ve gözyaşı üzerine hegemonik sömürü çarklarını devam ettiren bu Doğulu ve Batılı emperyal işgalci ve Siyonist güçlerdir.

Ne yazık ki bu ülke halkları, emperyal ve Siyonist işgalci güçlerin yardım ve desteğiyle eli kanlı diktatörlükler tarafından on yıllardır baskı ve dayatmayla yönetilmektedir. Nitekim Libya'da Kaddafi, 1969'da 27 yaşında iken yaptığı darbeden 2011'e; Mısır'da 1952'de Hür Subaylar darbesiyle yönetime gelen Cemal Abdunnasır 1970'e; Enver Sedat 1970'den 1982'ye; Hüsnü Mübarek 1982'den 2011'e; Tunus'ta Habib Burgiba 1956'dan 1987'e; Zeynel Abidin Bin Ali 1987'den 2011'e; Yemen'de, Ali Abdullah Salih 1978'den 2011'e; Suriye'de, Hafız el-Esad bir darbeye 1970'den öldüğü tarih 2000'e kadar, kendi ülke halklarını demir yumrukla yönetmişlerdir. Bu eli kanlı katillerin her biri kendi halından masum on binlerce insanı katletmiş ve on binlercesini de zindanlarda insan havalasına sığmayacak tarzda işkencelerden geçirmiştir. İnsan haklarını dilinden düşürmeyen Batılı ve Doğulu emperyal güçler, bu katliamların karşısında sadece susmakla kalmamışlar, aksine askeri, siyasi ve ekonomik olarak bu diktatörlükleri ayakta kalmaları için desteklemişlerdir. Nitekim İslami Selamet Cephesi (FİS) Cezayir'de 1990'daki yerel yönetimlerden sonra genel seçimlerin 1991'deki ilk turunu kazanmış, 1992'de de ikinci turunu kazanmak üzere iken FİS'in bu yürüyüşü Batılı güçlerin yardım ve desteğiyle bir askeri darbe ile durdurulmuştur. Batılı emperyal güçler bununla da yetinmemişler, 1992'de Lizbon'da yaptıkları toplantıda Cezayir'de darbe gerçek-

leştiren askeri cuntaya 492 milyon dolar yardım kararı almışlardır. Aynı şey, Ocak 2006'da yalnız başına iktidar olacak tarzda seçimleri kazanan Hamas'a da yapılmadı mı? Aslında emperyal güçlerin ağızlarından hiç düşürmedikleri insan hakları sözcüğü, sadece sömürü ve işgallerini devam ettirmek için kullandıkları bir araçtır. Aksi olmuş olsaydı Afganistan, Çeçenistan, Irak işgal-leri ile Filistin'de Siyonist İsrail'in, Suriye'de de azınlık Nusayri diktatörlüğünün gerçekleştirdiği katliamlara göz yumulur muydu? Aslında başta BMGK'nin daimi üyeleri olmak üzere diğer Batılı ve Doğulu emperyal güçlerin tamamı işgalci ve sömürgeci. Bölge halkları bu gerçeği yakinen bilmektedir. Bu nedendir ki, bölge halkları nezdinde, en az bu diktatörlükler kadar, onları destekleyen Doğulu ve Batılı emperyal güçler de suçludur ve dökülen her damla kandan sorumludurlar.

Halk ayaklanmaları ile sarsılan Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerine baktığımızda bu ülkelerdeki halkın kahir ekseriyeti geleneksel de olsa Müslüman'dır. On yıllardır baskı altında ve zindanlarda tutulmalarına rağmen bu özelliklerini kaybetmemişlerdir. Nitekim yıllar sonra bunca baskı ve işkenceden sonra Tunus ve Mısır'da yapılan seçimler de bunu açıkça göstermiştir. Bu ülke halkları ve bu halklar tarafından kurulan İslami örgütler bunca yıl baskı altında tutulmalarına, âlim ve hareket adamları ise ya zindanlara atılmış ya da yıllardır sürgün hayatı yaşamak

zorunda bırakılmış olmalarına rağmen yapılan ilk seçimlerde tercihlerini İslam'dan yana kullanmışlardır. Örneğin Tunus'ta Raşid Gannuşi'nin faaliyetleri sürekli engellenmiş, zaman zaman tutuklanarak hapse atılmış, 1986'dan sonra idamla yargılanmış, Zeynel Abidin darbeyle iktidarı ele geçirdikten sonra serbest bırakılmış, 1992'den sonra ise sürgüne gönderilmiş ve ancak ülkesine 2011'de dönebilmiştir. Mısır tarihi ise 1950'den sonra, çağdaş firavunlar tarafından kan ve katliamla yazılmıştır. Nice ilim ve hareket adamı bu süreçte idam edilmiş, bir kısmı ise kalan ömrünü zindanlarda geçirmek zorunda bırakılmıştır. Abdülkadir Udeh 1954'de 6 arkadaşı ile, Seyyid Kutub ise 1966'da arkadaşlarıyla birlikte idam edilmiştir. Bu isimler dünya kamuoyunca tanınan ve bilinen isimlerdir. Ya zindanlarda ve darağaçlarında katledilen diğer isimsiz kahramanlar; bunların isimlerini ve sayılarını herhalde Allah'tan başka hiç kimse bilmeyecektir. Çünkü bütün Mısır halkı biliyor ki, birçok Müslüman âlim ve hareket adamı ya işkenceler altında ya da darağaçlarında şehid edilmiştir. Aynı durum diğer ülkelerdeki Müslümanlar için de geçerlidir; nitekim Suriye'de İhvan'ın kurucusu olan ilim ve hareket adamı Mustafa Sibai de tutukluluk dönemlerinde gördüğü işkence neticesinde 1957'de felç geçirerek vücudunun belirli bir kısmını kullanamaz hale gelmiştir. Mustafa Sibai'den sonra Suriye İhvan liderliğine seçilen İsam Attar ise 1963'den beri hâlâ sürgündür Almanya'da!..

İSLAM DÜNYASINDA EN ETKİLİ HAREKET İHVAN HAREKETİDİR!..

İhvan'ül Müslimin Hareketi, 1928'de, Mısır'ın İsmailiye kentine öğretmen olarak tayin edilen Hasan el-Benna tarafından kurulmuştur. Hasan el-Benna, İsmailiye'de tebliğ çalışmalarına başlangıçta bütün arkadaşlarının olmaz dediği kahvehanelerde başlamıştır. Yapılan bu tebliğ çalışmaları kısa bir süre içerisinde meyvesini vermiş ve Hareket'in kadro elemanları da bu tebliğ çalışmaları sayesinde yetişmiştir. Böylece İsmailiye kentinde başlayan İslami çalışmalar gittikçe daha çok taraftar bularak Kahire ve Mısır'ın diğer kentlerine de yayılmıştır. Kısa bir süre içerisinde ülkenin çeşitli yörelerinde onlarca şube açılmıştır. Kur'an ve Sünnet temeli üzerine inşa edilen bu Hareket, Mısır'da bilinir ve duyulur olmanın dışında diğer Afrika ve Ortadoğu halkları üzerinde de etkili olmaya başlamıştır. Çeşitli ülkelerden Mısır'a el-Ezher Üniversitesi'ne okumak üzere gelen öğrenciler, eğitimlerini tamamladıktan sonra kendi memleketlerine döndüklerinde İhvan'ın uzantısı bir takım İslami teşkilatlar kurarak faaliyetlerine başlamışlardır. Ve böylece İhvan sadece Mısır'da değil, başta Suriye olmak üzere Tunus, Sudan, Libya, Yemen, Irak, Ürdün, Suudi Arabistan ve daha birçok ülkede etkili hale gelerek Müslümanların örgütlenmesini sağlamıştır. Nitekim halk ayaklanmalarının olduğu ilk ülke Tunus'ta İhvan uzantısı İslami Yönelişler Hareketi'ni kuran Raşid el-Gannuşi 1960'larda, önce Mısır'da, sonra buradan sınır dışı edilmesi üzerine de Suriye'ye gelerek eğitimini burada tamamlamıştır. Gerek Mısır'da ve gerekse Suriye'de bulunduğu yıllarda İhvan liderleriyle tanışmış ve faaliyetlerine iştirak ederek tecrübe kazanmıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra kendi ülkesine döndüğünde de İhvan'ın uzantısı olarak İslami Yönelişler Hareketi'ni arkadaşlarıyla birlikte 1969'da kurmuştur. Bu hareket, 1987'lerden sonra Nahda (diriliş) ismini alarak faaliyetlerine devam etmiştir. İslami Yönelişler ya da sonraki ismiyle Nahda Hareketi, uzun yıllar rejim tarafından tanınmamasına, faaliyetlerine izin verilmemesine ve liderleri de kimileri zindanlara, kimileri de uzun yıllar sürgün edilmelerine rağmen yine de yapılan ilk seçimlerde %41,47 oranında oy alarak birinci parti olarak çıkmıştır.

Aynı durum Mısır için geçerlidir. Orada da bütün baskı ve hilelere rağmen İhvan girdiği ilk seçimde %47'den fazla oy almış, Selefiler'in partisi Nur Parti ise %24 oranında oy alarak ikisi birden

%70 oranında oy almışlardır. Bu, Mısır toplumunun geleneksel de olsa bütün baskı ve işkencelere rağmen İslami hassasiyetlerini kaybetmediğini göstermektedir.

Bu durum Libya, Yemen, Bahreyn, Suudi Arabistan, Suriye ve diğer ülkeler için de geçerlidir. Batılı ve Doğulu emperyal devletler için bu durum bilindiğinde, Suriye'de 16 aydır tam anlamıyla bir soykırım gerçekleştirilmekte olmasına rağmen kimileri sessiz kalarak, kimileri de zımni olarak Esad diktatörlüğünü desteklemektedir. Çünkü onlar çok iyi biliyorlar ki Esad diktatörlüğü devrilirse –ki devrilecektir İnşaallah- yapılacak ilk seçimlerde yine İslami kuruluşlar kazanacaktır.

HASAN EL-BENNA SEMPOZYUMU VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ!..

Ortadoğu'da, bugün halen faaliyette olan ya da kapanmış bulunan bütün İslami hareketler, ya İhvan'dan ayrılanlar ya da İhvan mensupları tarafından kurulmuş hareketlerdir. Yani bu hareketlerin örnek aldığı, beslendiği ana gövde, Hasan el-Benna tarafından kurulan İhvan'ül Müslimin yani Müslüman Kardeşler Hareketi'dir. Bu hareketler kuruldukları her ülkede, her türlü insanlık dışı baskı ve işkencelere rağmen ayakta kalarak faaliyetlerine devam etmişler ve Ortadoğu'daki son halk ayaklanmalarında da en etkin rolü oynayarak diktatörlüklerin bir bir yıkılmalarını sağlamışlardır. İhvan'ül Müslimin Hareketi, 1928'lerden beri Mısır'da ve 1930'lı yılların ortalarından itibaren Ortadoğu'nun birçok ülkesinde faaliyet göstermesine ve Siyonist terör örgütü İsrail'e karşı Filistin'de savaşmasına rağmen Türkiye kamuoyunda yeterince tanınmamakta, hatta İslam düşmanı laik çevrelerde terör örgütü olarak bilinmektedir. İşte bu ve benzeri başka nedenlerle Hasan el-Benna Kimdir, kurduğu Teşkilat'ın amacı, faaliyetleri nedir ve nasıl bunca baskı ve katliama rağmen başta Mısır'da olmak üzere diğer ülkelerde bugüne kadar ayakta kalabilmiştir? Benna, bu kadar etkili olan bir hareketi 43 yıllık (17 Ekim 1906'da doğdu, 12 Şubat 1949'da İngiliz destekli kukla Kral Faruk'un eli kanlı katilleri tarafından hunharca şehid edildi) kısacık denebilecek bir zaman diliminde nasıl kurabilmiş ve bu kadar etkin hale getirebilmiştir? Bu ve benzeri sorulara cevap bulabilmek, bu Teşkilat'ı ve kurucusu Hasan el-Benna'yı Türkiye kamuoyuna tanıtmak amacıyla Ankara'da 5-6 Mayıs 2012 tarihlerinde "Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu" düzenlenmiştir.

Bu sempozyum, gerek Türkiye’den ve gerekse İslam coğrafyasının çeşitli yörelerinden onlarca ilim ve hareket adamının katılımı ile gerçekleşmiştir. Bu ilim ve hareket adamlarının kimileri halen bulundukları ülkelerde İhvan hareketinin en yetkili isimleri arasında bulunmakta, kimileri ise İhvan konusunda uzman olan isimlerdir. Mesela bu isimlerden Hemmam Said halen Ürdün’de İhvan Hareketi’nin genel müdürüdür. Eşref Abdulgaffar ve Prof. Dr. Ahmed Zaid Mısır’da İhvan mensubu olan ilim adamlarıdır. Musa İbrahim el-İbrahim ve Münir Gadban ise Suriye İhvan’ından olup her biri 1980’li yıllardan beri 30 küsur senedir sürgün hayatı yaşamaktadırlar. Abdülkadir Ebu Faris, Salih Lütfi Ağbariye ve diğerlerinin de ömürleri, içinde yaşadıkları ülkede İslami mücadele vererek geçmiş isimlerdir.

Sempozyum iki gün boyunca, gerek Ankara’dan ve gerekse Türkiye’nin çeşitli illerinden gelen izleyiciler tarafından yoğun ilgiyle izlenmiştir. Sempozyuma gelemeyenler ise canlı olarak internet üzerinden takip etme imkânı bulmuşlardır. Sempozyumun ikinci günü, sempozyumun ilk günü sunulan tebliğlerden oluşan birinci cilt sempozyum kitabı ücretsiz olarak izleyicilere dağıtılmıştır. İkinci günün tebliğlerini ihtiva eden ikinci cilt sempozyum kitabı ise, sempozyumu takip eden hafta içerisinde baskısı tamamlanmış ve yine ücretsiz olarak elden dağıtılmıştır. Tertip Heyeti olarak hedefimiz sempozyum kitabını ilk gün dağıtmaktır. Bu nedenle de, konuşmacılardan tebliğlerini bilgisayar ortamında 17 Mart’a kadar bize ulaştırılmasını talep ettik. Ancak bazı tebliğlerin gecikmesi nedeniyle bu hedefimizi gecikmeli olarak gerçekleştirebildik. Birinci baskıların dağıtımı biten sempozyum kitabının yeniden gözden geçirilerek –kısmet olursa- en yakın zamanda ikinci baskıları yapılacaktır. Ayrıca sempozyumdaki bütün oturumlar 4 DVD halinde güzel bir kapak içerisinde hazırlanarak dağıtımına başlanmıştır. Bu çabaların amacı, iki gün devam eden sempozyumu kalıcı hale getirmektir.

Sempozyumun organizasyonunda herhangi bir aksamanın olmaması için aylar öncesinden çalışmalar başlatılmış, belirli periyotlarla yapılan toplantılarda hiçbir şeyin eksik olmaması için azami dikkat sarf edilmiştir. Bu çalışmalar, Hayreddin Karaman Hoca’nın da belirttiği gibi ekonomik anlamda bütün imkânsızlıklara rağmen yapılmış ve çok güzel bir organizasyon gerçekleştirilmiştir. Sahne, ses ve görüntüden tutun, salondaki oturum düzenine kadar, similtane tercümeden tutun kulaklıkların dağıtılma-

sına kadar, kısacası herkesin takdirini kazanan bir organizasyon ortaya çıkmıştır. Emeği geçen, az ya da çok katkısı bulunan herkesin, fazlasıyla teşekkürü hak ettiği bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Öyle zannediyorum ki, bu sempozyum, İslami tandanslı yazılı ve görsel basın gerekli ilgiyi göstermese de uzun zaman örnek gösterilecek ve Müslümanlara yakışır bir sempozyum olarak akıllarda yer alacaktır.

Sempozyum düzenleyen ve Ankara’daki organizasyonu gerçekleştiren bizlerin eksiklikleri yok muydu, elbette vardı. Ancak bu eksikler, kaçınılmayacak ve dışarıdan bakıldığı zaman çok da fark edilmeyecek türden ufak-tefek eksikliklerdi. Bu tür eksiklikler, unutmadan ya da bir ihmalden kaynaklanan eksiklikler değildi; genelde salonun yetersizliğinden kaynaklanan eksikliklerdi. Ancak çeşitli çevrelerden ve özellikle de konuşma esnasında kimi konuşmacıların sempozyum organizasyonunu ve izleyicilerin dikkatle izlemelerini takdirle karşılamaları ve bunu da sözlü olarak ifade etmeleri, zannediyorum ufak tefek bu tür eksiklikleri kapatmıştır.

Sempozyumun amacı çeşitli yönleriyle Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler Teşkilatı’nı gündeme getirmektir. Bu amaç, iki gün dolu dolu devam eden sempozyumla gerçekleştirildiği, salonun ve yan salonların tıklım tıklım dolması, izleyicilerin yerinden hiç ayrılmadan dikkatle izlemeleri ve bütün konuşmacıların takdirlerini ifade etmelerinden anlaşılmıştır. Yan salonlara üç ayrı projeksiyonun konulması, ayrıca 300’den fazla sandalyenin dışarıdan getirilerek bu salonlara yerleştirilmesi, dışarıda kalan izleyicilerin kolaylıkla dinlemelerini ve izlemelerini sağlamıştır. Gerek konuşmacı ve gerekse çeşitli illerden gelen misafirlerin, Ankara’da misafir edilmeleri, kimi misafirlere ensar ve muhacir kardeşliğini hatırlatmıştır. Bu, bizleri fazlasıyla sevindirmiştir.

Sempozyumu izleyen değişik çevrelerin bizlere tekrar tekrar teşekkür etmeleri, hatta uzun zamandır Ankara’da böyle bir organizasyonun gerçekleştirilmediğini belirtmeleri, sempozyumun amacını gerçekleştirdiğini göstermektedir.

Sempozyumdaki amacımız, bugün Ortadoğu’daki halk ayaklanmalarında çok etkin olan Müslüman Kardeşleri ve kurucusu merhum şehid Hasan el-Benna’yı çeşitli yönleriyle gündeme getirmektir. Çeşitli yerlerden ve çevrelerden gelen müspet tepkilerden bu amacın gerçekleştirildiğini düşünüyoruz. Bu, sempozyum boyunca yapılan bütün konuşmaların içeriğine katıldığımız anlamına gelmez. Elbette katılmadığımız

bazı konular, -az da olsa- kimi konuşmacılar tarafından gündeme getirilmiştir. Zaten böylesine geniş bir sempozyumda mota mot aynı şeyleri gündeme getiren konuşmacıları bir araya getirmek hem zor, hem de sempozyumun amacına çok da uygun olmayacaktı. Çünkü biz bu sempozyumla, bugün Ortadoğu ülkelerini yeniden şekillendiren bir hareketi ve onun kurucusunu çeşitli yönleriyle gündeme getirmektir.

Bize yöneltilen eleştirilerin başında, bazı konuşmacıların demokratik ve parlamenter sistemi gündeme getirmeleri olmuştur. Elbette bu söylem, bizim de katılmadığımız bir söylemdir. Ancak Ortadoğu'da halk ayaklanmalarında bu söylemin çok sık olarak gündeme getirildiği de bir vakıdır. Ancak bu söylemin, batılı anlamda bir demokratik söylem olmadığı da bir vakıdır. Çünkü batılı anlamda demokrasiyi yani helal ve haramın belirleyicisi olarak halkı kabul etmek, halkı ilahlaştırmak anlamına gelir ki, ben Müslüman'ım diyen bir kimsenin bunu asla kabul etmesi mümkün değildir. Ortadoğu'da halk ayaklanmalarına öncülük eden teşkilatların yöneticilerinin gündeme getirdikleri demokratik söylemin amacı sadece yöneticilerin seçimle belirlenmesidir. Aksini düşünmek, İslam'ı bildiklerini zannettiğimiz bu kimseler için zaten mümkün değildir. Çünkü bu toplumlarda başa geçen yöneticiler sadece iki şekilde yönetimleri bırakmaktadırlar; birincisi, yönetim babadan oğula geçmektedir, diğeri ise yönetim ancak bir darbeyle değişmektedir. Her iki şekilde de, halkın hiç bir etkisi söz konusu değildir. Bundan dolayıdır ki, bu toplumlardaki her bir yönetici 30 sene, 40 sene kendi yönetimini halka rağmen ve emperyal güçlere dayanarak devam ettirmektedir.

Bu nedenle Türkiye gibi toplumlara bakıldığında seçimle yönetimlerin değişmesi onlara daha cazip gelmektedir. Halk ayaklanmalarının olduğu ülkelere baktığımızda bu durum çok açık olarak görülmektedir.

Ancak bu söylem nasıl anlaşılırsa anlaşılınsın, demokrasi batı kaynaklıdır, tarif ve tanımı bellidir; ilahı beşer olan bir dindir. Çünkü demokrasilerde halkın iradesinin belirleyiciliği esastır; helal ve haramın belirleyicisi Allah değil, halkın iradesidir. Oysa İslam'da ve dolayısıyla Müslümanlara göre, helal ve haram koyuculuk yetkisi sadece ve sadece Allah'a aittir. Dolayısıyla bir Müslüman'ın hangi saiklerle olursa olsun, halkın iradesinin ilahlaştırıldığı bir yönetim şeklini benimsemesi ya da bir aşama olarak kabul etmesi asla mümkün değildir.

Sempozyumdan sonra, sempozyumla ilgili çok yönlü gerekli değerlendirmeler yapılmıştır. Sempozyuma katılım, organizasyon, kitapların dağıtılması ve çeşitli çevrelerden bize gelen olumlu tepkiler, bizleri memnun etmiştir. Böylesine geniş katılımlı ve anlamlı bir sempozyuma vesile olduğumuz için de Rabbimize çokça şükrettik.

Gerek yurt dışından, gerekse yurt içinden davetimize icabet eden, tebliğlerini sunan ve dinleyici/izleyici olarak katılan herkese teşekkürü bir borç biliyoruz. Bu sempozyum, özelde bizim bir kazancımız olarak görülse de, aslında bütün Türkiyeli Müslümanların bir kazancıdır. Umut ediyoruz ki, bu sempozyum, daha geniş katılımlı, yeni ve daha güzel sempozyumlar için kapı aralamış olur. Temenni ve duamız budur.

Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu'nun Hatırlattıklarından

M. Beşir ERYARSOY

"Allah'ın hoş ve güzel bir söze kökü sağlam, dalları göklere yükselen bir ağacı misal verdiğine bakmaz mısın?" (İbrahim, 24)

Bitkiler dünyasında -ilk bakışta dahi fark edilebilen- bizim için günlük hayatımızda pek önemli olmayan yosunlardan, hatta zehirli olan, çirkin görünümlü dikenlerden görünüşüyle, gölgesiyle, mahsulü ile oldukça faydalı olan ağaçlara kadar geniş bir bitki türü yelpazesi ve dağılımı bulunmaktadır.

Bir bakıma insanlar ve onların yapıp ettikleri, çevrelerine verdikleri ve geleceğe bıraktıkları mirasları da bitkiler dünyasındaki bu gerçeği andırmaktadır.

Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler, hiç şüphesiz çağımızda Müslümanları ve İslam dünyasını en ciddi anlamda etkilemiş şahsiyetin ve hareketinin ünvanıdır.

5-6 Mayıs 2012 tarihlerinde Medeniyet Derneği ile Genç Birikim Dergisi Derneği'nin gerçekleştirdikleri Uluslararası Sempozyum ve bu sempozyumda anlatılanlar ve hal dili ile verilen mesajlar bunun en önemli göstergelerinden biri oldu.

Bu anlamlı ve güzel **Sempozyum'un sempozyum olarak ifade ettiği fikri, harekî ve ilmî** bir çok sonucundan söz edilebilir. İlk anda ortaya çıkan:

Hasan el-Benna'nın ve Müslüman Kardeşlerin hâlâ İslâm Dünyasındaki hareketler arasında **İslâmî Hareket** ünvanını birçok bakımdan taşımaya en yetkin ve en layık bir hareket olduğu,

Yakın bir zamana kadar sanıldığıının aksine Hareketin ilk kurucusu Şehid Benna'dan sonra çizgisinde, hedeflerinde, önceliklerinde ve hassasiyetlerinde her hangi bir sapma ya da uzaklaşma kayd etmediği,

Hareketin İslâm dünyasında Müslümanları geçmişte olduğu gibi doğru etkilemeye ve yönlendirmeye hâlâ muktedir olduğu,

Hareketin Hasan el-Benna dışında ümmeti ve dolayısıyla büyük ölçülerde tüm beşeriyeti etkileyebilmiş -adeta sayısız- ilim, fikir ve hareket adamlarını geçen zaman zarfında insanlığa armağan ettiği gibi, bu cömertçe ilim ve fikir armağanlarını takdim etmeyi hâlâ sürdürdüğünü,

Dünyadaki İslâmî hareketlerin her hangi bir sebep dolayısıyla yolunda ve istikametinde tereddütlere düşüp, hatalara maruz kalması halinde, bir kutup yıldızı gibi doğru istikameti gösterebilecek yetkinlikte olduğunu,

İlmî, fikrî ve ahlâkî verimliliğinin eskisi gibi hatta gelişerek devam ettiğini,

Sükûnet ve vakarını kayb etmeden, şartların etki ve baskısını hesaba katarak ve bütün bunlarla birlikte doğru ve hikmetli karar ve duruşları sergileyerek, olgun ve vakur bir hareket olarak hâlâ ortada olduğunu,

Ve... bunlarla birlikte daha pek çok olumlu, yerinde ve son derece dikkat çekici gerçeklerle birlikte;

Bu sempozyum ile önemli sayılabilecek -ve ancak bir kısmının ifadesi olan- şu gerçekle-

rin de ortaya çıktığını da gözlemlemek mümkün oldu:

İslâmî hareket için dinamik yavaşlama mümkün olduğu kadar, gerekli aslî hızın yakalanması ya da ona yaklaşılması da her zaman imkân dâhilindedir.

İslâmî hareketin mensupları arasında bazı hallerde istikametinde yanlış bir takım yönelim ve tercihlerde bulunanlar zamanla ortaya çıkabilir ve hatta bunların yekûnu artış göstermek istidadında da olabilir. Fakat bunun geneli kapsayıcı ve sürekli mahiyette olması düşünülemeyeceği gibi, bu yanlış yönelim erbabının –en azından bir kısmının– yeneden doğru mecralarına dönmeleri her zaman mümkündür ve görülebilecek bir haldir.

İstikameti doğru, yolun hedefe götürücü olduğu geçmişteki deneyimlerle test edilmiş ve ispatlanmış bir yol haritası, aynı hedef ve istikamette yürüyenler için değeri ve anlamı bilinip doğru tespit edilmesi gereken çok önemli, hatta bu alanda değeri biçilemez bir birikimdir.

Müslümanlar, bütün salih amellerinde, ihlâs, samimiyet ve birlik gibi, bir arada bulunup yürümeleri halinde –gerek Allah’a karşı, gerek ümmete karşı– riayet etmeleri gereken ahlâka uygun hareket edecek olurlarsa, Cenab-ı Allah onların çalışmalarına, harcadıkları emeklerin kat kat üstünde, oldukça değerli ve üstün başarılar ihсан edebilir.

Her çağdaki İslâmî hareket için geçerli olmak üzere, her alanda Müslümanların ilham kaynağı ve hareketlerinin seyrinin biricik belirleyicisi ve yol göstericisi, doğru anlaşılmış ve doğru yolda gerekçe olarak gösterilip ışığında yol alınacak nur, Allah’ın beşeriyete armağan etmiş olduğu Vahiy’dir, ilahî nurdur.

Yüce Rasûlün kavî ve fiilî sünnetiyle on dört asır önce ortaya koymuş olduğu amelî ve fiilî vakıa ile bu ilahî nurun kıyamete kadar beşeriyeti nasıl aydınlatabileceği gösterilmiş bulunmaktadır.

İslâmî hareketin biricik kaynağı durumundaki Kur’ân’ın nihai belirleyiciliği ile Sünnetin belirlenmiş bulunan bu çerçevenin içini doldurduğu, doğru ve amaçlarına uygun bir şekilde okunup aynı keyfiyette hayata geçirilmesi, İslâmî hareketin doğru yolda hedefine doğru ilerlemesinin hem göstergesi, hem teminatıdır.

Dünyevi anlamda ya da beşeri ölçek ve kıstaslarda başarı ve başarısızlık dâhil, her türlü sonuç ve akıbet, girilen çaba, cehd ve gayretin neticesi olarak algılanmamalı, bunların tamamen Allah’ın irade ve takdiri ile ortaya çıktıklarını unutmamalıdır.

Dolayısıyla, Müslüman fert ve ümmete düşen, yaşanan vakianın gerek ve imkânlarını göz önünde bulundurup görevini mü’minin ibadet şuur ve dikkatiyle yerine getirilmeye çalışılmasından ibarettir.

Buna bağlı olarak da Müslüman –merhum şehid el-Benna’nın da altını çizdiği gibi– amelinin netice vermesine değil, Allah tarafından kabul edilebilir olmasına özen gösterir.

Yine merhum şehidin dediği gibi, Müslümanlar “görüş birliği içinde oldukları hususlarda birbirleriyle dayanışmalı ve aynı kanaati taşımadıkları hallerde ise birbirlerini mazeret sahibi olarak değerlendirmelidir. Böylelikle itikadi/fikri ve ahlakî ortak paydaları bulunan alanlarda azami boyutlarda eylemler dolayısıyla hayırlı ameller ortaya koyabilirler.

Bunun gibi daha pek çok güzel ve önemli sonucun ya da gerçeğin üzerinde yeniden dikkatleri çeken bir hareketi hatırlamak ve hatırlatmak üzere gerçekleştirilmiş bir sempozyum, –inşallah– her kademe ve her düzeyde emeği ve katkısı bulunan herkesin salih amelleri arasında yerini alır ve Rabbim de o emekleri/amelleri en güzel bir şekilde kabul buyurup sahipleri için her türlü şaibeden arındırarak bereketlendirir.

Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu'nun Ardından!

Süleyman ARSLANTAŞ
sarslantas46@hotmail.com

Hz. Ömer (r.a) Şu'be'nin oğlu Muğire'nin azatlı kölesi Lü'lü tarafından hançerlendikten sonra ağır yaralı olarak evine götürülür. Yarım kalan namazı Abdurrahman bin Avf'ın kıldırmasını emreder. Olayın hemen ardından sahabenin önde gelenleri Halife Ömer'den veliaht tayini isterler. Hz. Ömer bu istek karşısında; "Ebu Huzeyfe'nin azatlı kölesi Salim sağ olsaydı onu hemen halifelğe aday gösterirdim." der. Fakat ilgili tabib Ömer'in yarasının ağır ve öldürücü olduğunu belirttikten sonra; Ömer, sahabenin önde gelenlerinden altı isim belirler, aday olmamak kaydı ile yedinci kişi de oğlunu (Abdullah) gösterir ve kendi aralarında en geç üç gün içerisinde Halife'nin seçilmesini ister. Ebu Talha'yı da çağırır, ona hitaben: "Ey Ebu Talha! Allah çok defa seninle İslam'ı güçlendirmiştir. Bu defa da hizmet et. Danışma meclisi üyeleri bir evde toplanacaklar, sen de Ensar'dan elli kişi al ve kapıda bekle, dışarıdan kimseyi içeri alma. Üç gün içerisinde birisini Halife seçmek için onları teşvik et." der. Ve devamında da Suheyb-i Rumi'ye hitaben de danışma meclisindeki kişilerin ki içlerinde oğlu Abdullah da var, üç gün içerisinde halife'nin seçilmemesi halinde ve ihtilafta ısrar edilmesi durumunda, muhalefet edenin öldürülmesini de emrettiği bilinmektedir..

Hz. Peygamberin (a.s) vefatından sonra, daha mübarek naşı defnedilmeden Ben-i Saide sofasında Hz. Ebu Bekir'in halife seçilmesi de gösteriyor ki; ümmetin halifesiz kalması, ümmeti halifesiz bırakmak zulümdür. Elbette İslam uleması, Müslüman önderler bu durumun nezaketini çok iyi bilirler. Öyle ki başta İmam Ebu Hanife ve İmam Şafii hazretleri olmak üzere

neredeyse tüm mezhepte, müstakil ve mesele müctehidleri sosyal ve siyasal hayata ilişkin fetva ve içtihadlarında ve yine fıkhnın tedvininde halifenin varlığını vazgeçilmez bir gereklilik olarak gördükleri için tüm içtihadlarını İslam Devletinin ve Halife'nin varlığı esasına göre yapmışlardır.

Geçtiğimiz Mayıs ayının 5-6'sında Türkiye'de ilk defa Medeniyet Derneği ile Genç Birikim Derneği'nin ortaklaşa tertip ettikleri "Uluslar arası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu" tertiplendi. Her yönü ile mükemmel bir organizasyon, mükemmel bir hizmet, bitmeyen bir gayret ve usanmayan-kararlı bir dinleyici kitlesi ile iki gün sempozyum devam etti. Her biri saygın şahsiyetlerden oluşan tebliğciler çeşitli yönleri ile Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler realitesini ortaya koymaya çalıştılar. İstifade ettik. Can alıcı noktalara temas edildi. Tabir-i caiz ise son yüz yılın neredeyse her yönü ile İslâmi açıdan fotoğrafı ortaya konuldu. İki gün fotoğraf karelerini izledik ve fakat bu kareler belki de daha nice yıllar nice nesiller tarafından izlenecek... Emeği geçenlerden Allah razı olsun. Bir Müslüman olarak katılımcılara da, izleyicilere de teşekkür ediyorum...

Yukarıdaki Hz. Ömer ile ilgili ifadelerimi belki de merak ettiniz. Söyleyeyim efendim! Hasan El-Benna merhum Müslüman Kardeşler Teşkilatını Hilafetin lağvedilmesinden sadece dört yıl sonra kurdu. Yani 1928'de. Zira Osmanlı sonrası kurulan T.C. 1924'de Halifeliği lağvettti. Osmanlı hanedanını ve son Halife Abdülmecid Efendi'yi sürgüne gönderdi. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı meclis çatı-

şı altında; 'İlhamımızı gökten indirildiği sanılan semavî kitaplardan almıyoruz ...' diyerek hedefini açıklıyor ve Batı yanlısı bir sistem ve yaşama biçimini ülkeye hâkim kılacağını ilan ediyordu. Elbette, Hz. Peygamberin (a.s) vefatının hemen akabinde ve yine Hz. Ömer'in daha ölümünden önce ümmeti imamsız-halifesiz bırakmayan bir din ve onun bu anlayışına sahip olan İslâmî önderlere düşen görev yeniden, sorumluluk bilinci ile yıkılan kurumu inşa etmektir. İşte Hasan El-Benna Müslüman Kardeşler'i bu gaye uğruna kurdu. Sempozyumdaki tebliğciler buna sık sık atıfta bulundular ama herhalde en can alıcı vurguyu yapan Prof. Yasin Aktay'ınki idi; "Hilafetin olmadığı bir dünya absürt bir dünya'dır. Ümmet, insanlık buna hazır değildi. Halifenin yokluğunun getirdiği arayışın bir sonucudur, İhvan-ı Müslimin ve Hindistan'daki v.d. yerlerdeki arayışlar."

Mısır'dan katılan Dr. Ahmed Muhammed Zaid tebliğinin bir yerinde İhvan'ın düşünce kaynağını açıklarken şunları kaydediyor: "Kur'an-ı Kerim, Sünnet-i Seniyye ve Nebevi Sîret, İslam Tarihi, Ümmetlerin ve Halkların Tarihi, Siyaset ve Vakıa, Nefisler ve onunla ilgili haller. Bunların tümünün tedkiki, İmam El-Benna'ya, olaylara kapsamlı bakış açısını lütfetti. (...) Eğer okuyucu Müslüman Kardeşler'in davasını anlamak istiyorsa Kur'an-ı Kerim'i eline alsın, nefsini arzularından uzak tut-

sun. Kur'an-ı Kerim'in ne buyurduğunu anlamaya çalışsın. İşte o zaman Müslüman Kardeşler'in davasını Kur'an'da bulacaktır. (...) Davamız sofi bir hakikat, Sünni bir yol ve selefi bir davettir." Tebliğci düşünce kaynağını El-Benna'nın ağzından böyle açıklarken yine El-Benna'nın ağzından cemaatin hedeflerini de şöyle naklediyor: "Biz, Müslüman bir fert, Müslüman aile, Müslüman ümmet ve Müslüman bir devlet istiyoruz. Bu devlet İslam ülkelerine önderlik yapacak, Müslümanların dağınıklığını giderip onları bir araya getirecek, Müslümanların onurunu iade edecek, kaybolmuş topraklarını, gasp edilmiş vatanlarını geri verecektir..."

Tebliğcilerden Prof. Hacı Duran tebliğinde: "Müslüman Kardeşler Cemaati; Hilafetin yıkılışı ve Müslümanların siyasi birliğinin dağılması krizi karşısında teorik manada fikir geliştiren bir hareket değildir. Hilafetin ortadan kaldırılması şartlarında yukarıda belirtildiği gibi bir teorik düzeyde Müslümanların birliğini savunan görüşler vardı. Bir de geleneksel aşiret ve kabile kültürüne bağlı olarak yönetimi ele geçirmek isteyen hareketler vardı.(...) Müslüman kardeşler Cemaati bu grupların hepsinden farklıdır.(...) Çünkü ihvan'ın bütün müttefikleri 'İslam'ın bir hayat nizamı' olduğunda müttefiklerdir."

Hilafet'in 1924'te kaldırılmış olması tüm İs-

lam dünyasında elbette şok etkisi meydana getirmişti. Bunu telafi etmek bütün ümmetin omuzlarına yüklenen bir yükü. Zira Kur'an-ı Kerim'de bu konuda açık hükümlere rastlamamız mümkündür. Mesela Al-i İmran sûresi 104 ve 110. ayetler ile Hac sûresi 41. ayet bu konuya işaret etmektedir. Yeryüzünde iyiliğin emri ve kötülüğün yasaklanması ancak İslâmi bir otorite ile mümkündür. Elmalılı Hamdi'ye göre böyle bir otoritenin teşkili ümmetin üzerine farz-ı ayındır. Elbette bu otoritenin vücut bulmuş şekli de hilafettir. Dolayısıyla Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Cemiyeti'nin temel işlevi ve kuruluş amacı önce İslam'la barışık bir nesil inşası ve ardından da bu nesli huzur içerisinde yaşatacak, Allah'ın razı olacağı bir ortamı inşaa etmektir. Sempozyumun bütün tebliğcileri El-Benna'nın kişiliği, yetişme şartları, zamanın siyasi boyutlarını ele alırken aynı zamanda ümmetin hiç düşünmediği 'Halifeszlik' sendromunu da dikkate alarak bu hususun El-Benna ve başlatıcısı olduğu hareketin önderi olduğunu ifadeye çalıştılar.

Yine Ürdün'den katılan tebliğci Dr. Eşref Abdulgaffar, Hasan El-Benna'nın ve Müslüman Kardeşler Cemiyeti'nin adımlarını sıralarken şöyle diyor: "Birinci adım Müslüman ferdin yetiştirilmesi, ikinci adım Müslüman aile'nin oluşturulması, üçüncü adım Müslüman toplumun oluşturulması, dördüncü adım Müslüman devletin kurulması, beşinci adım dünya liderliği ve önderliğidir."

Dilerseniz Hasan El-Benna'nın Müslüman Kardeşler Cemiyetini kurduğu döneme biraz daha yakından bakalım. Tabii ki hilafetin lağvedilmesi bu hareketin doğmasında en önemli etkidir. Ancak başka etkenleri de ele almamız gerekiyor. Mesela 1897'de Siyonistlerin Basel'de yaptıkları toplantıda aldıkları ve en geç elli yıl içerisinde Siyonist bir devletin kurulması kararı ile bunu takip eden yıllardaki gelişmeler önemlidir. Zira Siyonist protokolün başı Herzl, Abdulhamid'den beş kez Filistin topraklarından toprak talep etmesine rağmen o büyük insan bunu reddetmiştir. Tabii ki bunun bedelini de İttihad-Terakki eliyle ödetmişlerdir. Abdulhamid sonrası ve İttihad-Terakki döneminde Osmanlı ile birlikte Hilafet makamı da çöküş sinyalleri veriyordu. Birinci Dünya Savaşı sonrası 1916'da Sykes-Picot Antlaşması ile emperyalistler Osmanlı'nın canlı vücudunda kadavra çalışması yaptılar. 1920'de Sevr ile bunu doruk noktasına ulaştırdılar. Zaten 1917'de İngiltere Dışişleri Bakanı Balfour; Filistin topraklarında Siyonist bir devletin kurulmasına destek teminatını açıklamıştı.

Birinci Dünya Savaşı sonrası ve Kurtuluş Savaşını müteakiben Osmanlı'nın yıkılması ve Cumhuriyet rejiminin kurulması ile birlikte Osmanlı'nın birçok aydını-âlimi Türkiye'yi terk etmek mecburiyetinde kaldılar. Bunların önemli bir kısmı Mısır'a gitti. Şeyhül İslâm Mustafa Sabri Efendi, M. Akif Ersoy, Kuşçubaşı Eşref, Rauf Orbay, Said Halim Paşa v.d. Elbette bunların da yeni sisteme ilişkin kaygı ve kabullerinin yanı sıra hilafet kurumunun lağvedilmesi, İslam dünyasının perişanlığı, Filistin topraklarının demografik yapısının değişmesi gibi birçok konuda kaygıları var idi. O tarihlerde genç Türkiye Cumhuriyeti yöneticileri bir taraftan İstiklal Mahkemeleri ile muhaliflerini temizlerken, diğer yandan çeşitli inkılâplarla toplumu; tarihinden, kültüründen ve din algısından uzaklaştırmaya çalışıyordu. Nitekim 1928'de ilan edilen 'dini ıslah beyannamesi' dikkatle incelenirse bunlar açık bir şekilde görülecektir. Şunu demek istiyorum; acaba El-Benna Müslüman Kardeşler Cemiyetini kurarken Osmanlı bakiyesi Mısır'da mukim Osmanlı aydınlarından da destek ve teşvik görmüş müdür? Zira bu konuda 27 tebliğde de net bir şey sunulmadı..

Mısır'da mukim Osmanlı aydın ve âlimlerinin El-Benna'nın göstermiş olduğu duyarlılığa bigane kalmaları düşünülemez. Tebliğcilerden Dr. Vahdettin Işık tebliğinde Hasan El-Benna'nın iki temel amacını açıkladıktan sonra ki; birincisi İslam ülkesi yabancı güçlerin tümünden arındırılacak, ikincisi de; bütün işlemlerini İslam'ın kanunlarına göre düzenleyecek özgür İslam Devleti, özgür Vatan. İşte bu anlayışa sahip El-Benna'ya belki de ilham olabilecek ilk öneri Şehid Sadrazam Said Halim Paşa'dan gelir. Dr. Işık; "Ulus devlet çağında, Müslüman'ca bir hayatın imkânı üzerine bütünlüklü teklifi yapan kişi Şehid Sadrazam Said Halim Paşa'dır." der.

Hasan El-Benna Müslüman Kardeşler'i kurduğunda 22-23 yaşlarındadır. Özellikle birçok Arap kökenli tebliğcilerin, her asrın başında bir müceddid gelir müjdesinden hareketle El-Benna'nın bir müceddid, âlim gibi takdim edilmesi ve ortaya koyduğu çabaların ve gelişen olayların yegâne temsilcisi gibi takdimleri doğrusu biraz abartılı idi. Zira bahsi geçen hadis her yörede birine dayanak teşkil etmiştir. Mesela İran'da Humeyni'ye, Türkiye'de Said-i Nursi'ye dayanak teşkil ettiği gibi. Ama bu konuda sanıyorum dikkate değer bir tespit Prof. Tahsin Görgün'den geldi. Görgün diyor ki; "Hasan El-Benna ile ilgili olarak söyleyeceğimiz ilk şey, onun klasik anlamı ile bir 'âlim' olarak değil, Mısır şartlarında modern bir 'aydın' olarak yetişmiş olmasıdır. Za-

ten kendisi o günün Mısır'ında bir devlet memuru olarak, öğretmenlik yapmıştır. (...) Hasan El-Benna, bir şeyh gibi kendisine gelen insanlar arasından istidat sahibi olanları seçerek yetiştirmedeği gibi, kendisine ilim öğrenmek için gelen talebeleri dini ilimler ve özel olarak fıkıh alanında derinleştirmek için bir faaliyet de yürütmemiştir."

Hasan El-Benna'nın gayretini ve Müslüman Kardeşler Cemiyetini kurmasını ve yine 1949'daki şehadetine kadar geçen süre içerisinde olup-bitenleri ki, unutmayalım El-Benna'nın bu faaliyetlerini sürdürdüğü yıllar Mısır'ın İngilizler tarafından işgal yıllarıdır, kolektif İslam aklının ürünü olarak görmek de mümkün. Bu yaklaşım El-Benna'yı küçültmez, bilakis büyütür. Nitekim gerek yaşça ve gerekse eğitim süreci ve çeşitliliği itibarıyla Müslüman Kardeşler bünyesinde çok önemli şahsiyetler yer almıştır. Hasan El-Benna ve arkadaşlarından bir kısmı o dönemin önemli askeri şahsiyetlerinden olan Enver Sedat'la yakın olurken ve ıslahatçı bir çizgiyi savunurlarken yani kahvehanelerden Cami'ye kadar tüm meskûn mahallerdeki ve sokaktaki insanın düşünce ve davranışlarının ıslahı için proje ve uygulamalar ortaya koyarken, Seyyid Kutub ve benzerleri; "Cahiliye ve İslam Toplumu" ayırımını net bir şekilde ortaya koyuyorlardı. Ve Kutub ve arkadaşları inkılâpçı bir çizgi ortaya koyuyordu...

Mısır'ın İngiliz işgalinde olması nedeniyle çabalar, düşman algısı daha çok İngilizleri hedef haline getiriyordu. Tebliğcilerden Ahmet Emin Dağ El-Benna sonrası döneme de işaretleyerek diyor ki; "1954 tutuklamaları sırasında tutuklanan Kutub, hapishane koşullarında oluşturduğu yazılarıyla, El-Benna'dan farklı olarak, Mısır halkına İngilizler dışında da mücadele edilecek bir düşman göstermiş ve doğrudan Mısır rejimini hedef almaya başlamıştı..."

Müslüman Kardeşler Cemiyetini ve Hasan El-Benna'yı tebliğciler çeşitli yönleri ile ortaya koydular. Ancak Müslüman Kardeşler Cemiyeti'ni El-Benna dönemi ve sonrası olarak ele almak ve tahlil etmek gerekir. Sempozyumda bu husus netleşmedi. El-Benna, İsrail devleti'nin kurulmasından yaklaşık yedi ay sonra şehid edildi. Sonrasında Nasır ihtilali, Kanal savaşı, Seyyid Kutub, Abdulkadir Udeh ayrışmaları, 1966 Seyyid Kutub, Yusuf Havvaş ve Abdulfettah İsmail'in idamı. 1967 Arap-İsrail Savaşı. B.M.'in 242, 338 sayılı kararları ve İhvan'ın bu kararlara yakla-

şımı, Nasır sonrası İhvan. Camp-David sonrası ve İran İslam inkılabı sonrası İhvan, bu günkü İhvan gibi çeşitli ara ve ana başlıklar halinde yeniden bir sempozyum ihtiyacı doğdu diye düşünüyorum. Enteresan, neredeyse tüm İslam dünyasında İslam adına, kulluk görevi gereği bir çaba ortaya koyan örnek şahsiyetler o kadar çok övgüye mazhar oluyorlar ki, bu övgüler arasında bu şahsiyetlerin çabaları, gayeleri, hedefleri 'ÖZNE' olmaktan çıkıyor, 'NESNE' haline geliyor. Hasan El-Benna şehidimiz için de aynı akıbeti yaşadığımızı düşünüyorum. Ve bu tür konularda da aklıma hep İmam Malik, İmam Şafii ikilişi gelir. Kısaca İmam Malik'in vefatından sonra Medine'li Müslümanlar İmam Malik'i o kadar çok överler ki, adeta İmam'ın ayaklarını yerden keserler. Dokuz yıl İmam Malik'ten ders alan İmam Şafii dayanamaz ve hocası hakkında "Reddiye-yi İmam Malik" risalesini yayımlamak mecburiyetinde kalır...

Yanlış anlaşılmasın bu günkü Sünni dünya'nın ve bir ölçüde Şii dünya'nın ne kadar öne çıkan şahsiyetleri varsa hepsinin beyin hücrelerinde İhvan kültürü vardır. Cumhuriyet Türkiye'sindeki Müslüman şahsiyetlerin bütüncül İslam'la buluşmalarının vesilesi bile İhvan'dır. Hatta İhvan'ı reddedenlerin bile beyin hücreleri İhvan kültürü ile donanmıştır. Yani Müslüman Kardeşler, yani onun kurucusu Hasan El-Benna bırakınız mütefakkerlerini, muhaliflerinin bile yetişmesine vesile olmuştur. Emeği geçenlerden Allah razı olsun, Allah şehidlerimize, âlimlerimize, yaşlılarımıza, gençlerimize rahmet etsin. Allah yeniden Hasan El-Benna, Seyyid Kutub, Mevdudi, Malik b. Nebi v.b. idrak etmeyi ve sağlıklı bir şekilde İslam'la buluşmayı, yaşamayı nasib etsin. 28 Mayıs 2012

Hasan El-Benna Konferanslarının Dinleyicileri

Prof. Dr. Hacı DURAN
duranhaci@gmail.com

İki gün devam eden aralıksız oturumlar, Kocatepe Kültür Merkezi'ne özel bir hava kattı. Konuşmacılar, Dünya'nın dört bir yanından gelmişti. Müslüman kardeşler teşkilatının yöneticileri, mürşitleri, davetçileri, Şehid Hasan El-Benna'yı ve davasını anlattı. Konuşmaların bir kısmı duygu ve heyecan yüklüydü, bir kısmı ise ilmi tahliller içeriyordu. Konu hiçbir surette Şehid'in hayatının ve davetinin dışına taşmadı. Kırk ayrı konuşma yapıldı. Konuşmaların konuları, başlıklara bakıldığında farklı alanlara kayma ihtimali olan konulardı. Ama dikkat ettim, bütün konuşmalar Şehid'e şahitlik etme sınırları içinde kaldı.

Konuşmaların içeriği, anlamları ve davaya yapabilecekleri katkılar ve eklentiler üzerinde durmayacağım. Anlatılardaki samimiyet, fikri özgünlük ve davayı günümüze taşıyan açıklamalar çok önemliydi. Türkiye'nin Müslüman Kardeşler konusunda sahih olmayan bilgilere sahip olduğu belli oluyordu. İslam dünyasındaki anti-emperyalist hareketlere öncülük eden bir cemaatin nasıl etkili olduğu ve değişik coğrafyalarda kökleştiği ayrıntılı bir şekilde dile getirildi. Ancak bu yazıda konuşmaların içerikleri üstünde durmayacağım. Beni bu ilim ve irşad toplantısında asıl etkileyen konu dinleyiciler oldu. Bundan dolayı bu yazıda sadece Şehid Hasan El-Benna'yı anlatan anlatıların dinleyicilerini anlatmak istiyorum.

İki gün boyunca aralıksız olarak otuzu aşkın tebliğ sunuldu. Bu tebliğler Arapça ve Türkçe dillerinden verildi. İki bin kişiyi aşkın dinleyici birçok konuşmayı anlık olarak yapılan tercüme-lerden dinledi. Simultane olarak yapılan tercü-

meleri o kadar uzun süre boyunca kulaklıktan dinlemek sabır ister, emek ister. Ayrıca tercüme olmasa dahi bu kadar uzun süre boyunca aralıksız olarak sürekli dinlemede durmak çok zordur. Geniş ve büyük bir salon'da ibadet edercesine saygıyla ve dikkat ederek dinleme yapmak; bir ilginin, alâkanın, samimiyetin, merakın ve ihtiyacın sonucudur. Konferansın ilk oturumundan sonra bu durum dikkatimi çekti. Dinleyiciler sempozyumun son konuşmasına kadar bu tutumlarını ve davranışlarını devam ettirdiler.

Son konuşmayı ben yaptım. Salon ilk toplantıdaki kadar tıklım tıklım doluydu. Dinleyiciler aynı sabır ve metanetle beni de dinledi. Konuşmadan sonra o kadar ayrıntı ve düşünemediğim çok soru sordular ki şaşırdım. Demek ki dinleyici kitlesi aynı zamanda yapılan konuşmaları tahlil edebilmekte, konuşmalardan çıkarsamalar yapmakta ve fikirleri meczedip yorumlayabilmekteydi.

Hasan El-Benna oturumlarını dinlemeye gelenler, çok önemli inançları, amaçları ve hassasiyetleri olan insanlardan ve gruplardan oluşmuştu. Aksi takdirde hiçbir kıymet bu kadar insanı, bu kadar uzun süre, bir arada tutamaz. Dinleyicilerin hepsi de dikkatli ve üretken bir çalışmanın müşterekleri gibiydi. Konuşmalar sadece salonda da dinlenmedi. Türkiye'nin değişik bölgelerinden ve illerinden, iletişim ağları üzerinden program canlı olarak izlendi. Hatta Şanlı Urfa'da konferansı canlı olarak salonda izleyenler, teknik eksikliklerden dolayı meydana gelen kopmaları anında Ankara'ya bildirip durumu düzeltiyordu. Dinlemeye Şanlı Urfa'dan devam etmeye devam ediyorlardı.

Dinleyicilerin özelliklerine bakıldığında, aralarında ev hanımları, işçiler, girişimciler, üniversite öğrencileri, öğretim üyeleri, esnaf, bürokratlar ve serbest meslek erbabından her yaş grubundan katılımcılar vardı. İşin en güzel yanı ise gençlerin kahir ekseriyeti oluşturmuş olmalarıydı. Türkiye'nin bütün illerinden sadece konferansı dinlemek için gelmişlerdi. İzmir, Diyarbakır, Edirne, Ağrı, Trabzon, Adana, hâsılı Türkiye'nin her tarafından gönüldaşlar ve Hasan El-Benna hayranları toplanmıştı.

"Dinleme" çok önemli bir tutumdur. İslam Medeniyeti'nin en önemli terbiye araçlarından birisidir. Bundan dolayı Şehid Hasan El-Benna'nın tavsiyeleri arasına da girmiştir. Tasavvuf geleceğinde sükût, sabır, zikir ve tefekkür biri birini tamamlayan ameliyelerdir. Dinleme bundan dolayı zikir yapma ve tefekkürde bulunma usulünün başında gelir. Dinleme, bir ibadet erkânı olduğu halde, günümüz insanların birçoğu bunun farkında değildir. İlk defa Şehid Hasan El-Benna konferanslarını dinleyenlerde bu anlamda bir dinlemeye ve tefekküre şahid oldum. Bu da Müslüman Kardeşlerin kendi sorumluluklarının farkında olduklarına işaret eder. Orda bulunmalarına yüklenen anlamın şuurunda olmaları, anlamına gelir.

Çoğu kimse dinlemenin ne kadar vakur ve etkileyici bir tutum ve davranış olduğunu bilmez.

Türkiye'deki eğitim müfredatı, eğitim öğretim teamülleri ve kamuya hâkim olan izleme merakı dinlemeyi önemsizleştirmiştir. Etkili bir tutum olmaktan çıkarmıştır. Hâlbuki dinleme, anlamının anlamlandırmanın, yorumlamanın ve tefekkürün en önemli filidir, ameliyesidir. Gündelik hayatın ve insanlar arası etkileşimlerin en önemli tekniğidir.

Marifet iltifata tabidir. Hasan El-Benna konferanslarını dinleyenler, bütün konuşmalara fazlasıyla iltifat ettiler. Konuşulanlar ve anlatılanlar onların dinlemeleri ile tefekküre dönüştü. Anlam kazandı. Konferansın katılımcıları ve dinleyicileri, müşterek davanın kardeşliğinin gereği olarak hep birlikte sabrın, semadiyetin ve tefekkürün en güzel misalini gerçekleştirdiler.

Konferansın düzenleyicilerini bu toplantı vesilesiyle ilk defa yüz yüze görüşerek tanıma imkânı buldum. Yazılılarıyla, tercümeleriyle, yayınladıkları kitaplarla Türkiye'de önemli bir boşluğu dolduruyorlardı. Bu toplantıda bu muhterem zevatın, maddi imkânsızlıklara rağmen, kendi dostlarından aldıkları küçük çaplı teberrularla, ne kadar mükemmel bir etkinlik düzenlediklerini gördüm. Organizasyon, mütevazı, sade ve mükemmeldi. Her yönüyle Hasan El-Benna'nın gönlündeki kardeşliği fiiliyata çıkartan bir sempozyumdu. Düzenleyicileri, Katılımcıları ve Dinleyicileri kutlarım.

Sempozyum Değerlendirmesi

Ömer Faruk ÇAKICI*

Selamün Aleyküm,

Hocam 5-6 Mayıs'ta Ankara'da düzenlenmiş olan Hasan el-Benna Sempozyumu'na İstanbul'dan iştirak ettim. Doğrusu daha önce Seyyid Kutup ve Mevdudi sempozyumları olmuştu. Fakat Hasan el-Benna sempozyumunun olmaması beni rahatsız ediyordu. Zira kendisi, Allah'ın ümmetine ender olarak gönderdiği bir şahsiyettir. Bir davetçi ve mücahid. Kendini Allah'a adanmış bir yiğit.

Bu sebeple daha ilanı duyar duymaz hemen gelmeye karar verdim. Bu programı organize eden sizlerden Allah razı olsun. Program hakkındaki duygularımı paylaştıktan sonra düşüncelerimi de paylaşmak isterim.

Bir kere çok iyi organize olunmuş. Biz İstanbul'dan birkaç arkadaş geldik. Bizi büyüklelerimiz çok iyi ağırladılar. En etkilendiğim şey ise, kalmak için gittiğimiz bir abimizin bizlere göster-

miş olduğu ilgi ve sevgi. Sanki ensar ve muhaciri orada yaşıyor idik. O kardeşliği orada bize yaşattınız ya, Allah sizden razı olsun.

Konuşmacıların hepsi birbirinden değerli idi. Hele sunucu abimiz tam bir profesyonel hatip idi. Hayatımda öyle bir sunum görmedim. Yalnız garibime giden şey, hem Kur'an okuyan hem de sunucu olanın genç olmamasıydı. Genç olmaları daha iyi olmaz mıydı?

Katılıma gelince, süperdi. Çoğunluğun genç olması beni çok sevindirdi. Ve şu da beni ümitlendirdi ki; tüm oturumlarda hatta Pazar günü bile dinleyici kitlesi aynı kaldı ve salon hep dolu oldu.

Kendim adıma programdan istifade ettiğimi söyleyebilirim. Geldiğime çok sevindim. Allah bu programda emeği geçen herkesten razı olsun. Bu programı amacına ulaştırsın. Programa katılanların karşılığını fazlasıyla versin. Bu programların sayısını arttırsın.

“Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu” Ankara’da Başarıyla Düzenlendi

Genç Birikim

Genç Birikim Derneği ve Medeniyet Derneği’nin ortaklaşa düzenlediği ‘Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu’ Ankara’da başarıyla düzenlendi. Ankara Kocatepe Kültür Merkezi’nde gerçekleşen uluslararası sempozyumda 63 yıl önce şehit edilen Müslüman Kardeşler Cemiyetinin kurucusu Hasan El-Benna ve mücadelesi çeşitli yönleriyle ele alındı.

Türkiye’nin dört bir yanından katılımın olduğu sempozyumda beklenenin üzerinde bir talep vardı. Sabahın erken saatlerinde sempozyum salonunu dolduran izleyiciler iki gün boyunca sempozyumu ilgiyle takip ettiler.

Kur’an tilaveti ile başlayan sempozyumda Hoş geldiniz Konuşmasını dergimiz yazarı ve Genç Birikim Derneği Başkanı Ali Kaçar yaptı. Kaçar konuşmasında, merhum şehid Hasan el-Benna’nın 43 yıllık kısacık ömründe verdiği mücadeleye ve yaptığı çalışmalar için iki günlük bir sempozyumun yetmeyeceğini ancak bu iki günlük sempozyumla, bundan sonra yapılacak bu ve benzeri panel ve sempozyumlara kapının aralanmış olacağını söyledi. Kaçar konuşmasını Merhum Şehit Hasan El-Benna’nın “Gayemiz Allah, önderimiz Rasulullah, anayasamız Kur’an, yolumuz cihattır, şehit olmak en büyük arzumuzdur.” sözleriyle bitirdi.

Sempozyum hoş geldiniz konuşmasının ardından açılış konuşmasını yapan Medeniyet Derneği'nden M.Beşir Eryarsoy Merhum şehid Hasan el-Bennâ'nın 20. asrın ve 14. asrın müceddidlerinin başında geldiğini belirterek "Şehit, imam Hasan el-Benna'nın 43 yıllık bir ömre yalnızca bir cemaat kurmayı, her birisi başlı başına bir program ve ciltlerle ancak hakkıyla açıklanabilecek çapta özlü risaleler yazmayı sıkıştırmakla kalmamış, yazdığı her bir cümlemin gereğini en mükemmel anlamda yerine getirmiştir. Her bir kelimeyi başlı başına hareket eden adeta büyük birer şahsiyete dönüştürmüş, teriyle, kanıyla bu kelimelere hayat vermiştir. Bütün ümmetin önünü açan hatta makûs talihini değiştirmenin yollarını gösteren ve fiili olarak da bunu kurduğu müstesna hareketiyle ortaya koyan örnekliğini yapmıştır." dedi.

Eryarsoy konuşmanın devamında, ortaya çıktığı andan itibaren çağın en ciddi ve önemli hareketi olarak dikkat çeken *Müslüman Kardeşler Hareketi'nin* doğduğu yer olan Mısır'ın sınırlarını çok kısa bir zamanda aştığını; Filistin'den Afganistan'a, Malezya'ya ve batıda Fas'a kadar tüm İslam dünyasını etkilediğine dikkat çekti.

Eryarsoy Konuşmasını "Cenab-ı Allah'tan bu ilmi ve fikri toplantımızın pek çok hayırlara vesile olmasını niyaz ederken, henüz iki senesini tamamladığını gördüğümüz ve kendisine Arap baharı da denilen bu baharın Müslüman kardeşlerin ve onların projelerinin istikametinde İslam ümmetinin bir baharına dönüşeceği ümidi ile hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyor, Cenab-ı Allah'tan hayırlı bir buluşma ve bir toplantı olarak tarihi geçmesini niyaz ediyoruz." sözleriyle bitirdi.

Tam gün oturumlu 2 gün boyunca devam eden sempozyumun "Hasan El-Benna'nın Kişiliği" konulu ilk oturumunun başkanlığını Suriye

İhvan'ından Muhammed Riyad AL-SHAKFA yaptı. Oturumun "Hasan el-Benna Döneminde İslam Dünyası" konulu ilk tebliğini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi **Öğretim Üyelerinden** Yrd. Doç. Dr. Fahri Hoşab sundu. Tebliğinde Fahri Hoşab Hasan El-Benna'nın "Hatıralarım" isimli kitabından alıntılar yaparak, İslam Dünyası ve Mısır'daki dini, siyasi, eğitim, kültür ve iktisat alanlarındaki görüşleri ve kişiliğini ortaya koymaya çalıştı. Benna'nın Müslüman halkın İslami değerlerden uzaklaşmasından etkilenerek "Müslüman Kardeşler" teşkilatını kurduğunu belirten Hoşab, köylerden kentlere hemen her bölgeye bu teşkilata katılmak için davetler gönderdiğini ifade etti. Konuşmasının devamında Hoşab, Benna'nın önemle üzerinde durduğu konunun Müslümanların birlik ve beraberliği olduğunu belirtti. İlk tebliğin ardından, "Hasan el-Benna'nın Kişiliği" konulu tebliğini sunan Ürdün İhvan'ından Dr. Abdülkadir Ebu Faris, Hasan El-Benna'nın kişiliğini, yetiştirdiği siyasi ve sosyal ortamı, aile yaşantısını anlatarak, Benna'nın üzerinde özenle durduğu konuları, Hasan El-Benna'nın kurduğu cemiyetleri dile getirdi. Üçüncü konuşmacı olarak söz alan Ürdün İhvan'ından Dr. Hemmam Said "Hareket Adamı Olarak Hasan el-Benna ve Mücadelesi" konulu sunumunda Hasan El-Benna'nın kendinden önceki din alimlerinden farklı olduğunu, çok farklı bir ümmetin başını çektiğini dile getirdi. Said konuşmasında özet olarak Hasan El-Benna'nın iki fikri hareketinde ön planda tuttuğunu, bunun başında da inancın geldiğini söyledi. Son olarak İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Tahsin Görgün "Hasan el-Benna'nın İslam Düşüncesindeki Yeri" adlı sunumunu dinleyiciler ile paylaştı.

"Hasan el-Benna Dönemi ve Sonrası İhvan" konulu ikinci oturuma Araştırmacı-Yazar Süleyman Arslantaş başkanlık etti. İlahiyat profesörlerimizden Prof. Dr. Hayrettin Karaman "Hasan el-Benna'nın Medeniyet ve Tecdid Projesi'nin Esasları" konulu sunumunda Hasan El-Benna'nın ıslahat ve yeniden inşa programına sahip olduğunu ve bu program içerisinde siyaset ve devletin sıradan bir unsur olarak ön plana çıktığını belirterek, Benna'nın hareketini gelenek haline gelmiş dini anlayış ve kurumların yenilenmesi üzerine inşa ettiğini ifade etti. Benna'nın siyasi hayata yenilikler getirdiğini söyleyen Karaman, bu yenilikleri dini düşünce ile akli düşüncenin birleştirilmesi, anayasaya dayalı sistemin savunulması, İslam'ın her şartta uygulanabilirliği, Batıcılığa karşıtlık gibi konuları gündeme taşıdığını söyledi.

Hayrettin Karaman'ın ardından söz alan Ali Kaçar "Hasan el-Benna Döneminde İhvan" konulu sunumunda Hasan El-Benna'nın hayatına da kısaca değinerek Hasan El-Benna'nın temel hedefinin İslam Devleti'ni kurmak ve Müslümanların Birliği'ni oluşturmak olduğunu, bunun için de öncelikle bütün Müslüman toprakların işgalden kurtulmasının amaç edildiğini belirtti. Ayrıca Kaçar, Benna'nın bireyden devlete kadar bütün yaşamsal katmanları Müslümanların özgürlüğü fikriyle yeniden inşa etmeyi amaçladığını da dile getirdi.

Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Vahdettin Işık "İhvan'ı Doğuran Siyasi ve Fikri Zemin" başlıklı sunumunda Hasan El-Benna'nın ilk hedefinin 19. yy'da Müslümanlar üzerinde kurulan Avrupa nüfuzunun silinmesi olduğunu belirtti. Oturum Gazeteci Yazar Mustafa Özcan'ın "Hudaybi Dönemi ve Sonrası İhvan" içerikli tebliği ile son buldu.

İlk günün üçüncü oturumunda Prof. Dr. Hayrettin Karaman başkanlığında "İhvan Düşüncesi" genel hatlarıyla ele alındığı oturumda ilk konuşmacı olan Beşir Eryarsoy ise İhvan içerisinde önemli yere sahip bazı düşünürlerin görüşlerine yer vererek öncelikle Hudaybi'nin Benna'dan sonra ihvan hareketinin ikinci önemli şahsiyeti olduğunu dile getirdi. Üçüncü isim olarak Seyyid Kutub'un görüşlerine yer veren Eryarsoy, Mısırlı âlim Abdulkadir Udeh, yirmibeşten fazla eseri olan Mustafa Es-Sibai ve 1950'lerde Irak'ta

kurulan Müslüman Kardeşler Hareketine katılan Abdülkerim Zeydan gibi isimlerin görüşlerini kısaca anlatmaya çalıştı.

Üçüncü konuşmacı olarak Suriye'den Musa İbrahim El-İbrahim "İhvan'a Göre Dava'nın Özellikleri" isimli tebliğini sundu. Son olarak söz alan Dr. Ahmet Emin Dağ İhvan'a muhalif örgütlerin ortaya çıkışından kısaca bahsetti. Bu örgütleri Hasan El-Benna'nın ölümü sonrasında üçe ayıran Dağ, bu grupları örgütsel muhalifler, tekfirci gruplar ve savaşçı gruplar olarak üç kategoride vermeye çalıştı.

"İhvan Kimliği" konulu son oturumun başkanlığını Selçuk Üniversitesi Öğretim üyesi ve SDE Başkanı Prof. Dr. Yasin Aktay yaptı. Oturumda ilk olarak söz alan Prof. Dr. Mustafa Ağırman "Nebevi Davet Işığında Hasan el-Benna'nın Daveti" konulu tebliğini sundu. Tebliğinde Ağırman, Hz. Peygamber'in davet metodunun Hasan El-Benna üzerindeki etkisi üzerinde durdu. Aynı doğrultuda Mısır'dan Şeyh Abdulhalik Hasan Abdulvehhab "İhvan'a Göre İhvan'ın Davetçi Kimliği" konulu sunumunda Müslüman Kardeşlerin bu anlamda özelliklerinden bahsetti. İlk günün dördüncü oturumunda son olarak Filistin'den İbrahim Göşe "İhvan Düşünce Siyasetinde Cihad" başlıklı tebliğini dinleyicilerle paylaştı. İhvan hareketinin önce "İslama davet" düşüncesiyle hareket ettiğini söyleyen Göşe, daha sonraki risale ve açıklamalar ile Müslüman dünyasında cihad etme fikrinin geliştiği ve ele alındığını belirtti.

Sempozyumu'nun ikinci gününün ilk oturumu Dr. Ahmet Emin Dağ başkanlığında gerçekleştirildi. Ömer Küçükağa hocanın "Cemiyet Hayatı'nda İslam'ın Yeniden İnşa Mücadelesi" içerikli sunumunun ardından, Suudi Arabistan'dan Prof. Dr. M. Münir Gadban "İhvan'ın Yerel Sistemlere Karşı Siyasal Mücadelesi" başlıklı konuşmasında İhvan hareketlerinin barışçıl bir içerikle ve yöntemlerle geliştiğinin altını çizdi ve bunun yanı sıra hareketin değişen ülkelerde karşı karşıya kaldığı durum uzun yıllardır baskı şeklinde şekillendiğini belirtti.

Münir Gadban'ın ardından söz alan Medeniyet Derneği Başkanı Kâzım Sağlam "İhvan'ın Emperyalizm ile Mücadelesi" başlıklı konuşmasında Hasan El Benna ve Müslüman Kardeşlerin ortaya çıktığı sosyal dinamikleri 20. Yüzyılın başındaki gelişmeler ile birlikte ele alıp anti-emperyalizm çerçevesinde değerlendirmelerde bulundu. Kazım Sağlam bu bağlamda, bu tarihsel geçmişi ve bakış açısını temel alarak bugünkü siyasi partilerin ve sivil toplum hareketlerinin değerlendirilmesini yaptı.

Üçüncü olarak söz alan Filistin'den Salih Lütfi Ağbarye "Şehit İmam el-Benna'ya göre Filistin Meselesi" başlıklı bir konuşma yaptı El Benna'nın Filistin meselesine yaklaşımını anlatan Ağbarye, Benna fikriyatından Filistin davası çok önemli yer teşkil ettiğini, bu nedenle Hasan El-

Benna'nın, Filistin direnişi ruhunu besleyen bir okul olarak kabul edildiğini söyledi.

"İhvan'ın İslam Dünyası'ndaki Etkileri" başlıklı İkinci günün ikinci oturumu Prof. Dr. Mustafa Ağırman'ın başkanlığında gerçekleşti. İlk olarak Suriye'den Dr. Eşref Abdulgaffar "İhvan Hareketi'nin İslam Dünyası Dışındaki Etkileri ve Yankıları"nı anlattığı oturumda Prof. Dr. Yasin Aktay Müslümanların siyasal bir bütünlük müessesinden yoksun olduğunu ve bu yönde bir ihtiyaç içerisinde olduğunu belirtti. Müslüman Kardeşlerin ortaya çıkışını değerlendiren Aktay hilafetin kaldırılmasını "İslam dünyasının başsız kalması şeklinde niteleyerek, Müslüman Kardeşlerin böyle bir ortamda ortaya çıktığını dile getirdi. İslam dünyasındaki bu ihtiyaç çeşitli çabaları da beraberinde getirdiğini belirten Aktay, İhvan'ın bu yöndeki bir çaba ve oluşum olarak gördüğünü de söyledi.

Fas'dan Mücahid Ömer el-Emiri "İhvan Hareketi ve Suriye'ye Etkileri" başlıklı tebliğinde İran'a özellikle vurgu yaparak yaşanan süreçte Suriye'yi Mısır ya da Tunus gibi ülkelerden ayıran temel faktörün İran'ın Suriye'deki Esad rejimine verdiği fiili destek olduğunu belirtti. Ayrıca El Emiri İhvan'ın bölgenin önemli gerçeği olduğunun ve şiddet içermeyen toplumsal dinamiklerden beslenen toplumsal bir hareket olduğunu ifade etti.

Sempozyumun yedinci oturumunda Ürdün İhvan'ı Genel Sekreteri Dr. Hemmam Said başkanlık yaptı. "İhvan Hareketi'nin Bugünü ve Geleceği" konulu sunumların yer aldığı oturumda Mısır'dan Prof. Dr. Ahmet Zaid İhvan'ın nasıl geliştiği ve yayıldığı, temel fikrî özelliklerinin bölge ülkelerinde nasıl taban bulduğu üzerinde durdu. Yazar Ahmet Varol'un "İhvan'a Yöneltilen Eleştiriler" başlıklı tebliğinin ardından sempozyumun son konuşmacısı Prof. Dr. Hacı Duran Hareketin mevcut durumuna ve geleceğe dair tahminlere ışık tutmaya çalıştı. Duran, İhvan kimliğinin Müslümanlık üzerine kurulduğunu ve tek kaynağının ise Kuran olduğunu belirtti. Bu iki temel özelliğin İhvan'ın bu günkü başarısının ardında yatan sebep olarak gösteren Duran, hareketin tüm Müslümanları birleştirme potansiyeline sahip olduğunu belirtti ve bu genel kimlik anlayışı İhvan'ın tüm Müslümanlar ve İslami hareketler ile kolay kaynaşmasına ve iyi ilişkiler sahibi olabilesini sağladığının altını çizdi.

Sempozyum sonunda M. Beşir Eryarsoy başkanlığında bir değerlendirme oturumu gerçekleştirildi. Başkan Beşir Eryarsoy'un yanı sıra Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Yasin Aktay, Amr Abu Salam ve Eymen Muhammed Ebu Halil hazır bulundu. Değerlendirmesinde Prof. Dr. Karaman, "Sempozyumu düzenleyen iki dernek "Medeniyet ve Genç Birikim" derneklerini ve ar-

kalarında büyük sermaye ve önemli mali destek bulunmayan bu iki derneğin fedâkâr mensuplarını, her bakımdan başarılı olan bu faaliyetlerinden dolayı tebrik etmek bir borçtur." dedi. Prof. Dr. Karaman'ın ardından söz alan Prof. Dr. Yasin Aktay "Hasan el-Benna hakkında Türkiye'de ilk defa bu boyutta bir toplantı yapılıyor. Bugün İslam dünyasının her yanında en örgütlü en yaygın ve son zamanlarda yaşanan bahar rüzgârlarının arkasındaki en güçlü sosyal zemini oluşturan bu harekete karşı akademideki ilgisizlik gerçekten çok manidardır. Bugün Türkiye akademisinden İhvan hareketi üzerine en azından onlarca doktora tezinin yapılmış olması gerekirdi. Bugün akademik dünyamızın yıllarca ihmal ettiği bu hareket şu an yaşadığımız en önemli gerçeklerden biri haline gelmiş bulunuyor." dedi.

Oturumda son konuşmayı yapan son mübadelede serbest bırakılan Filistinli «esirler»den Eymen Muhammed Ebu Halil yürekleri dağılayan bir konuşma yaptı. Konuşmasında Halil "Bizi, İsrail askerlerini öldürmekle suçlayarak muhakeme ettiler, müebbed vb. cezalara çaptırıp zindana attılar. Benim gibi iki bin Filistinli genç dayanılmaz şartlarda bu zindanlarda çile çekiyorlar. Büyük bir kısmı hücre hapsinde. Hücreler üç metreye iki metre, penceresiz, havasız, ışıksız, yataksız... yerler. Son açlık grevinde verdikleri tuvalete kadar bu da yoktu; iki pet şişe, biri

su içmek, diğeri def'i hacet için. Dünyanın gözü önünde sürdürülen bu işkenceye karşı iki bin esir açlık grevine karar verdiler. Yirmi günü geçti, yalnızca biraz su ve bir miktar da tuz alarak

direnışlerini sürdürüyorlar. Ben, oruç dışında bir gün bile aç kalabileceğimi sanmıyordum; ama gördüm ki, insanın bir davası olursa, azmi ve direniş gücü de oluyormuş.

Ben size ağlamıyorum, sizi suçlamıyorum, sizden şikâyetim de yok; yalnızca bu zulmü bilmenizi ve dünyaya duyurmanızı istiyorum..." dedi.

Değerlendirme oturumunun ardından sempozyum sona erdi.

Tüm oturumlarda Arapça ve Türkçe Simültane çevirinin olduğu sempozyumun sonunda tebliğlerin bulunduğu kitap izleyicilere dağıtıldı. Ayrıca sempozyuma katılamayanlar için iki gün boyunca sempozyum internetten canlı yayınlandı.

ANKARA, HASAN EL-BENNA SEMPOZYUMU'NA EV SAHİPLİĞİ YAPACAK

ANKARA'DA Hasan El-Benna'yı tanıtmak, mücadelelerini hatırlamak amacıyla 'Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu' düzenlenecek. Sempozyum, Genç Birikim Derneği ile Medeniyet Derneği ve daha birçok (Erdemliler Cemiyeti, İhsan-Der, Şefkatli Eller Cemiyeti ve İklim Der gibi) dernek ve cemiyetin

katkısıyla 5-6 Mayıs tarihlerinde Kocatepe Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Sempozyuma, Türkiye'den Katar'a, Ürdün'den Suudi Arabistan'a, Filistin'den Malezya'ya, Fas'tan Mısır ve Lübnan'a kadar çok sayıda ülkeden yerli ve yabancı akademisyen, araştırmacı-yazar ve gazeteci konuşmacı olarak katılacak.

Türkiye tekrar İslam dünyasının kalbi oldu

KAHİRE Ezher Üniversitesi öğretim üyelerinden, Mısır Müslüman Kardeşler yönetim kurulu üyesi Prof. Dr. Ahmed Zaid, "İslam tarihine yön verecek liderler Türkiye ve Mısır'dan çıkacaktır" dedi. Zaid, "Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu" için geldiği Ankara'da, "Türk milleti İslam tarihinin yarısını yazmış bir ülkedir. Bu ülkenin İslam tarihinin yarısını oluşturmuş olması şereflerin en büyüğüdür" dedi. Kısa bir dönem Türkiye üzerinde kara bulutlar oluştuğunu anlatan Zaid, şunları söyledi: "Bugün gördüğüm tablo şudur; Türkiye'nin gençleri büyük bir sorumluluk üstlenmektedirler. Türkiye tekrar İslam dünyasının kalbi olma konumuna gelmiştir. Benim şahsi bir kanaatim var; İslam tarihine yön verecek liderler iki ülkeden çıkar, birisi Türkiye diğeri ise Mısır'dır. Türkiye'nin mevcut hükümeti tüm Müslümanlar tarafından takdirle karşılanmaktadır. Türkiye büyük güçler içinde yerini almıştır ve İslam dünyasının geleceğine de yön vermektedir."

ZAMAN

Ali Buluç

İhvan ve Hasan el Benna

Bu hafta (5-6 Mayıs) Ankara önemli bir sempozyuma ev sahipliği yaptı: "Uluslararası Hasan el Benna ve Müslüman Kardeşler". Medeniyet ve Genç Birikim derneklerinin gerçekleştirdiği sempozyumun koordinatörlüğünü, gerek İslami ilimlere yaptığı katkı gerekse Hasan el Benna'nın ilk mütercimi değerli dostum, çocukluk ve hem imam hatipten, hem Yüksek İslam'dan sınıf arkadaşım M. Beşir Er-yarsoy üstlendi. Sempozyuma İslam dünyasının her tarafından katılım vardı.

5 Mayıs 2012

Ankara, Hasan El-Benna sempozyumuna ev sahipliği yapıyor

ANKARA - Ankara'da Hasan El-Benna'yı tanıtmak, mücadelelerini hatırlatmak amacıyla 'Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu' düzenlenecek.

Sempozyum, Genç Birikim Derneği ile Medeniyet Derne-

ği ve daha birçok (Erdemliler Cemiyeti, İhsan-Der, Şefkatli Eller Cemiyeti ve İklim Der gibi) dernek ve cemiyetin katkısıyla 5-6 Mayıs tarihlerinde Kocatepe Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Sempozyuma, Türkiye'den Katar'a, Ür-

dün'den Suudi Arabistan'a, Filistin'den Malezya'ya, Fas'tan Mısır ve Lübnan'a kadar çok sayıda ülkeden yerli ve yabancı akademisyen, araştırmacı-yazar, gazeteci konuşmacı olarak katılacak.

YARIN

Müslüman Kardeşler Ankara'da

ANKARA, ilk kez "Müslüman Kardeşler" toplantısına ev sahipliği yapıyor. Medeniyet İlim Kültür ve Dayanışma Derneği ile Genç Birikim Derneği'nin işbirliğinde düzenlenen "Hasan El Benna ve Müslüman Kardeşler Uluslararası Sempozyumu"nda Arap Baharı'nın önemli dinamiklerinden Müslüman Kardeşler hareketi ile onun kurucusu Hasan el Benna bütün yönleri ile ele alınıyor. 2 gün sürecek

6 Mayıs 2012

AKSAM

sempozyuma Türkiye, Ürdün, Malezya, Suriye, Mısır, Katar, Suudi Arabistan, Filistin ve Fas'tan 28 konuşmacı katılıyor. Kocatepe Konferans Salonu'nda düzenlenen sempozyum, Kur'an okunarak açıldı. Aralarında çok sayıda çarşafli kadının da olduğu toplantıda harem-selamlık uygulaması yapıldı. Sempozyuma Hayrettin Kahraman, Mustafa Ağırman, Yasin Aktay, Ali Buluç gibi isimler de katılıyor. Ali Ekber ERTÜRK / ANKARA

Bu sempozyumun gerçekleşmesine katkısı bulunanları yürekten kutluyorum.

Hasenu'l-Bennâ ve İhvan

Hayrettin Karaman

hkaraman@yenisafak.com.tr

Ertiğimiz Cumartesi ve Pazar günlerinde, Ankara'da, Kocatepe Kültür Merkezinde, uluslararası "Hasenu'l-Bennâ ve İhvan (Müslüman Kardeşler) sempozyumu yapıldı.

Sempozyumu düzenleyen iki demek "Medeniyet ve Genç Birlik" demekler. Arkalarında büyük semaye ve önemli mali destek bulunmayan bu iki derneğin fedâkâr mensuplarını, her bakımdan başarılı olan bu faaliyetlerinden dolayı teknik emel bir borçtur.

Sempozyuma, Malezya'dan Fas'a kadar uzanan İslam ülkelerinden onlarca ilim ve düşünce adamı ile akademisyen katıldı. Yedi oturumda sunulan yirmi beş tebliğli şahid Hasenu'l-Bennâ ile onun kudsî ve hâla canlılığını koruyan, etkisini sürdüren, zaman zaman gündemi ağırlıklı olarak dolduran "el-İhvanu'l-muslimün: Müslüman Kardeşler" cemaati farklı yönlerden ele alındı, önemli bilgiler sunuldu, değerlendirmeler yapıldı. Bu vesile ile merhum ve İhvan hakkında birkaç satır yazacağım.

Hasenu'l-Bennâ (1906-1949), kesin olarak sıradan biri değil; karizmatik ve karizması, abartılı propagandaya değil, fazilet ve faaliyetine borçlu olan bir İslamî hareket önderi. Daha öğrenci iken (22 yaşında) müslümanların derdini dert edimisi, alim ve şeyhlerle görüşmesi, onların bu konuda ya derli veya faal olmadıklarını, olmayacaklarını görünce halka yönelerek teşkilatlanma yoluna girmiş, içinde bulunduğu şartlar ve müslümanların maruz kaldıkları zulümler ile problemleri öyle gerektirdiği için sırayla "ferdi, ailevi ve cemiyetî" eğitim yoluyla İslamî da, programının engellerini etkisiz hale getirmek için siyaseti de faaliyet alanına sokmuştur. Onun kitleleri etkileyen yönü, iyi bir hatip olmasına rağmen sözlerinden ziyade örnek davranışlarıdır. Geceleri herkes uyuduktan sonra uzun süre ibadet eden, yitiric oruçla dolu, şehid olduğunda evinin kirasından borcu bulunan, 43 yıllık kasacık bir ömrün için büyük işler seğiren bir önder. Bir örnek vermek gerekirse; davasını anlatmak ve taraftar kazanmak için Mısır'da bulunan -büyük küçük hehler dışında- dört bin köyün 3000'ine gitti ve buralarda halka konuşmalar yaptı. Ayrıca haftalık, onbeş günlük ve aylık altı dergi ve gazete çıkardı.

Şehid hakkında yazılacak çok şey var, bir süre sonra çıkacak olan bir kitabımda ben de onun hayatı, düşüncesi ve eserlerini yazdım. Bu yazıyı, sönümlerini ve makam düşkünlüğünün esiri olan yöneticilerin şehide, yakınlarına ve bu arada basına neler ettiklerini nakledeyerek noktalayacağım:

Devletin tetikçileri tarafından kurşunlandı, yaralı olarak hastahaneye kaldırıldı, fakat tedavisine imkan verilmediği için kan kaybından şehid oldu.

Taziye için baba evine gelenler tutuklandılar, şehid için Kur'an okumak ve cenaze namazı kılmak yasaklandı. Şehidin naşı, ölümlü ve arkasında birçok silahı polisi taşıyan arabalarla çevrili bir araç ile evine götürüldü. Evin etrafı sarıldı, insanlar istese bile gelmelerine imkan bırakılmadı. Şehidin babası büyük alim ve salih insan Ahmed el-Bennâ'ya polis, vefat haberi anında ulaştırdığı için altmış yaşını aşmış bulunan babanın adeta beli büküldü, sabaha kadar "Ya rabbi, adaletine sığınorum, oğlumu şehid ettiler" diye inleyerek namaz vakitini bekledi. Evde yalnızdı, diğer aile efendileri tutuklanmışlardı. Babaya ölüm haberi verildiğinde saat bir idi. "Eğer yalnız başına namazını kılar ve saat dokuzda dedimse eve getireceklerimi aksi halde kendilerinin götürüp gömeceklerini" söylediler. O da son bir defa oğlunun yüzüne bakabilmek için buna razı oldu. Baba Ahmed Abdurrahman el-Bennâ buradan sonra olanları şöyle anlatıyor: Cenazeyi sabah namazına yakın, kimseye göstermeden getirildiler, defne hazırlama işini gönen kimselere bile izin vermedikleri için çocuğumu kendim hazırladım, tabuta yerleştirdim, ancak tek başıma taşıma imkânımı yoktu. Polisten yardım istedim, kabul etmediler, taşıyacak birkaç kişiye izin vermemeleri teklif ettim onu da reddettiler ve "sen ve kadınlar taşıyın" dediler. Sokaklar tenha idi, kadınların omuzlarında cenaze taşıdılar. Sokaklar camine geldiğimizde kimseler yoktu, caminin görevlileri bile oradan uzaklaşmışlardı. Çocuğumun cenaze namazını kılmak üzere ölüme durduğum zaman gözlerinden yaşlar boşandı; bunlar yaş değil, insanlara rahmeti ulaşsın diye Rabbinin göndermiş niyazıdır. Namazdan sonra onu İmam Şafî kabristanına taşıdık, defnettik ve ağlayarak evime döndük.

Yasin Aktay

yaktay@yenisafak.com.tr

Hasan el-Benna ve İhvan kimliği

Ankara'da Genç Birlik Derneği'nin düzenlediği Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu iki gün boyunca 8 ülkeden 28 tebliğlin sunulduğu bir fikir ve duygu ziyafeti olarak gerçekleşti. Arap katılımcıların sunumlarındaki dikekat çekici hitabet salonunda sık sık duygulu anların yaşanmasına yol açtı. Özellikle konu Filistin davasına geldiğinde bu coşku had safhaya varıyordu. Ne de olsa bugün Filistin davasının öncülüğünü yürüten Hamas İhvan'ın bir bakıma Filistin şubesi ve başından itibaren Hasan el-Benna Filistin davasıyla Müslüman Kardeşlerin kaderinin birliğini ilan etmiş.

Hasan el-Benna hakkında Türkiye'de ilk defa bu boyutta bir toplantı yapıldı. Bugün İslam dünyasının her yanında en örgütlü en yaygın ve son zamanlarda yaşanan bahar rüzgarlarının arkasındaki en güçlü sosyal zemini oluşturan harekete karşı akademideki bu ilgisizlik gerçekten çok manidar. Bugün Türkiye akademisinden İhvan hareketi üzerine en azından onlarca doktora tezinin yapılması gerekirdi. Oysa bir zamanlar İhvan üzerine akademik bir ilgi bile işleme ve akademik hayattan dışlama konusu yapılmıyordu.

İhvan sempozyumu

■ TUNUS'tan başlayıp Mısır ve Libya'da rejimleri deviren, son olarak da Suriye'de rejimi sırasına bağlayan Arap Baharı'nın önde gelen aktörü Müslüman Kardeşler (İhvan) örgütü için Ankara'da sempozyum düzenlendi. Mısır ve Suriye başta olmak üzere Ortadoğu

ülkelerinden Müslüman Kardeşler örgütü temsilcilerinin katıldığı sempozyumda, örgütün kurucusu Hasan El-Benna ile İhvan hareketi konuşuldu. Türkiye'den Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Yasin Aktay ve yazar Ali Bulaç'ın konuşmaları olarak katıldığı sempozyum 2 gün sürerek.

Kocatepe Kültür Merkezi'ndeki sempozyumu düzenleyen isimlerden Genç Birlik Dergisi Genel Yayın Yönetmeli Ali Kaçar, Arap Baharı'nı yaşadığını coğrafiyadaki bütün ülkelerde etkili olan İhvan hareketini tanıyıp tanıtmayı amaçladıklarını söyledi. ■ ANKARA

Başarılı Bir Sempozyum

Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu'na iştirak için geçen hafta sonu yani 5-6 Mayıs Cumartesi-Pazar günleri Ankara'da idim. Allah'ın izniyle başarılı ve çok faydalı bir sempozyum oldu. Bugün sadece sempozyumla ilgili genel değerlendirme yapacak, konuşmalardan aldığım bazı notları ve özeti bilgileri de inşallah bu hafta yayınlanacak diğer yazılarımızda aktaracağım. Konuşmaların tüm metinleri ise iki ciltlik kitap halinde basıldı. Oldukça faydalı bilgiler içerdiğini düşündüğüm bu metinlere ulaşmak isteyenler kitapları İstanbul'da Medeniyet Derneği'nden, Ankara'da Genç Birlik Derneği'nden temin edebilir veya bunlardan biriyile irtibata geçerek adreslerine gönderilmesini talep edebilirler. Benim sunduğum, "Müslüman Kardeşler'e Yöneltilen Eleştiriler" başlıklı tebliğin tam metnini kişisel web sitemizden (www.vahdet.info.tr) de okuma imkânınız olacak inşallah.

Müslüman Kardeşler Ankara'da

ANKARA, ilk kez "Müslüman Kardeşler" toplantısına ev sahipliği yapıyor. Medeniyet İlim Kültür ve Dayanışma Derneği ile Genç Birlik Derneği'nin işbirliğinde düzenlenen "Hasan El Benna ve Müslüman Kardeşler Uluslararası Sempozyumu"nda Arap Baharı'nın önemli dinamiklerinden Müslüman Kardeşler hareketi ile onun kurucusu Hasan el Benna bütün yönleri ile ele alınıyor. 2 gün sürerek

sempozyuma Türkiye, Ürdün, Malezya, Suriye, Mısır, Katar, Suudi Arabistan, Filistin ve Fas'tan 28 konuşmacı katılıyor. Kocatepe Konferans Salonu'nda düzenlenen sempozyum, Kur'an okunarak açıldı. Aralarında çok sayıda çarşafli kadının da olduğu toplantıda harem-selmaklı uygulama yapıldı. Sempozyuma Hayrettin Kahraman, Mustafa Ağırman, Yasin Aktay, Ali Bulaç gibi isimler de katılıyor. Ali Ekber ERTÜRK / ANKARA

18 Yıl İsrail Zindanlarında Kalan Eymen Muhammed Ebu Halil, Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumunda Konuştu

Eymen Muhammed Ebu Halil

Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla...

Allah'a hamd olsun, Allah'ın Resulüne salât ve selam olsun, ailesine, ashabına ve onu dost edinenlere de selam olsun. Ve karşılaşma gününe kadar onun yolunda cihad edenlere de selam olsun. Allah'ın selamı üzerinize olsun, bugün buraya sadece ümmetin kederini ve derdini taşımak için gelen bu şerefli yüzleri selamlıyorum. Kardeşlerim, gerçekten biz bugün buraya her yerden değişik bölgelerden grup grup geldik. Dillerimizin ve renklerimiz farklı olmasına rağmen bugün buraya sadece inanç birliği, din birliği, fikir birliği için toplandık. Büyük müceddid Hasan el-Benna'ya olan sevgimizden dolayı, bu yüce muhabbetten dolayı buraya toplandık. Sözü fazla uzatmak istemiyorum. Sizi, Allah için sevdiğimi size söylemek istiyorum. Kendimi size iki cümleyle tanıtmak, anlatmak istiyorum. Filistin'den, Kudüs'ten Allah adına kardeşiniz olan Eymen Ebu Halil. Yirmi bir yaşındayken, İsrail askerlerini kaçırp öldürmekle itham edilerek tutuklandım. Üç kez müebbet hapse mahkûm edildim. On sekiz sene hapiste kaldım. Son esir değişiminde hapisten kurtuldum. Bir grup arkadaşımın vatanımızdan uzaklaştırılarak Türkiye'ye gönderildik.

Bugün buraya büyük insanın mihrabında yaşamak için geldik, Hasan el-Benna'nın mihrabında. Tüm değerli kardeşlerim ve değerli hocalarım bu konuda konuştular ve bizi bu muhabbete bu güzelliğe götürdüler. Bugün kendisi hakkında konuştuğumuz Müceddid İmam, hakkında saatlerce konuşsak bile onun değerini hakkıyla ifade edip, hakkını ifa etmiş olmayız. Bugün buraya, sizinle Benna üzerine konuşmaya geldim. Sadece şahsıyla ilgili değil, evlatlarında yaşayan, mücahidler üzerinde şekillenen Benna hakkında konuşacağız. Onlar, Benna fikrinden yayılan paha biçilmez çok kıymetli tohumları saçtılar toprağa. O mücahidlerin Benna'nın eliyle öğrendiklerini konuşacağız. Onlar, Benna'dan idraki, keskin anlayışı, ihlâsı, tertemiz ameli öğrendiler. Feda etmeyi, kurban vermeyi ve cihadı öğrendiler. Bu yüce fikirlerle, teorik tartışmalardan kurtularak meydanlara indiler. Taşıdıkları bu fikirler

uğruna kurban verdiler. Ki birçokları bu fikirlerle çağırmadı bile. Bazıları da seminerlerde, konferanslarda, sempozyumlarda dile getirdiler ama amel etmediler. Ama Benna'nın evlatları bu yüce fikirleri hem hayatlarında yaşattılar hem de bu uğurda kurbanlar verdiler, fedakârlıkta bulundular. Onlar kanlarını vatan topraklarına akıtarak şehidler verdiler. Onlardan kimileri şehid oldular kimileri de bu büyük payeyi beklemektedir. Siyonist işgalci İsrail'in zindanlarında beklemektedir. Bu fikirleri taşıyan binlerce kişi Siyonist zindanlarında tutuklu. Onlar hayatlarını feda ettiler, gençliklerinin en güzel günlerini kurban ettiler bu fikri ayakta diri tutarak yaşama geçirmek için. Çocuklarını bu fikirlerle terbiye etmek için yaşamlarından vazgeçtiler.

Kardeşlerim! İşte bu değerli şahsiyetler Benna'nın çocuklarıdır. İşte onlar, Siyonist İsrail zindanlarındaki Benna'nın çocuklarıdır. Siyonist zindanlarındaki mücahidlerin sayısı üç bini geçmektedir. İslami direniş gücü HAMAS'ın mücahidleri ki, faziletlerle şanlı olan bu gençler, erdem ve muhabbet ağacından beslenerek, çoğalarak hayat bulmuşlardır. Bu ağaç, Hasan el-Benna'nın tohumlarını saçtığı İhvan-ı Müslimin/Müslüman Kardeşler ağacıdır. İşte bu ağaç büyümüştür, çiçeklenerek olgunlaşmıştır ve meyve vermiştir. Bu ağaç semere olarak, bu yüce fikirler uğruna feda olacak mücahidler yetiştirmiştir.

Kardeşlerim! İşte bunlar esirlerdir. Bugün, şu anda Siyonist İsrail zindanlarında tutuklu bulunan esirlerin sıkıntılarından, size bahsetmek istiyorum. Şu anda devam eden bir açlık grevinde. Açlık grevinin yirminci günündeler. Yirmi gündür bomboş mide ve sindirim sistemiyle büyük bir savaş içindeler. Sadece bir yudum su ve biraz da tuz yiyorlar.

Kardeşlerim! İlk tutuklandığımda, daha açlık grevine başlamadan önce, asla günün birinde bir veya iki gün açlığa dayanabileceğimi, sabredebileceğimi düşünmüyordum bile. Ancak açlık grevine başlayınca yirmi üç gün bir parça ekmek yemeden durmaya gücüm yetti. Bu zaman zarfında hiçbir şey yemeden sabrettik, zillet içinde yaşamaktan kurtulmak için bu duruma sabret-

tik. Açlık grevi yaparak yemekten kaçınmamız, sadece insan onuruna yakışacak bir şekilde yaşamak içindi. Bu açlık grevi, tutuklu bulunduğumuz Siyonist İsrail zindanlarındaki gardiyanların, cellâtların gürültüsünden ve zulmünden kurtulmak içindi.

Kardeşlerim! Şimdi açlık grevi yapan esir kardeşlerimiz, bugün yirminci günlerindeler. Onların niçin açlık grevinde olduklarını biliyor musunuz? Onların yemek yemekten yüz çevirerek açlık grevini sürdürmelerinin sebebi, tecrit hücrelerinde tek başlarına bırakılan esir kardeşlerinin bu tek kişilik hücrelerden çıkartılması için yapılmaktadır. Belki sizler zaman zaman tecrit hücreleri ile ilgili şeyler duyuyorsunuz. Ama yine size tecrit hücrelerinin ne olduğunu açıklamak istiyorum.

Kardeşlerim! Tecrit hücresi, iki üç metre kare alanı geçmeyen bir zindandır. Oraya iki tane kap koyuyorlar. Bir tanesi su için diğeri de defi hacet için. Tecrit hücresinde olan esir kardeşiniz, işte böyle yaşıyor. Tabi ki, açlık greviden sonra durum biraz daha düzeldi, şartlarda biraz iyileşme oldu. Zindanların içine tuvalet yapıldı. Tecrit hücresindeki esir sadece günde bir kere, bir saatliğine hücreden dışarı çıkabiliyor. Bu daracık zindan hücresinde yirmi üç saat geçiriyor, sadece bir saatliğine dışarı çıkıyor. O esir kardeşleriniz bir saatliğine ne öyle genişçe bir gökyüzü gören ne de rahatlayacağı geniş bir yere çıkmıyor. Nede su ve yiyeceklerin, gülec yüzlerin bulunduğu bir alana da çıkmıyor. O kardeşleriniz ancak on metre kareyi geçmeyen, üstü kat kat örtülmüş bir alana çıkıyorlar. Bu hâli hayal edip anlayabiliyor musunuz? Bu halde yaşayan onlarca, yüzlerce esir kardeşiniz var. Orada ne bir iki gün nede bir iki ay kalmıyorlar, ne yazık ki. Ya da bir iki sene de kalmıyorlar. Bu durumda olan onlarca esir, bu hali kesintisiz olarak peş peşe on seneden fazla süreyle yaşıyorlar. Şu anda size canlı örnekler vereceğim. Kardeşimiz Mahmud İsa, Allah(c.c) sıkıntısını gidersin, bu durumdan kurtarsın, kesintisiz olarak on seneden fazla bir süre tecrit hücresinde kaldı. Hasan Selame, Ebu Hiyece... Ve burada saymaya güç yetiremeyeceğimiz pek çok esir var bu hücrelerde, Allah(c.c) sıkıntılarını gidersin, bu durumdan kurtarsın hepsini.

İşte bu esir kardeşleriniz Benna'nın fikrini omuzlayarak taşıyorlar. Cihad fikrini, ribat fikrini taşıyorlar, lanetli Siyonist düşmana baş eğmemek için. Bu nasihati size sıkıntı vermek için değil sadece esir kardeşlerimizin sıkıntılarından bazılarını nakletmek istediğimden anlatıyorum. Onlar bugün de açlık grevine devam ediyorlar. Size bu sıkıntıları aktarmam size şunu söylemek içindir. İşte bu esir kardeşleriniz bu hallerine

rağmen, içinde bulundukları bu zorluklar onların alınlarını ve yanlarını ıslatmasına rağmen onlar bu direnişlerini sürdürüyor. Esir kardeşlerimizin bu halde kalması tüm insanlık için büyük bir ayıptır. Size bu halleri aktarmak istememin sebebi size şunu söylemektir. Bu zor durumlarına rağmen onlar öğretmenler, Siyonist işgalci İsrail zindanlarında genç nesilleri Hasan el-Benna'nın ve Müslüman Kardeşler Cemaatinin görüşüne uygun olarak terbiye ediyorlar, yetiştiriyorlar.

Seyyid Kutub'un dillendirdiği düşüncede, teori ve pratik arasında fark vardır. Hepimiz teorileri biliyoruz. Hepimiz Benna'nın görüşlerini okuduk, öğrendik. Hepimiz Seyyid Kutub'un fikirlerini duyduk. Fizilal'il Kur'an'ı çok okuduk. Yoldaki İşaretler'i çok okuduk. Ama bu işaretlerin ne kadarını hayatımızda şekillendirdik? Okuduğumuz ayetler bizi ne kadar gölgelendirdi? Seyid Kutub'un bize gölge yaptığı o ayetleri ne kadar yaşadık? Bütün bunları sizi sıkıştırmak, hakkınıza girmek için söylemiyorum, bundan Allah'a şüğünırım. Hepiniz benim öğretmenlerimsiniz, hepiniz başımın tacısınız. Bütün bu sözleri Siyonist İsrail zindanlarında tutuklu olan kahramanların şanını yüceltmek ve onları hayırla yâd etmek için söylüyorum. Ne yazık ki onları düşünmeyi göz ardı ediyoruz. Onlar önem verdiğimiz değerlerimizin içinde yoklar. Onların durumunu dert edinmiyoruz. Hepinizden Allah adına, bu yiğitlerin zikrini her an zihinlerinizde canlı tutmanızı istiyorum. Hepinizden seher vakitlerinde onlar için dua etmenizi istiyorum, çünkü seher vakti dua etmek asla hedefini şaşırmayan ok gibidir. Seher vakitlerinde, gece namazlarında ve tüm namazlarınızda onlara dua edin ki onlar sizin dualarınıza muhtaçlar. Onlar sizin gibi hür ve ihlâslı olan her mü'minin yaptığı her duaya muhtaçlar.

Son olarak şunu söylemek istiyorum, acelece yaptığım bu konuşmadan dolayı beni mazur görün. Burada bulunan herkese teşekkür ediyorum. Bu kıymetli sempozyuma sunumlarıyla katılanların tümüne, bu sempozyumu tertip eden heyete çok teşekkür ediyorum. Allah(c.c) hayırlarınızın karşılığını kat kat versin. Allah(c.c) bu yoldaki çabalarınızı bereketlendirsın ve bu gayretlerinizi hayır/hasenat tartılarınıza katsın. Hem kendi adıma hem de Siyonist işgalci İsrail zindanlarında gözlerden ırak olan mücahidler adına, esirlerle ilgili çalışmalarda etkili olacak temiz, şerefli ve mübarek yüzleri kuvvetle ve gönülden isteyerek her an arayıp bulmanızı istiyorum. Türkiye içinde ya da dışında her etkinlikte esirlerin açlık grevi gibi sorunlarını çözmek için gayret göstermenizi temenni ediyorum. Allah(c.c) size hayırlar nasip etsin ve işlerinizi mübarek kılsın.

Filistinli Amr Abu Salam'ın Uluslararası Hasan El-Benna ve Müslüman Kardeşler Sempozyumu Konuşması

Amr Abu Salam

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Yüce Allah'a şükürlerimizi sunar ve sevgili peygamberlerimizin çizdiği yoldan ayrılmamamız için yüce Allah'a dua ederiz.

Değerli dostlar, hanımefendiler, beyefendiler. Büyük İslam'ın selamıyla sizi selamlıyorum, Esselamu aleyküm ve rahmetullahi ve berakatuhu diyerek.

Aslında ben konuşmam sırasında bu büyük mücahidin hayatıyla ilgili yapacağım konuşmada, bilindiği gibi kendisi büyük bir rol sahibidir. Ümmetimizin davası olan Filistin davasına yönelik görüşlerini de dile getirmek istiyorum. Bu arada tâbi ki şurada durmam gerekir. Bazı notlara değinmem gerekir, edindiğim notlara. Bir tanesi şehid imamın ömrüyle ilgili, bu cemaati kurduğundaki ömrüyle ilgilidir. Yaş bakımından aslında otuzlu yıllarındaydı kendisi çok gençti, delikanlıydı, otuzlu yaşlarında. Buna rağmen hiçbir şeyi ertelemedi. İşte âlimler vardı, benden iyi âlimler vardır demedi asla. Bir girişimi hemen başlattı kendisi. İslam, 1924'de Hilafet kaldırılınca, hemen doğrudan bir dört yıl içerisinde büyük bir girişimle bu örgütü, bu cemaati kurdu hemen. Büyük bir inanç sahibiydi kendisi çünkü İslam Hilafetinin yokluğunu zaten biliyordu, arıyordu kendisi.

İkinci nokta, not olarak şunu söyleyebilirim. Şunla ilgilidir aslında: Yüce Allah'ın bu şehide verdiği bir takım, deyim yerindeyse Allah vergisi bazı özellikleri vardır; iman bakımından,

bilim bakımından, ilim bakımından çok büyük yetenek sahibiydi kendisi, bir tek kendisine saklamadı bu bilgileri; tabi ki, edindiği bilgileri ya da kendisine verilen yetenekleri kendisine saklamadı tam tersine ümmete İslam Ümmeti'ne yönelik harcamalara başladı. Allah'ın ona sunduğu yetenekleri İslam ümmeti için, kendi ümmeti için çalıştı, değerlendirdi, bir çıkış noktası olarak çalıştı. İçinde yenilik olan bir hareketti bu. Aslında İmam Benna'yı büyük bir yenilikçi olarak görmekteyim. Doğru, vefakâr bir kişi olarak görmekteyim, aynı zamanda kendisini.

Bu Şehid İmam'ın aslında ayırt edici bir takım özellikleri vardır. Liderlik anlamında çok kapsamlı bir görüşe sahipti. İslam'ı kapsamlı bir şekilde anlıyordu kendisi, İslam'a olan anlayışı çok kapsamlıydı aslında. İslam'ı da öyle değerlendirdi zaten. Yine Yüce Allah'ın kendisine verdiği yetenekler çerçevesinde bunları dile getirmiştir.

Filistin'e çok özel bir çaba göstermiştir kendisi, Filistin'in komşularına bakarsanız, Şam diyarı dediğimiz Biladü-ü Şam'a, bu ülkelere de çok büyük bir önem vermiştir. İşte Kudüs'ü çevreleyen ülkelerdir bunlar, Bilad-ü Şam/ Şam Diyarı dediğimiz ülkeler. Bu konuya kendisi çok özel bir ilgi göstermiştir. Rahmetlinin Filistin'e olan özelliği ve ilgisi, Filistin Davası'na bakışı son derece önem veren bir bakıştı bu. Şunu diyordu, Filistin bizim ruhumuzdan kutsal bir bölüm işgal etmektedir. Ruhumuzda, kalbimizde Kudüs'ten hareketle, Filistin gönlümüzde büyük bir taht kurmuştur.

İsa Peygamberin de doğum yeridir Filistin, bilindiği gibi. Bütün ruhumuzun gıdasıdır Filistin demıştır kendisi. İmam Benna yine şunu da vurgulamıştır aslında. Bir okuldur Benna aslında. Öyle bir okuldur ki birçok mezunlar üretmiştir. Aslında İslam çalışmasını da ön görmüştür, ortaya çıkarmıştır. Benna Okulu'ndan hareketle çok mücahidler çıkmıştır ortaya. İslam Ümmeti'nin kutsal değerlerinin korunmasına yönelik çok sayıda öğrenci yetişmiştir bu okuldan. Mısır'ın hapishanelerinde çürüyen, birçok zindanlara tıkanan Müslümanları gördüğünde, hatta kendisi de zaten çok sıcak gördüğünde, kendi zindanındaki ısını sıcak gördüğünde, gardiyayı çağırıp diyor ki; gardiyan bey diğer zindanlardaki hava nasıl, orayı da ısıttınız mı aynı zamanda, gardiyan diyor ki ben size kendi sobamı özel tahsis ettim. O zaman diyor ki gardiyana ben girmem buraya, aynı sıcaklık, aynı ısı diğer zindanlara sokulmadıkça, yapılmadıkça, uygulanmadıkça ben de girmeyeceğim bu zindana.

Ancak işte Benna'nın medresesi, okulu böyle bir okuldur. Davasına sahip çıkan evlatlarla birlikte hareket etmektedir kendisi. Biz böyle yetiştik aslında Filistinliler olarak böyle yetiştik.

Bu Filistin davasını güden insanlar olarak, bu okuldan yetiştik. Bilindiği gibi yine, bilindiği gibi Medine'den işte akşamları yatı namazı arasında dersler verirdi, birçok yerde. Eli çok sert olan biriyle tokalaştığında, betonlarda çalışan çok sert bir eldi, nasır tutmuş bir eldi. Bu eli tutup öptü, niçin öptü? Çünkü dedi bu el çalışkan bir eldir, Peygamber Efendimizi seven bir eldir, kutsaldır, çalışan bir eldir. Bu aslında çalışan vatandaş, betonda çalışan eli nasır tutmuş bu arkadaş aslında aşırı solcu bir arkadaştı. Daha sonra Filistin Davası'nın öncülerinden oldu bu adam, bu genç.

Filistin'e baktığımızda, Yahudiler Filistin'i ellerine geçirdiklerinde kendilerine büyük bir hedef koymuşlardı. Nedir o hedef? Her Filistinliyi öldürecek, ya öldürecek ya da defolup gidecek diye bir görüş ortaya koydular. Yani Filistinli ya ölecektir ya da buradan çekip gidecektir. Ancak daha sonra Filistinlilerin yarısı aşağı yukarı göç etmek zorunda kaldığında 1948'de Filistin'in işte diğer ülkelere göç etmeye başladılar.

Bu arada başka bir amaca geçtiler. Filistin toplumunu cahilleştirme işlemine başladılar. Filistin gençlerini okullardan çıkarıp, kendi

tarlalarında sebze ve meyve yetiştirdikleri tarlalarında çalıştırmaya başladılar. On yaşlarındaki çocukları çalıştırmaya başladılar. Düşünün ilkokul dördüncü, beşinci sınıfa giden çocukları okul sıralarından çıkarıp Yahudilerin bahçelerinde çalıştırmaya çalıştılar. Ve maaş da vermeye başladılar. Tabi ki bütün bunlar, oyunlarıyla maaşla kandırarak toplumu cahilleştirmeye gittiler. Bunlara kim karşı çıktı biliyor musunuz? İşte ihvanlar çıktı bu görüşe karşı. Benna'nın yetiştirdiği evlatlar, Benna'nın okulunda yetişen evlatlar gece gündüz çalışarak bu tohumu attılar, strateji koyarak.

İmam Benna bugünün diliyle aslında stratejik bir plan yapıcıdır aslında. Bugünün diliyle konuşursak Benna'nın kendisi stratejik planları ortaya koyan kişidir. Bugünkü terimler çerçevesinde, dünyayı kapsayandır aslında, dünyayı kapsayacak bir stratejistir. İslam direniş hareketi HAMAS'ı ortaya çıkardı zaten bu okulun kendisi. Şu an Yahudiler deyim yerindeyse ağlıyorlar, yani kaçacak yer arıyorlar 'HAMAS' sözünü duyduklarında. Nedir HAMAS, nasıl ortaya çıktı? Rahmetli İmam Benna'nın okulundan ortaya çıktı. Bir tek bu değil. Her tarafa yatırım yapmıştır, Benna. Müslüman genci yetiştirmiştir. Biz ona duacıyız aslında, bu şehide. Peygamber Efendimizin yolundan giden bu şehide çok şey borçluyuz.

Yine Peygamber Efendimizin hadislerinden de hareket ederek, birçok hadisinden de hareket ederek biz aslında, sahabelerden Hz. Ebu Bekir gelip Müslüman ümmeti bir araya ya da Hz. Ebu Bekir de başka bir tarafa konduğunda hepsine de tabi ki biz, Ömer b. Hattab'ın terazisi İslam lehinde ağırlık çöktüğünde biz aslında bütün halifelere saygı anlamında, örnek olarak ta

İmam Benna bugünün diliyle aslında stratejik bir plan yapıcıdır aslında. Bugünün diliyle konuşursak Benna'nın kendisi stratejik planları ortaya koyan kişidir. Bugünkü terimler çerçevesinde, dünyayı kapsayandır aslında, dünyayı kapsayacak bir stratejistir. İslam direniş hareketi HAMAS'ı ortaya çıkardı zaten bu okulun kendisi. Şu an Yahudiler deyim yerindeyse ağlıyorlar, yani kaçacak yer arıyorlar 'HAMAS' sözünü duyduklarında. Nedir HAMAS, nasıl ortaya çıktı? Rahmetli İmam Benna'nın okulundan ortaya çıktı. Bir tek bu değil. Her tarafa yatırım yapmıştır, Benna. Müslüman genci yetiştirmiştir. Biz ona duacıyız aslında, bu şehide. Peygamber Efendimizin yolundan giden bu şehide çok şey borçluyuz.

Benna'nın yolunda hepimizi birleştiresin diyoruz. Hz. Muhammed'in(s.a.v) ve Benna'nın yolunda. Dolayısıyla yerimiz cennet olsun hepimizin, bu yolda.

Değerli dostlar ayrıca şunu da, deneyimler şunu göstermiştir kanıtlamıştır. Özgürlük verildiğinde, elde edildiğinde. Demokrasi, bugünün diliyle demokrasi ve özgürlük geldiğinde, İslam Ümmeti'nin evlatlarına geldiğinde, bunu tabi ki böylece yönetime gelecekler diye bir görüş var, günümüzde. Bu da Filistin'de seçimler yapıldığında ortaya çıktı. 2005 yılında belediye yerel seçimleri, 2006'da da meclis parlamento seçimleri. Filistin halkı İslam'ı seçmiştir ikisinde de. Yerel yönetimde de parlamentoda da. Boşluğu doldurma anlamında değildi aslında. Tam tersi bunun nedeni, bu kuşak

Büyük Benna'nın okulundan mezun olduğu için mecazi anlamda seçmiştir, yapmıştır bu seçeneği. Kapsamlı olarak Filistin'i böyle görmekteyiz.

Ticarete bakarsak, ticaret odalarında yine Hamas yönetimi, Hamas taraftarları seçildi. Hamas'ı seçmekti. En son seçimlere bakmıyorum çünkü oranın koşulları çok farklıydı. Yine şunu söyleyebilirim. Çok basit bir örnek vereyim özet olarak. Bi'r Zeyd Üniversitesi'nin seçimlerinde 1996'da HAMAS da vardı. Hamas her türlü saldırıya maruz kalmıştı. Filistin dostu, Filistin dışında olsun. Bütün mücahitler de direnişçiler de aranıyordu aslında. Buna rağmen onlar kazandı. Bir Fransız basını röportaj yapmak için gitti, üç dört yıl önce. Aslında HAMAS'ın yenildiğini görmek için gitmişti. Nasıl Bi'r Zeyd Üniversitesi'nde liderliği ele geçirmiştir, bu grup diye.

Bu arada bir Hristiyan kız öğrenciyle röportaj yaptılar. Göğsünde haç asılı Hristiyan bir kız öğrenci. Kimi seçtiniz? Dediler. Ben İslam Halid'i seçtim dedi kız. İlginç buldular hatta yadırgadılar sen Hristiyan bir genç kızsın. Bunlar çok Müslüman'dır, dindardır, niçin seçtin? 'Ben bunu iki nedenle seçtim' dedi kız. Bir tanesi İslami, kapsamlı görüş, Benna'nın okulu, kapsamlı görüşün okuludur diye seçtim. Seçtim bunları çünkü birinci neden, bir kere bunlar benim üniversite öğrencisi olarak haklarımı savunanlardan daha iyidir bunlar. Ve benim haklarımı öğrenci olarak, üniversite öğrencisi olarak haklarımı savunanlardan daha çok daha da iyidir diye tercih ettim bunları. Din ayrımı yapmıyorlar gerçekten. Biz din ayrımı yapmayız gerçekten. İkinci olarak ta kız şunu söylemiştir ben Filistinliyim ve topraklarım işgal altında, bunlar da işgale yönelik en büyük davayı, en büyük direnişi bunlar gösteriyor bunun için seçtim bunları dedi. Sorulara devam ettiler. Peki, bunlardan birisiyle evlenir misin diye sordular kıza. Kız şöyle cevap verdi. İki kişi bunlardan biri aşırı dindar bir Hristiyan'la dindar bir Müslüman bana evlenme teklif etseler ben Müslüman genci tercih ederim. Çünkü en kötü durumda bile benden nefret etse bile bana zulüm etmez. Ancak çünkü ben bir Hristiyan'ım.

Şu an işte Benna'nın Okulu budur, değerli dostlar. Şehid İmam'ın kurmuş olduğu okul budur, yetiştirdiği gençler budur. Hakikaten Filistin'in şehidisin sen Benna. Çünkü Filistin gencini, Filistin'e yönlendirdin bütün Müslüman gencini, Filistin gençlerini yetiştirdin. Gerçekte aslında ben şunu vurgulamam gerekir. Filistin'deki esir kardeşlerinize İsrail ceza evlerinde bulunan, zindanlarında bulunan kardeşlerinize vakit ayırmanızı istiyorum. Bu günkü İsrail hapishanelerinde İmam Benna'nın oğulları, çocukları, evlatları, sizin kardeşlerinizdir. HAMAS'ın evlatlarıdır, kardeşlerinizdir. İki bin tane, Benna'nın evlatlarından şu anda iki bin tanesi açlık grevine gitmiştir. Şu an altmış sekizinci gününü yaşayanlar var, açlık grevinde. Altmış sekiz gündür aç susuz bir savaş içerisindeler. Haklarını elde etmek için savaşmaktadırlar. Çünkü bunlar aileleri ile görüşemiyorlar.

Hatta bazı Gazze'li esirlerin, Gazzeli tutukluların çoğu da tek hücreli güneş görmeyen hücrelerde yaşamaktadırlar. Bazıları on iki yıldır böyle karanlık zindanlarda on iki yılını geçirdiler. Toprak zeminde böceklerle dolu bir zemin düşünün, çok düşük bir loş ışık söz konusu. Birçoğu kör oldu, işitme ve görme duyularını

kaybetti. Zayıf düştüler bu koşullar nedeniyle çok zayıf düştü vücutları.

Türkiye'ye çok teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Çünkü sergilediği duruştan dolayı Filistin anlamında Filistin'e yönelik sergilediği Mescid-i Aksa yönünde, esirler yönünde tutumları yönünde teşekkür ederim. Şu an tüm resmi kurumları da şuna çağırıyorum, bütün bireyleri de aslında. Daha çok çaba gösterebilir istiyorum. Baskı olmadan da çaba gösterebilir istiyorum. Tutuklu esirlerin serbest bırakılması için ve koşulların, yaşam koşullarının düzeltilmesi için çaba gösterilmesini istiyorum.

Aslında İmam Benna temeline bakarsak kendisi dernekler olarak, kurumlar olarak, bireyler olarak bütün çalışmalarımıza başlamamız gerekir diye düşünüyorum. Filistin için ve Filistinli esirlerin serbest bırakılıp salıverilmeleri için herkes kendi ülkesinde, kendi mahallesinde, kendi çalıştığı kurumunda mücadele etsin, bulunduğu yerde mücadele etsin. Daha çok çaba gösterebilir istiyorum. Filistin'e yönelik Aksa'ya yönelik daha sonra da esirlere yönelik, esir diyorum ben tutuklu demiyorum çünkü gerçekten çok zor koşullar içinde yaşıyorlar. Bugün hepimize düşen bir görev vardır. Bu dosya için olumlu yönde çalışmamız gerekir. Bu dosya ile ilgili dolayısıyla itiraz mesajlarımızı dile getirmemiz gerekir. Sesimizi yükselterek, bütün dünyaya duyurmamız gerekiyor. İnsan haklarına, parlamentolara, dünyadaki hükümetlere, dünya devletleri başkanlarına dile getirmemiz gerekir sesimizi yükselterek.

Her yanlarını, e-maillerini, posta adreslerini mesajlarımızla doldurmamız gerekir. Aslında hiçbir şey esirgemeden devam etmemiz gerekiyor aslında. Şehid İmam Benna'nın dediği gibi cihad direniştir. Hukuku arayan direniştir, cihaddır. Yoksa demeçler değil, tabii ki demeçler vermek, yürüyüşler yapmak bütün bunlar güzel şeylerdir ancak bütün bunları cihadla taçlandır. Cihad vakti yaklaşmıştır. Sınırlar açılınca da cihad başlamış olacaktır.

Değerli dostlar şunu da söylemek istiyorum. Bir dakika izin verirseniz şunu söylemek istiyorum. Size selam getirdim, Halid Meşal'ın selamlarını getirdim size. Halid Meşal ve değerli kardeşlerinin, HAMAS'ın liderlerinin ve bütün evlatlarının selamlarını getirdim. Gerek Batı Şeria'da gerek Gazze şeridinde ve tüm Kudüs'te mücadele eden ve onların yanında olan tüm dostların selamlarını getirdim.

Tanrı Misafiri

Usame Bin Ladin Olunca...

İlyas HAN / BBC'den Aktaran: Celal SANCAR
sancarcelal@yahoo.com

Sürpriz akşam yemeği konuğunuz olarak karşınıza dünyanın en çok aranan adamı çıksaydı ne yapardınız?

El Kaide liderini akşam yemeğinde ağırlayan iki kişi, Usame Bin Ladin'in ölümünden bir yıl sonra deneyimlerini paylaşıyor. Pakistan'ın kuzeybatısındaki Veziristan bölgesinin eteklerinde, 2010 yılının bir yaz akşamında yaklaşık altı aşiret üyesi kim olduğunu henüz bilmedikleri konuklarını büyük bir heyecanla bekliyordu. 'Önemli bir kişi' olarak tanımladıkları biri, 'kendilerini ziyaret edeceği' haberini haftalar öncesinden aşiret üyelerine vermişti. Ancak kimin ziyaret edeceği hakkında bir açıklama yoktu. Konuğun, tam geliş zamanı da varışından yalnızca birkaç saat önce aşirete iletilmiş. Saat 23.00'de, dünya neredeyse derin bir uykuya dalmışken aşiret üyeleri yaklaşan araçların gürültüsünü duymuş. Köyün ihtiyarlarından biri,

"Yaklaşık 12 tane dört çekerli cip yerleşkeye doğru geldi. Farklı yönlerden gelip birleşmiş gibiydiler" diye anlatıyor o geceyi. Verandaya yaklaşan ciplerden birinin arka koltuğunda uzun ve çelimsiz görünen biri belirmiş. Üzerinde uçuşan uzun bir elbise, başında da beyaz bir türban varmış.

'Nutkumuz tutuldu'

Karşılarında, dünyanın en çok aranan adamı Usame Bin Ladin'i gören aşiret üyeleri gözlerine inanamamış. Az önceki ihtiyar; "Nutkumuz tutuldu. Kapımıza gelmesini beklediğimiz en son kişiydi" diyor. Elleri titreyerek aracın önünde bekleyen ihtiyar daha sonra Bin Ladin'in elini öpüp başına koymuş. Daha sonra elini asistanlarının birinin omzuna koyan Bin Ladin, kendisi için hazırlanan odaya doğru ilerlemiş. Köylüler Bin Ladin'e odasına kadar eşlik etmemiş, yanında yalnızca kendi adamları varmış. Bu olay,

Bin Ladin'in ABD komandoları tarafından Pakistan'ın Abbottabad kentinde, yani bu aşiretin yerleşkesinden 300 km uzaklıkta, öldürülmesinden tam bir yıl önce gerçekleşmiş. Bin Ladin'in ölümüyle şok olan köylülerden birinin yakın arkadaşlarına bu beklenmedik ziyaretten bahsetmesi üzerine olaydan benim de haberim oldu. Biraz ikna etmem gerekti ama sonunda Bin Ladin'i ağırlayanlardan iki kişiyle görüşme fırsatım oldu. İkisi de isimle-

rinin ve yerlerinin gizli tutulmasını istedi.

'Pirzola ve tavuk yedi'

Aşiret üyeleri, geçirdikleri üç saat boyunca Bin Ladin'in kendileri için dua ettiğini, dinlendiğini, kuzu pirzola, köri'li tavuk ve pilav yediklerini söyledi. Ziyaret boyunca yerleşkeye kimse sokulmazken, kimsenin de köyden çıkmasına izin verilmemiş. Ana kapıda, duvarlarda ve çatılarda silahlı koruma görevlileri hazır beklemiş. Köylülerden birinin 85 yaşındaki babası Bin Ladin'i görmek için yerleşkeye girmek isteyince de korumalar arasında kısa süreli bir kargaşa çıkmış. Babasını içeri sokmak isteyen üyenin "Bunu ölmeden önce son vasiyeti olarak değerlendirin" sözlerinin Bin Ladin'e iletilmesi üzerine El Kaide lideri babasını görmeyi kabul etmiş. Köylü, dört koruma eşliğinde babasını evinden alıp Bin Ladin'in bulunduğu yerleşkeye getirmiş. Bin Ladin'le yaklaşık 10 dakika görüşen ihtiyar, El Kaide liderine hayranlığını dile getirip dua etmiş. Bin Ladin'e aşiret savaşları hakkında deneyimlerini anlatıp tavsiyeler veren ihtiyarın tüm bunları kendi yerel dili Paştunca söylemesi nedeniyle Bin Ladin belli ki tek bir kelimesini bile anlamamış. Anlatıklarına göre, Bin Ladin ve korumaları ihtiyarın konuşmalarını yalnızca gülümsemeyle karşılamış.

'Denetimden nasıl geçti?'

Bin Ladin ve adamları cipleriyle, telâşlı bir kargaşa yaşanan yerleşkeyi geldikleri yolu takip ederek terk etmiş. Araçlar, geri dönüş yolunda Bin Ladin'in hangi yöne gittiğinin anlaşıl-maması için yine farklı yönere dağılmış.

Konuştuğum köylüler ziyaretin detaylarını verme konusunda istekli davranırken Bin Ladin'in kendilerini ziyaret edeceği haberini ileten 'önemli kişinin' kim olduğu konusunda sessiz kaldı. Bin Ladin'in heyetinde kim olduğunu da söylemediler.

Bin Ladin'in ölümünden sonra Pakistanlı ve Amerikalı yetkililer, El Kaide liderinin yaklaşık beş yıl boyunca 'gözlerden uzak yaşadığı ve Abbottabad yerleşkesini terk etmediğini' belirtmişti. Durumun öyle olmadığı ihtimali ortaya çıkarken pek çok soru da cevapsız kaldı.

Bin Ladin'in 2010'da ziyaret ettiği aşiret bölgesi militanlara yönelik operasyonların odaklandığı bölgelerden biri. Bölgeye konuşlanan askerler girip çıkanları denetlemek için birçok güvenlik kontrol noktası oluşturmuştu.

Peki, Bin Ladin nasıl oldu da o noktadaki denetimlerden geçebildi?

Pakistanlılar Bin Ladin'in nerede olduğu hakkında bilgi sahibi oldukları veya Bin Ladin'e yardım ettikleri iddialarını reddetmişti. Bin Ladin'in seyahatini kimin planladığı, ziyaretin amacının ne olduğu ve ne sıklıkla gece ziyaretleri yaptığı konularında ise soru işaretleri kaldı.

Modernizmin Yıkıcılığına Karşı Mirac Ruhü

Hayriye BİCAN

Müslüman coğrafyada kullanılan Hicri Takvim'i bırakıp, Miladi Takvimi kullanmaya başladığımızdan bu yana batılılaşma serüvenimize hız verdik. Böylece İslami mefhumlar hayatımızda silikleşirken, dışarıdan ihraç edilen kelime ve kavramlar hayatımıza yön verdi, sinsice. Zihinlerimiz batıl söylemler tarafından işgal edildiği halde, Müslüman'ca yaşadığımızı zannettik çoğu zaman. Zaman kirlendi, zihinler kirlendi, ruhlar kirlendi. İnsan denen varlık hayatın hakikatini göz ardı ederek, hatta yok sayarak yalan ve sahte bir yaşama talip oldu. Böylece insanlık, global sekülerizmin rüzgarına kapılarak rezilliğe ve yozlaşmaya doğru yelken açtı, ne yazık ki.

İçinde bulunduğumuz bu günler bize rahmet mevsimini müjdeliyor. Üç aylar diye nam salan zaman dilimine adım attık. Hicri takvimin yedinci ayı olan Receb ayını idrak etmiş bulunuyoruz. Şehr-i Receb bize Şehr-i Ramazan'ı müjdeliyor. Adeta bize, rahmet iklimine yaklaşıyorsunuz, kendinize çekidüzen verin diyor. Müslümanların zamanın her anında derli toplu olması gerektiğini de hatırdan tutmak lazım, tabi ki. Ama Ramazan atmosferinin hepimizin üzerinde ne güzel etkiler bıraktığı da bir gerçek. Hayatı ramazanlaştırma niyetinde olanlar, zamanın her anını zamanın Rabbine adayarak, O'nun(c.c) rızasına uygun bir yaşamın izinde olurlar.

Peygamber Efendimiz Mirac mucizesini Receb ayı içerisinde yaşamıştır. Bu özelliğiyle de bu ay bizi diriliş ve yükseliş boyutlarına çağırılmaktadır. Modern zamanların tutsak edici, sıkı-

cı, biktırıcı atmosferinden kurtulup, inşirahın ve rahmetin yaygınlaştığı yeni bir boyuta adım atmanın gerektiğini haber verir. Şehr-i Ramazan'ı müjdeleyen bu zaman dilimi, insanı Peygamber Efendimizin canlara can katan yaşam sahnesine davet ederek, bu güzel atmosferden nasip lenmenin yollarını aralar bize. Peygamber efendimizin ahlakıyla hallenme arzu ve çabasında olanların nasibine hep güzellikler düşer. İman, hakkı tavsiye, sabır ve mücadele vardır onların nasiplerinde. Onların heybeleri sevgi, şefkat, merhamet, hilm, sabır, istikamet, tevekkül ve teslimiyet doludur.

Alâmetifarıkası/ayırt edici özelliği yozlaşma olan içinde bulunduğumuz bu çağa mirac ruhunu taşımak zorundayız. Mirac fikri ile terakki/yükseliş yolculuğuna çıkmak bize modern zamanların yönüzlüğüne karşı dirayetli sağlam bir duruş katar. Modern seküler çağ insanı yalnızca fiziki boyutuyla değerlendirerek, onu metafiziğin ruha sükûnet katan boyutundan koparır. Gözün görmediğini kabul etmeyen ya da önemsemeyen, dikkate almayan bir grup belirir orta yerde. Bilimsellik ve deneysellik maskesi altında sekülerlik adını meşrulaştırırlar.

Sekülerizmin temel amacı dünya ile ilgili konulara, Allah ve ahiret inancını katmadan dünyevi bir bakış ortaya koymaktır. Hayattan dinin etkisini çekerek, dünya ve ahiret dengesini yıkmaktır. Seküler anlayış gayb inancını zedeler. Dünya ve ahiret dengesini diye bir ölçüsü olmayan insan büyük bir aldanışın içine düşer. Gördüklerinin büyüklüğüne dünyasına kapılan insan öbür dünya/ahiret inancını göz ardı ederek ya-

rını inkâr eder. Geleceğine/ahiretine güzelliklerle yatırım yapmak yerine bugünün/dünyanın yalancılığına kapılıp gider.

Fitri yeteneklerini yitiren bu insan bırakın düşünmeyi ve anlamayı burnunun önünü görmez hale gelir. Yarataniyle arasında uçurumlar açan bu kul korumasız bir durumda küfre doğru yuvarlanır. Gayba inanmak mü'minlerin en belirgin özelliklerindendir. Gayba iman insan için iki dünyalı yaşam perspektifi çizerek, istikbale doğru yatırım yapma fikrini diri tutar. Ebediyete talip olan mü'min, önüne serilen imkânlar ne denli çekici olsa da, Rabbin rızasına uymayan her şeyi reddeder. Eder ki, Ukba'da zararlı çıkmasın, terazisi hasenattan yana ağır bassın. Modern zamanlar şehadet âlemini allayıp pullayarak, gayb âleminin üzerine kalın bir perde çekmek için çabalarlar.

Dünyadaki günahlarını özgürce işlemek için, ahireti hatırlatan her şeyi yaşam sahnesinden uzaklaştırmak isterler. Hâlbuki mü'minin hayatında gayb âlemi ve şahadet âlemi iç içedir. Allah'ı ve ahireti hatırlatan her güzellik mü'minin nazarında çok değerlidir. "Onlar gayba inanır-

lar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz mallardan Allah yolunda harcarlar. Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler. Ahiret gününe de kesinkes inanırlar."(Bakara,2-3). İnkârın ve zulmün hüküm sürdüğü modern zamanlar insanı yozlaşma hikâyelerine sürükler. İslam'ın Kur'an ve Sünnet iklimi ise Müslümanları imana, sevgiye, ilahi aşka, davaya, duaya, sabra, yardımlaşma ve dayanışma atmosferine doğru götürür, yükseltir.

Mirac, yukarı çıkmak, yükselmek anlamına gelen uruc masterından türetilmiş bir kelimedir. Mirac kelime karşılığı olarak merdiven demektir. Mirac mucizesini yaşayan Peygamber Efendimizin hayatımıza koyduğu ilkelere ve hudutlara özenle uyararak, Resulullah'a(s.a.v) itaatte kusur göstermediğimizde, mirac ruhunu anlayıp o şuuru taşımak hakkına sahip oluruz. Âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimizin yaşam perspektifini anlayarak pratize etmeden, O'nun(s.a.v) ahlakıyla bezenmeden mirac ruhunu taşımak iddiadan öte gitmez. Hem ruhu hem de bedeni, küfrün ve dünyanın insaniyete ağırlık veren kirlerinden arındırmak gerekir ki, mirac ruhu üzerimizi gölgelendirsın.

Rabbimizin rızasını isteyerek, Peygamber efendimizin sünnetine uyup, itaat ederek maddi ve manevi temizlik yapma eylemini sürekli kılmalıyız ki, mirac ruhuna tutunarak sırat-i müstakim üzerinde sağlam adımlarla hakikat yolculuğumuzu sürdürebilelim.

Peygamber Efendimizin yaşadığı mirac mucizesi çok değerli bir yolculuk, hiç şüphesiz. Rabbin rızasına doğru bir yükseliş. İsrâ da seyr, gece yolculuğu. Burak bineğiyle Mescid-i Haram'dan, Mescid-i Aksa'ya oradan da Beyt-i Ma'mur'a, Sidret ül-Münteha'ya doğru akan muhteşem bir yolculuk. Gözleri kamaştıran bu yolculuk, Peygamber Efendimizin en sıkıntılı döneminde vuku bulmuştur. Mü'minlere yönelik üç yıl süren işgal ve ekonomik boykot, arkasından hüznün yılının mahzunluğu, sonrasında Taif seferinde maruz kaldığı muamele Peygamber Efendimize çok zor günler yaşatıyordu. İşte çilelerle dolu bir zaman diliminde Allah'tan kulu-na bir hediyedir, lütuftur, tesellidir, mirac yürüyüşü.

İsrâ ve mirac yolculuğundaki metaforları anlamaya çalıştığımızda günümüze geniş bir kapı aralarız. İsrâ; yürüyüş, gece yolculuğu, yakaza/uyanıklık ruhunu diri tutmamızı öğütüyor, bize. Gece kalkışı ve ibadetinin mü'mine derinlikler katacağını öğretiyor. "Ey örtünüp bürünen(Resulüm), birazı hariç geceleri kalk namaz kıl. (Gecenin) yarısını (kıl). Yahut bunu biraz azalt, ya da çoğalt ve Kur'an'ı tane tane oku. Doğrusu biz sana (taşınması) ağır bir söz vahyedeceğiz. Şüphesiz gece kalkışı, (Kalp ve uzuvlar arasında) tam bir uyuma ve sağlam bir kıraate daha elverişlidir."(Müzemmil,1-6). Allah'a(c.c) itaat edebiyile ibadet etmek mü'min hayatında manevi derecelere vesile olur. Mirac ruhunu yaşatmaya aday olanlar, mirac hediyesi olan, mü'minin miracı olan namazı hakkıyla ikame etmeliler. Hayatlarına namaz şuuruyla yön vermeyenler, mirac ruhuna asla ulaşamazlar.

Mirac yolculuğunun bineği/aracı Burak'tı. Bugün hayatımızdaki "Burak" nedir, hiç düşündük mü? Allah'a(c.c) ve Resulüne itaat ve ibadetlerimiz birer Burak mesafesinde, tabî ki. Hayatımızın her anındaki yüklendiğimiz tüm rolleri buraklaştırabiliriz, aslında. Hepimiz ya annemiz, babamız ya da evlat. Bazımız öğretmen, bir diğeri başka bir görev derken, çok çeşitlendirebileceğimiz roller taşıyoruz her birimiz. Bu rolleri ilahi rızaya uygun olarak icra ettiğimizde, Rabbimiz bize rahmet ve bereket

kapılarını açacak, ruhlarımızda yüce bir uruc yaşatacaktır. "... İşte bu, Allah'a ve ahiret gününe inananlara verilen öğüttür. Kim Allah'tan kokarsa(Takva), Allah ona bir çıkış yolu ihsan eder. Ve ona beklemediği yerden rızık verir. Kim Allah'a güvenirse O, ona yeter. Şüphesiz Allah, emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir ölçü koymuştur." (Talak,2-3).

Mirac yürüyüşü, Mescid-i Haram'dan başlayarak, Mescid-i Aksa'ya uzanmıştır. "Harem" saygı duyulacak, hürmetli olan mahrem demektir ki değerli olana işaret eder. Mü'min hayatının değerini hududullah, Allah'ın hayatımıza koyduğu ölçüler belirler. "Aksa" bir şeyin en uç noktası, bir şeyin nihayetine varmak, derinliğine incelemek, araştırmak anlamlarıyla yüklüdür. İlk kıblemiş olması itibarıyla de bize yön gösteren bir anlamı vardır, Mescid-i Aksa'nın. Yüksek değerleri ve yüce hedefleri işaret eder. Mirac ruhu, Hakk'a müracaat ve münacatın hayatımızdaki biricikliğini öğretir, bize. Harem dairesinde kalarak, Aksa değerleri hedefleyen her kul mirac şuurunu damarlarında, gönlünün derinliklerinde, yaşamının her anında doyasıya yudumlar.

Daha sonra mirac yürüyüşü gökyüzüne yönelir, Beyt'ül ma'mur ve Sidret'ül münteha son konak yerlerindendir, mirac yürüyüşünde. Beyt'ül ma'mur'dan sonra vasıl olunan mekân olan Sidret'ül münteha Cebrail'in(a.s) Peygamber Efendimize refakatindeki son noktasıdır. Beyt'ül ma'mur semanın yedinci katıdır. Peygamber efendimiz orada Hz. İbrahim(a.s) ile görüşmüştür. Umr(ayn-mim-ra) kökünden türeyen Ma'mur kelimesinin çok geniş bir anlam yelpazesi var. Uzun ömürlü olmak, imar etmek, Allah rızası için hizmet etmek, ziyaret etmek/ umre yapmak, ümran/medeniyet, bir işi güzel yapmak, ömür boyu vermek anlamlarının hepsini kapsar. Anlam derinliğinde ince bir insicam/uyum vardır bu kelimede. Beyt'ül ma'mur; Allah rızası için güzelce imar edilen uzun soluklu bir medeniyeti işaret eder zihinlerimize. Hayatı tüm alanlarıyla Allah adına imar etmek gerekir. Kültürel imar, sosyal imar, yapısal imar hakikate uygun geliştirilirse ümrana/medeniyete ulaşılır. Hayattan hakikat fikrini çekip aldığınızda ortada büyük bir enkaz kalır. Harem hududunu çizen, aksa hedeflerini belirleyen yiğitler böylece ma'mur bir hayatın tatlı melteminde Allah'a kul olmanın izzetini bulurlar. Hayatın temellerini "Harem, Aksa, Ma'mur" üçlemesi üzerinden kuranlar, fitrat üzere bir yaşam inşa ederken,

an be an bir uruc/yükseliş ameliyesini de sürdürürler.

Ruhumuza gerçek manada bir mirac tattırmak için ön hazırlık olarak tam kapsamlı bir beden ve ruh temizliği yapmak şarttır. Haram lokmadan da, haram sözden de uzak kalarak, hakkımızın ve hududumuzun ötesine asla geçmemek lazım. Adalet üzere bir yaşam esprisiyle ruhu da bedeni de kirlilemeden, örselemeden kibrat üzere korumak lazım. Ruh ve beden insicamını denge de tutarak önce meharimi hayatı korumak sonra da ehdağı aksa'ya yürümek, çok mükemmel bir yol hikâyesi yaşatır insana. Zamanın ve mekânın Rabbine kul olan insan rezillikten kurtularak şerefli bir seyrin/yürüyüşün urucuna/yükselişine vasıl olur. Mirac şuuruyla yapılan her yürüyüş eser verir, semere verir. Edep ve hikmet formuna ulaşamayan hayatlarda mirac ruhu hissedilmez, yaşanmaz. Yüksek idealler talep edilmez, hedeflerin peşinden koşulmaz.

İslam, hayatı sadece dünyayla sınırlamaz. Hayat bir yolculuktur. Ruhlar âleminden ana rahmine, oradan dünyaya adım atar insan. Ölüm ile dünya boyutunu bitiren insan öbür dünyaya/ahirete bir kapı aralar. Ahirete iman insan hayatında önemli bir denge unsurudur. Dünya maddeyi, ahiret de ruhu sembolize eder dersek yanlış olmaz. Madde hayat için gereklidir ama ölen insan da hayata farklı bir boyutta devam eder. İslam'ın fiziki mekânı aşan, fizik ötesine taşan sonsuzluğa uzanan bir yaşam anlayışı vardır. Bu telakkide mekânlara ve zamanlara sığmayan, sıkıştırılmayan ötelere doğru çağrı vardır. İnsan toprak ve ruhun, akıl ve kalbin hak üzere insicamından müteşekkildir. Süfli şeylerden kurtulup yüce hedeflere doğru yürümek için ruh ve bedeninsicamı hayata denge koyar. Hatalardan ve yanlışlıklardan insanı korur. Madde âlemiyle ruh âlemi arasındaki bağı, toprak ve ruh muvazenesini bozmadan hakka doğru atılan her adım sahibini mirac şuuruna ulaştırır.

Hakikat hayattan bağımsız değildir. Hayat hakikatten kopartılırsa sahteliğin içine düşer.

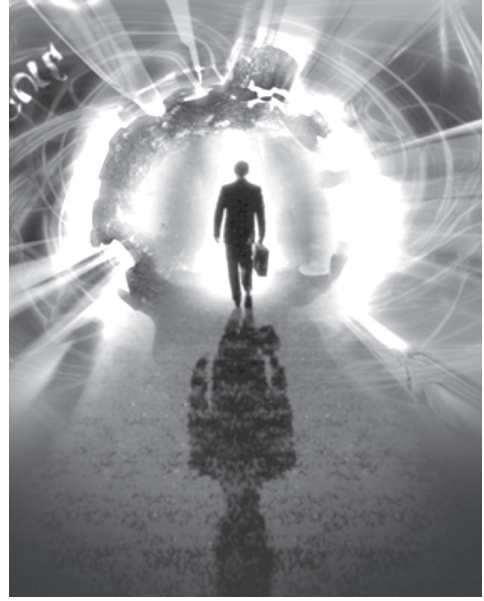
İnsan toprak ve ruhun, akıl ve kalbin hak üzere insicamından müteşekkildir. Süfli şeylerden kurtulup yüce hedeflere doğru yürümek için ruh ve bedeninsicamı hayata denge koyar. Hatalardan ve yanlışlıklardan insanı korur. Madde âlemiyle ruh âlemi arasındaki bağı, toprak ve ruh muvazenesini bozmadan hakka doğru atılan her adım sahibini mirac şuuruna ulaştırır.

Modern zamanlarda hayatın hakikati sihirli ekranların sahteliğine kurban edildi. Modern zamanların sahtelik kisvesi insanlığın görme, duyma, algılama, düşünme ve yaşama biçimlerini yozlaştırdı. Akıl, kalp, ruh yozlaştı. Çünkü hayatın ruhu olan hakikat fikri insanın zihin haritasından silinip gitti. Hakikat fikrinden yoksun olan batılı seküler algı insanlığı yok oluşa sürüklüyor. Bu yok oluşa mirac şuurunu canlı tutarak karşı koyabiliriz. Çünkü mirac ruhu hakikati inşa ederek, insanı akıl, kalp, ruh, fikir ve fiil olarak arındırır. Âlemlere

rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimizin mücadelesini anlayıp, güzel ahlakıyla hallererek, hayatımızı onun hayatına benzeterek, O Resul(s.a.v) ile aramızda sıkı bir irtibat kurarak yozlaşmadan korunabiliriz ancak.

Mirac kelimesiyle aynı kökten türeyen Me'aric/yükselme dereceleri olarak adlandırılan sure-i celile'den ayet-i kerime'leri, mirac ruhunu hak etme duasıyla idraklere sunuyorum. "Gerçekten insan pek hırslı yaratılmıştır. Kendisine fenalık dokunduğunda sızlanır, feryat eder. Ona imkân verildiğinde ise pinti kesilir. Ancak onlar öyle değildir. Namaz kılanlar ki, onlar namazlarında devamlıdır (ihmal göstermezler). Mallarında isteyene ve (isteyemediği için) mahrum kalmışa belli bir hak tanırlar. Ceza ve hesap gününün doğruluğuna inanırlar. Rablerinin azabından korkarlar ki Rablerinin azabına karşı emin olunmaz. Irzlarını korurlar ancak eşlerine ve cariyelerine karşı müstesna, çünkü onlar kınanmaz. Bundan öteye geçmek isteyenler ise onlar taşkınların ta kendisidir. Emanetlerine ve ahitlerine riayet ederler. Şahitliklerini dosdoğru yaparlar. Namazlarını korurlar. İşte onlar cennetlerde ağırlanırlar." (Me'aric, 19-35)

Sözün sonunda, Uluslararası Hasan el-Benna ve Müslüman Kardeşler sempozyumu ile bize mirac ruhunu yaşatarak mirac şuuruna davet edenlere, bu değerli organizasyonu tertip edenlerden Allah razı olsun, başta Ali Kaçar ağabeyimiz olmak üzere emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Gaybın Bilinebilirliği

Muhammed İMAMOĞLU

Kur'ân, gayba imanı mü'minlerin sıfatı saymıştır. Muhtelif ayetlerde yedi semadan, Cenab-ı Hakk'ın semaların ve âlemlerin Rabb'ı olduğundan bahsedilmekte, **"gayb ve şehadet âlemi"** tabirleri de birbirinin mukabili olarak sıkça zikredilmektedir. Bunlardan birincisi duyular ötesi, ikincisi ise duyularla idrak olunan âlem karşılığında kullanılmaktadır.

Gayb kelimesinin bazı yerlerde sadece Allah'ın bildiği **"mutlak gayb"**, bazı yerlerde ise yaratıklardan bir kısmının bilip, bir kısmının bilmediği **"izafî gayb"** olarak kullanıldığı görülmektedir. İslâm bilginleri izafî gaybı mutlak şehadet (madde âlemi) ile mutlak gayb arasında olan şeyler (misal, hayal, nefis ve akıl âlemleri gibi) diye de tanımlamaktadırlar.¹

İnsanlık, kendisi için bir muamma, ulaşmak isteyip de bir türlü ulaşamadığı bir özlem ve ideal olarak gördüğü gayb âlemini, önemli ve güçlü kimselerin aralamasını beklemiş ve kendisinden üstün özelliklere sahip olduklarını kabul ettiği varlıklara gaybı bilme niteliği vermiştir. Başka bir ifade ile kendi yeteneklerine göre daha üstün özellikler taşıdığını var saydığı kimseleri gayb konusunda bilgi sahibi olarak düşünmüştür. Aksini ise bu varlıklar için bir eksiklik saymıştır. Bu uygulamaya örnek olarak nebiyi, "gaybtan haber veren insan" olarak kabul eden İsrail oğulları, peygamberimizin nübüvvetinin doğruluğunu, gayb hakkında sordukları sorulara vereceği cevaplarla tespiti çalışan Ehl-i kitap gösterilebilir. Gelecekte haber vermeye ilgili **kehânet, ilm-i nücûm, cifr ve ebced, fal, ilmü'l-hurûf** gibi sanatlar tarihte olduğu gibi günümüzde de birçok insanın zihnini meşgul etmektedir.²

Yüce Allah, gayb'le ilgili Kur'ân'da değişik âyetlerde şöyle buyurmaktadır:

"Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir." (Nahl, 77)

"Göklerin ve yerin gaybı O'nundur." (Kehf, 26)

"O, görünmeyeni (gaybı) ve görüneni bilir." (Müminun, 92)

"Allah göklerin ve yerin gaybını bilendir. O, göğüslerin özünü bilir." (Fâtır, 38)

"De ki: Göklerde ve yerde gaybı Allah'tan başka kimse bilmez. Ne zaman dirileceklerini de bilmezler." (Neml, 65)

"Göklerin ve yerin gaybını bilmek yalnızca Allah'a mahsustur. Her iş O'na döndürülür. Sen yalnızca O'na ibadet et ve yalnızca O'na dayan. Rabbin yaptıklarınızın hiçbirinden gafil değildir." (Hud, 123)

Bütün bu ifadeler mutlak manada gaybın Allah'tan başka hiç kimse tarafından bilinemeyeceğini çok açık bir şekilde ortaya koyar. Kur'ân-ı Kerim, gaybı bilmeyi Allah'ın yüce sıfatlarından biri olarak kabul etmektedir. **"Âlimu'l-gayb"**³ ve **"Allâmü'l-guyûb"**⁴ şekillerinde geçen âyetler, bu özelliğin Allah'ta bulunan bir sıfat olduğunu ifade etmektedir. Ancak hasr (sınırlandırma) ifadesi kullanılmadığı için, bu âyetlerden gaybı bilmenin sadece Allah'a mahsus olduğu mânası çıkarılamaz. Bilakis "gayb" kelimesinin yer aldığı iki âyetle Allah'ın gaybı hiç kimseye bildirmeyeceği fikrine bir istisna getirildiğini görüyoruz.

143-145, Marmara Ün. Vakfı Yayınları, İstanbul, 1996

3 el-En'âm: 6/73; et-Tevbe: 9/94/105; er-Ra'd: 13/9; el-Mü'minûn: 23/92; es-Secde: 32/6; Sebe': 34/3; Fâtır: 35/3S; ez-Zümer: 39/46; el-Haşr: 59/22; et-Teğâbûn: 64/18; el-Cin: 72/26.

4 el-Mâide: 5/109, 116; Sebe': 34/48.

1 Doç. Dr. Halis Albayrak, Kur'ân'da İnsan-Gayb İlişkisi, Sh:15-24, Şule Yayınları, İstanbul, 1993.

2 Dr. İlyas Çelebi, İslam İnancında Gayb Problemi, Sh. :

Yüce Allah, Al-i İmrân sûresinin 179. âyetinde şöyle buyurur: **"Allah size gaybı bildirecek değildir, fakat Allah elçilerinden dilediğini seçer. O halde Allah'a ve peygamberlerine iman edin"**. Ayrıca Cin sûresinin 26-27. âyetlerindeki ifadeler de şöyledir: **"Gaybı bilen O'dur ve hoşnud olduğu bir elçi hariç hiç kimseye gaybını açıklamaz..."**.

Burada her iki sûredeki ifadelerin ortak noktalarını sıralarsak; Her iki ifadedeki ortak birinci nokta, Allah'ın gaybı kimseye açıklamayacağı, bildirmeyeceği fikridir. İkinci ortak nokta da, birisinde "lâkin" kelimesiyle diğerinde "illâ" istisna edatıyla başlayan ibarelerle Allah'ın gaybı/gaybını hiç kimseye açıklamayacağı genel hükmünün istisna edilmişidir. İfadelerin bu ikinci kısımlarından anlaşıldığına göre Allah, herhangi bir elçisine gaybını açıklayabilir.

Burada "Rasûl" kelimesinden kimlerin kastedildiği konusu, üzerinde durmamız gereken ana konudur. Acaba bu kelimedden Allah'ın insanlığa mesajını ulaştırmak için seçtiği peygamberler mi kastediliyor yoksa peygamberlerin dışında diğer insanlar da bu kelimenin şumulüne girer mi? sorusu akla gelebilir. Bu konudaki görüşleri maddeleştirerek nakledelim:

1- "Rasûl" kelimesinden murad; Allah katından vahiyle mesaj alan ve kendilerine Allah'ın elçisi olarak inanılması gereken peygamberler ve meleklerdir.

Rasûl kelimesi, feûl kipinde olup, mesaj, risâlet, elçi olarak seçilip gönderilen, kendisini gönderenin haberlerini sadakatle izleyen, tabi olan gibi anlamlara gelir. Allah'ın elçisi/leri (rusulullah) ifadesiyle, hem melek elçiler, hem de beşer elçiler (Peygamberler) kastedilmiştir.⁵

Tefsirlere bakıldığında, rasûl kelimesinin, ağırlıklı olarak bu anlamda kullanıldığı görülür. Nitekim Al-i İmrân sûresindeki âyette "...fakat dilediği elçiyi seçer (ayırdeder)..." ifadesinden hemen sonra "fe âminu billahi ve rasûlihi (O halde Allah'a ve peygamberlerine inanın) ibaresi, "rasûl" kelimesini vahîy alan ve onu insanlara iletmekle görevli biri olarak alınmasını gerektiriyor. Cinn sûresinin 28. âyetinde de yine "gönderilen mesajların tebliğ edilmesi" fikrinin işlendiğini görülmekte. Bu bakımdan her iki âyette geçen "rasûl" ve "rusul" kelimelerinden Allah'ın peygamberlerinin kastedildiğini söylemek gerekir. Nitekim bu konuda sahabe ve tabînden bize intikal eden haberler de her iki âyetteki "rasûl"

ve "rusul" kelimelerinin peygamberler olduğunu göstermektedir. Ehl-i Sünnet'e mensup âlimlerin bir bölümü ve Mu'tezile bu görüştedir.⁶

İmam Ebu Hanife (Rh.a) bu hususta şöyle der: **"Kalplerde olanı Allah ve O'nun vahyettiği bir Rasul'den başka kimse bilemez. Vahiy olmadan, kalplerdekini bildiğini iddia eden, âlemlerin Rabbinin ilmüne sahip olduğunu iddia etmiş olur..."**⁷

İmam Kurtubî ilgili ayetlerin tefsiri sadedinde şu açıklamaları yapmaktadır: "Allah, peygamberi gaybindan dilediğine muttali kılar. Çünkü peygamberler, mucizelerle teyid edilmişlerdir. İşte gayb olan bazı şeyleri bildirmeleri de bunlardan. Hz. İsa'nın bazı kimselere evlerinde neleri sakladıklarına dair haber vermesi gibi. Yüce Allah, peygamberlerden razı olduğu kimseleri istisna etti. Onlara vahyetmek sûretiyle gaybindan dilediğini onlara öğretti. Bunu onlara bir mucize ve peygamberliklerine dair doğru bir delalet olarak vermiştir. Münecim ve benzeri kimseler olan falcılar ve gayba dair haber verdiklerini iddia eden kimseler ise, Allah'ın beğenip seçtiği peygamberlerden değildir. Aksine bunlar, sezgi, tahmin ve yalanlarıyla Allah'a karşı yalan söyleyip iftiralarda bulunan kâfirlerdir."⁸

Günümüz müfessirlerinden M. Ali Sâbuni de bu hususta şöyle der: "Allah (c.c), bazı peygamberler hariç, hiç kimseye gaybı bildirmez. O peygamberlere, mucize olsun diye, bazı gaybları bildirir. Çünkü peygamberler mucizelerle desteklenirler. Bazı gaybları haber vermeleri de bu mucizelerdendir. Nitekim Yüce Allah, İsa(a.s.)'dan meâlen şöyle nakletmiştir: "Ayrıca evlerinizde ne yiyip ne biriktirdiğinizi size haber veririm." (Âl-i İmrân Sûresi, 3/49)⁹

Sonuçta Allah(cc) tümüyle olmasa bile bu tür gaybın bazı noktalarını ve müfredatından bazılarını seçtiği rasullerine bildirebileceğini söylemiş ve bildirdiği de olmuştur. Bu türden olmak üzere (vahye dayanarak) bizim Peygamberimiz de istikbale ait birçok haberler vermiş ve söylediği gibi çıkmıştır. Ama vahye dayanmadan istikbali, peygamberlerin dahi bilemeyeceğine dair pek çok nass mevcuttur.

6 Taberî, Câmi u l-Beyân an Te vîli l-Kur'ân, IV, 188, XIX, 121-122; Beyrut, 1398/1978; Zemahşeri, El-Keşşaf, IV, 632; Yazır, M.H. Hak Dini Kur'ân Dili, VIII, 5415'den nakleden Doç. Dr. Halis Albayrak, Kur'an'da İnsan-Gayb İlişkisi, Sh:234-248.

7 İmam Azamın beş eseri, Çev. Mustafa Öz., s.29. Arapçası;24, MİFV Yayınları, İst. 1981.

8 Kurtubî, Camiu li Ahkami'l-Kur'an: XIX/27-28

9 Muhammed Ali Es-Sabuni, Safvetü't-Tefasir, c.7, Sh: /92-93, Ensar Neşriyat.

5 Prof.Dr. Sadık Kılıç, Kur'anda Gayb Âlemi, Kur'ân ve Tefsir Araştırmaları V: İslam Düşüncesinde Gayb Problemi I (Ed. Bedrettin Çetiner), Ensar Neşriyat, İstanbul 2003

Hiz. Muhammed'in gayb bilgisi ve gaybten haber vermesi ifrat ve tefritin en zirveye çıktığı bir konu olduğu için burada özet de olsa üzerinde durmakta fayda addediyoruz:

İfrat ve tefrit görüşlerin en çok yaygın olduğu Hind Yarımadasında ortaya çıkan Birelvîler¹⁰ başta olmak üzere bazı tarikat ve ekoller; Hiz. Muhammed'in gayb bilgisi ve gaybden haber vermesi konusunda, O'nu Allah'ın yanına koyarak yetkilerine ortak ve Allah'la beraber kendisine de kulluk edilen bir konuma yükseltmişlerdir. Birelvîler'in önderi Ahmed Rızâ Birelvî şöyle der: "Hiz. Peygamber, cüz'î ve küllî bütün ilimleri bilir. O, her şeyi kuşatmıştır. İçinde bütün olanların ve olacakların yazılı olduğu levh ve kalem ilmi Hiz. Peygamberin ilminden bir parçadır. Kıyamet ne zaman kopacak, yağmur ne zaman ve ne kadar yağacak, annenin karnında ne var, yarın ne olacak, filan nerede ölecek. Ayet-i kerimde zikredilen bu 5 gaybdan hiçbirisi Hiz. Peygambere gizli değildir. Peygamberler, doğuştan ârif-i billah olurlar ve gaybı bilirler. Âlemdeki hiçbir şey Hiz. Peygamberden gizli değildir. O temiz ruh, arşın tabakalarına, dünya ve ahirete, cennet ve cehenneme muttallidir. Çünkü bütün bunlar, kemâlâtı içinde bulunduran o zat için yaratılmışlardır.." ¹¹

"İfrat tefriti doğurur" sözünü doğrularcasına çok geçmeden yine -ne hikmetse!!¹²- Hind Yarımadasında ortaya çıkan Ehl-i Kur'an ve ülkemizdeki temsilcileri olan Kur'an İslamcıları bu kez Birelvîlerin tam zıddını iddia etmişlerdir. Hem de yalnızca Kur'an'a dayanarak! "De ki "Allah dilemedikçe ben kendime bir fayda ve zarar verecek değilim. Eğer gaybı bilseydim, daha çok iyilik yapardım ve bana kötülük de dokunmazdı. Ben ancak, inanan insanlar için bir uyarıcı ve müjdeciyim." (A'râf, 188) "(Ey Muhammed!) De ki; "Size "Allah'ın hazineleri elimdedir" demiyorum; gaybı da bilmiyorum; Size: " Ben bir meleğim" de demiyorum. Ben, ancak bana vahyolunana uyuyorum." De ki: Kör ile gören bir midir? Hiç düşünmüyor musunuz?" (En'am,50; Hud,31)

10 Birelvîler hakkında bak: Hint Alt Kıtasında Gaybın Bilinmesine İlişkin Görüşler: Hind Alt Kıtasında Hiz. Peygamber'in Gayb Bilgisi Tartışmaları ve Tekfir", Kur'an ve Tefsir Araştırmaları V: İslam Düşüncesinde Gayb Problemi I (Ed. Bedrettin Çetiner), Ensar Neşriyat, İstanbul 2003, s. 289-303.

11 Durmuş Bulgur, "Hind Yarımadasında Gaybın Bilinmesine Dair Ekollerin Görüşleri ve Tartışmalar" (Müzakere metni), İslam Düşüncesinde Gayb Problemi I, (Tartışmalı İlmî Toplantı), 12-13 Ekim 2002 Altunizade Kültür Merkezi, Bağlarbaşı-Üsküdar-İstanbul., s.14-15; Abdülhamit Birişik, "Hint Alt Kıtasında Hiz. Peygamber'in Gayb Bilgisi Tartışmaları ve Tekfir" (Tebliğ metni), s. 5 vd. Aynı toplantı

12 Geniş bilgi için bak: <http://www.islamiyazilar.com/OR-YANTALIZM.htm>

Yukarıdaki ayetleri alt alta sıralayan Kur'an İslamcılarının vardığı sonuç: **"Allah'tan başka hiçbir kimse gaybı bilemez. Allah, her çeşit gayb haberlerinden dilediğini, yalnız peygamberlerine, vahyederek bildirmiştir. Son Peygamber'e bildirilen gayb haberleri, Kur'an'da yer almış olanlardan ibarettir."** ¹³

Peygamberler insandır, ancak onlara vahiy gelmesi itibarıyla insanların en seçkini olup kemal derecesinin en üst basamağındadırlar; hiçbir insana nasip olmayan ilâhî bir hikmet ve ihsan olan peygamberlik onlara nasip olmuştur. Vahiy, peygamberleri diğer insanlardan ayıran en önemli ve peygamberlere mahsus bir özelliktir. Bu gerçeği Allah bir ayette şu şekilde dile getirmektedir: "De ki; ben de sizin gibi sadece bir insanım. Şu kadar ki bana ilahınızın sadece bir ilah olduğu vahyolunuyor." (Kehf,110) Bu durumda bilgi edinme bakımından peygamberler, beşeri bilgiler yanında hiçbir çaba ve gayretle elde etme imkânı olmayan ve hiç kimsenin ulaşamayacağı vahyî bilgilere sahip olma özelliğine sahiptir.

Kur'an-ı Kerim'in bize öğrettiğine göre, Hiz. Peygamber kendisine vahiy gelmeden önce diğer insanlar gibi alelade bilgilere sahipti. Vahyin gelişinden önce başka insanların sahip olduklarının dışında herhangi bir bilgi kaynağı yoktu. Nitekim Kur'an'da: "İşte böylece sana da emrimizle Kur'an'ı vahyettik, sen Kur'an nedir, iman nedir bilmezdin." (Şura,52) buyrulmuştur. Dahası, Hiz. Peygamber'in en temel bilgisinin vahiy olduğu konusunda bir şüphe ve şaibeye yer vermemek için de Yüce Allah, O'nu okuryazar olmayan (ümî) kulları arasından seçmiştir. ¹⁴

Dinin esasî vahye dayanmaktadır. Ayrıca bu konuda Hiz. Peygamber'in bilmesi gerekenleri bildiğinden şüphe edilmemesi gerekir. Zira bir peygamber olarak zaten bu konuda yetkili tek kişidir. Konunun bizi ilgilendiren kısmı onun kendisine vahiy olarak verilen bilgileri teferruatıyla bilip bilmediğidir ve sınırının olup olmadığıdır. Ancak Allah tarafından peygamberlere aktarılan bu bilgilerin sınırsız olduğunu düşünmek yanıltıcı ve böyle bir şeyi iddia etmek de yanlıştır. Çünkü Hiz. Peygamber'in vahye dayalı bilgilerin hepsini ayrıntılı bir şekilde bilmediğini ve eğer kendisine bir soru sorulmuşsa bilmiyorsa ve gerekiyorsa vahyin gelmesini beklediğini bildiren rivayetler bulunmaktadır. Peygamberlere

13 Hikmet Zeyveli, İktibas Dergisi, Sayı: 122, Şubat-1987. Ayrıca bakınız: <http://www.kuranarastirmalariplatformu.com/gaybi-bilinmeyen-algılanamayan-bilen-kimdir/>

14 Bkz. Mehmet Görmez, İslam Dininin Temel Kaynakları Sünnet (Hadis), Anadolu ÜAÖF Yayınları, Eskişehir, 1999, s. 29. Ayrıca bkz. Galip Türkan, "Ümmî Bir Peygamber Hiz. Muhammed", III. Kutlu Doğum Sempozyumu (20 Nisan 2000), SDÜ İlahiyat Fak. Yayınları (Tebliğler), Isparta, 2001, s.165-180.

verilen bilginin boyutları ve sınırlarını Allah'ın tespit ve tayin ettiğini düşünmek gerekmektedir. Ayrıca Hz. Peygamber'e verilmeyen bilgiler de vardır. Bazı ayetlerde de belirtildiği üzere mutlak gayb alanına giren bilgiler bu kapsamdadır. Mutlak gayb bilgisi hiçbir kimseye verilmemiştir. Hz. Peygamber'in bildiği gayb bilgisi **gayb-ı mutlak** değil, **Gayb-ı muhber**'dir,¹⁵ yani Allah tarafından kendilerine bildirilen kadardır.¹⁶ Bu da Hz. Peygamber'in gayba ait bazı bilgileri bilebildiğini ama bunları kendi çaba ve gayretiyle öğrenmeyip kendisine bildirilenlerden ibaret olduğunu göstermektedir.¹⁷

Hz. Peygamber'e gelen bütün vahiylerin Kur'an-ı Kerim'de yer aldığını ileri sürmek ve vahyi Kur'an-ı Kerim ile sınırlandırmak doğru değildir. Böyle bir iddiaya önce Kur'an-ı Kerim mani olmaktadır. Şöyle ki Tahrim sûresinin 3. âyetinde Hz. Peygamberin, zevcelerinden birine bir "sır" verdiği belirtilmektedir. Mufessirlerin beyanına göre Resûl-i Ekrem, hanımı Hz. Hafsa'ya bir sır söylemiş ve bu sırrı gizli tutmasını tenbih etmişti. Ancak Hafsa bu sırrı saklamayıp Hz. Aişe'ye gizlice duyurmuş, bir müddet sonra da Resûlullah'ın durumu fark ettiğini anlayınca, ona kimden duyduğunu sormuş, o da Kur'an-ı Kerim'in ifadesiyle "âlim ve habîr olan Allah bana bildirdi" (Tahrîm: 66/3) cevabını vermiştir. Resûl-i Ekrem'e yapılan bu duyuru Kur'an-ı Kerim'de yer almamıştır. Öyleyse vahyi sadece Kur'an-ı Kerim'in metninden ibaret bulunan "vahy-i metlûv" ile sınırlandırmak mümkün değildir. Hz. Peygamber'e bunun dışındaki da vahiy gönderilmiştir.¹⁸

Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) de Allah'ın kendisine gaybe dair pek çok haber verdiği, Rabbimiz Katında çok seçkin bir elçidir. Peygamberimiz (sav) hem geçmişte meydana gelen ve kimsenin bilmediği olayları, hem de gelecekte gerçekleşecek olan birçok olayı Allah'ın bildirilmesiyle öğrenmiştir. Bir ayette Allah bu gerçeği şöyle haber verir: "Bu, sana (ey Muhammed) vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Yoksa onlar, (Yusuf'un kardeşleri) o hileli düzeni kurarlarken, yapacakları işe topluca karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin." (Yusuf Suresi, 102)

Kaynaklarda Hz. Peygamber'in sünnet menşei istikbal haberlerine genişçe yer verilmekte-

dir. Bu haberleri şu başlıklar altında toplamak mümkündür:¹⁹

a) Bazı şehir ve ülkelerin fethedileceğine ve İslâm'ın geleceğinin parlak olacağına dair haberler: Hâtem-i Tâî'nin (Ö.68/687) rivayetine göre Hz. Peygamber İslâm'ın garip olduğu günlerde fakru zarurettten şikâyet edilmesi üzerine dinin parlak geleceğini şöyle müjdelemiştir: "Ey Adî, Hîre'yi gördün mü? Eğer ömrün olursa devesinin üstündeki bir kadının Hîre'den kalkıp Kâbe'yi tavaf ettiğini ve Allah'tan başka kimseden korkmadığını, Kısra'nın hazinelerinin ele geçirildiğini, avucu altın ve gümüş dolu bir adamın etrafı gezdiğini fakat onları verecek birini bulamadığını görürsün." Adî, yolcu kadının Hîre'den yola çıkarak Allah'tan başka kimseden korkmadan Kâbe'yi tavaf ettiğini gördüğünü, Kısra'nın hazinelerini fetheden zata da yettiğini bildiriyor ve yaşayanlar üçüncü haberin tahakkuk ettiğini de göreceklerdir" demiştir.²⁰

b) Bazı kişilerin ölümü hakkında haberler: Hz. Aişe'den rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber'in hanımları, "İlkin hangimiz sana kavuşacak?" diye sormuşlar, o da, "Kolu en uzun olanınız." diye buyurmuş, bunun üzerine ellerine metre alıp kollarını ölçmüşler ve kolu en uzun olan Sevda (Zeynep bnt. Cahş) çıkmış. Aişe diyor ki: "Sonradan anladık ki kol uzunluğundan maksat sadakadır. Çünkü Sevda, sadakayı çok severdi, Resûlullah'a ilk kavuşan da o oldu."²¹

c) Hilafetle ilgili haberler: Tabîînden Ebû Sa'lebe-el-Kurezî bir gurup sahabîye Resûlullah'ın ümerâ konusundaki sözlerini sormuş, mecliste hazır bulunan Huzeyfe "Onun bu konudaki sözlerini ben biliyorum" diyerek şu rivayeti nakletmiştir: Resûlullah buyurdu ki: "Nübüvvet aranızda Allah'ın dilediği kadar devam ettikten sonra kaldırılır, yerine nübüvvet geleneği üzere olan hilafet gelir. Allah'ın dilediği kadar devam ettikten sonra o da kaldırılır, yerine dişi sultanlık ve zorba sultanlık gelir. Allah'ın dilediği kadar bunlar da devam ettikten sonra tekrar nübüvvet geleneği üzere olan hilafet gelir."²²

d) Fitnelerin zuhur edeceğine dair haberler: Buhârî ve Müslim gibi ana kaynaklarda yer alan rivayetlere göre Hz. Peygamber bir gün Medine evlerinden birinin damına çıkarak yanındaki sahabîlere şöyle demiştir: "Benim gördük-

15 Yazır, Elmalılı Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul 1971, III, 1939.

16 Mustafa Ertürk, Metin Tenkidi Prensipleri Açısından Sahîh-i Buhârî'deki Bazı Fitn Hadislerinin Değerlendirilmesi, İstanbul 1995, s. 145-170 (Basılmamış Doktora Tezi)

17 Ahmed Yıldırım, Hz. Peygamber'in Bilgisi ve Bilgi Alanları, Cum. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, 7, (2), 179-200, 2003.

18 Geniş bilgi için bak: Ubeydullah İmamoğlu, Gayr-i Metlûv Vahiy Meselesi Üzerine Notlar, Misak Dergisi, Ekim 2008.

19 Geniş bilgi için bakınız: İlyas Çelebi, İtikadî Açından Uzak Ve Yakın Gelecekle İlgili Haberler, Kitabevi Yayınları, İstanbul 1996.

20 Buhârî, Menâkib, 25.

21 Buhârî, Zekât-, 11; Müslim, Fedailü'l-ashâb, 17.

22 Ahmed b. Hanbel, Mûsne'd, IV, 273.

lerimi siz de görüyor musunuz? Ben evlerini-
zin arasında yağmur damlaları gibi fitne yerleri
görüyorum”²³

**e) Çeşitli fırka ve şahıslarla ilgili haber-
ler:** Tirmizî'nin Ebû Hüreyre ve Abdullah b. Amr
vasıtasıyla Resûlullah'a isnad ettiği bir hadiste
O, ümmetin yetmiş üç fırkaya ayrılacağını daha
önceden şöyle belirtmiştir: “Yahudiler yetmiş bir
veya yetmiş iki fırkaya ayrıldılar. Hristiyanlar da
buna benzer bir durum arz etmiştir. Ümmetim ise
yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır.”²⁴

Resûlullah'ın, kendisinden haber verdiği şa-
hısların başında Üveys el-Karanî gelmektedir.
Resûl-i Ekrem'i hayatta iken görmeyi çok arzu et-
tiği halde bu şerefe ulaşamayan Üveys hakkında
Hz. Peygamber'in tafsilatlı bilgiler verdiği çeşitli
rivayetlerde yer almaktadır. Müslim'in kaydettiği-
ne göre aralarında Üveys'in de bulunduğu Kûfeli
bir heyet Hz. Ömer'in huzuruna girmiş, Ömer
kendilerine “Aranızda Üveys b. Amir var mı?” diye
sormuş, “Evet” demişler ve Üveys'i göstermişler.
Ömer bu defa ona yönelerek “Murâd ve Karn'dan
mısınız?” diye sormuş, “Evet” demiş. Ömer yine
“alaca hastalığına tutulup da bir dirhem büyük-
lüğü dışındaki yaraların iyileşti mi?” diye sormuş
yine “Evet” cevabını almış. Bunun üzerine Ömer
Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu söylemiştir:
“Yemen cemaati ile birlikte size Üveys b. Âmir
gelecek. O, Murâd ve Karn'dandır. Alaca hasta-
lığına yakalanacak ve bir dirhem büyüklüğü yer
dışında bütün vücudu iyileşecek. Onun annesi
vardır...”²⁵

**f) Eşrât-ı saat, kıyamet ve âhîret ahvali
hakkındaki haberler:** Kıyametin vukuuna dair
bilginin Allah'a mahsus olduğunu hem Kur'ân-ı
Kerim, hem de Hz. Peygamberin hadisleri vurgu-
lamıştır. Resûlullah bu konudaki soruları cevapsız
bırakırken, onun âlâmetleri ve yaklaştığının işa-
retleri sayılabilecek bazı bilgiler vermiştir. İnşal-
lah önümüzdeki sayılarda müstakil makale ola-
rak bu konuyu ele alacağız.

Peygamber efendimiz Allah (c.c)'ın bildir-
mesiyle gaybî konular hakkında bilgi sahibiydi.
Allah'ın Rasulü(sav) geçmiş peygamberler içinde
gaybî meseleleri en fazla bilendi. Özellikle gele-
cekte vuku bulacak olaylar hakkında verdiği bil-
gilerin birer birer ortaya çıkması, onun bu konu-
daki özel konumunu gösterirken, yüzyıllar sonra

dahi onun Allah'ın Rasulü olduğunu tasdik eden
mucizeler olarak önümüze çıkmaktadır.

**2- “Rasûl” kelimesinden murad; Allah
katından vahiyle mesaj alan ve kendileri-
ne Allah'ın elçisi olarak inanılması gereken
peygamberler ve ehl-i beyt imamlarıdır.**

Bu görüş anlaşılabilceği gibi, Şia'ya aittir.
Onların tanınmış âlimlerinden olan Abbas el-
Kummî, gaybın Allah'tan başka kimse tarafından
bilinemeyeceğini ifade eden âyetleri (Âl-i îmrân,
179; el-Cin, 26) Allah'ın vahiy ve ilham türünden
bildirmesi olmaksızın hiç kimsenin kendiliğinden
gaybı bilemeyeceği şeklinde yorumlamaktadır.
Ona göre bu şekilde (kendiliğinden) gaybı bilmek
sadece Allah'a mahsustur ve Şia'dan hiç kimse
de bunu tecviz etmez. Çünkü böyle bir şeyi tec-
viz etmek kişiyi İslâm dairesinin dışına çıkarır.
Kummî, nebi ve vasilerin mucize olarak bildir-
dikleri haberlerin “talîmî” olduğunu, müminlerin
emiri Hz. Ali'den ve diğer imamlardan rivayet
edilen gayba dair haberlerin de Nebi'den alındı-
ğını iddia eder.²⁶

Şia, imamın idarî tasarrufunu hatasız ya-
pabilmesi için geçmiş, hâl ve gelecek hakkında
insanların ihtiyaç duyacağı her şeyi bilmesinin
gerekli olduğu inancını taşımaktadır. Ebû Cafer
Muhammed el-Bâkır'dan şu söz nakledilir: “Allah
Teâlâ'nın iki çeşit ilmi vardır: Kendisinden başka
kimsenin bilmediği ilm-i mekfûf ile melekler ve
resullerine öğrettiği ilm-i mebzul. Biz imamlar
ikincisine sahibiz.”²⁷

Son devir Şii müfessirlerinden Tabatabâî ise
Kur'ân'daki gayb âyetlerinin değerlendirmesini
şöyle yapmaktadır: “Kur'ân'da gayb bilgisinin
Allah'a tahsis edilmesini, onun gaybı kendiliğin-
den (bizatihi) bildiği şeklinde anlıyoruz. Başkaları
ise gaybı ancak onun bildirmesi suretiyle (talimi)
bilebilir. Kur'ân'da reddedilen, insanların başkası-
na muhtaç olmadan, kendi kendilerine gaybı bil-
diklerine inanmaktır. Vahiy, kendiliğinden bilmek
değildir. Çünkü onda Allah'ın bildirmesi söz konu-
sudur. Nitekim âyette buna işaret için, “Allah'ın
seçtiği elçiler” bu umumî kuralın dışında bira-
kılmıştır. Kur'ân, nebinin Allah'ın seçtiği resuller
cümlesinden olduğuna işaret ettiği gibi, imamın
da bu cümleden olduğuna işaret etmektedir.”
Tabatabâî, Secde sûresinin 24. En'âm sûresinin
75. ve Tekâsür sûresinin 6. âyetlerini son iddiaya
delil olarak göstermektedir.

**3- “Rasûl” kelimesinden murad; Allah
katından vahiyle mesaj alan ve kendileri-**

23 Buhârî, Menâkib, 25; Müslim, Fiten, 3.

24 Tirmizî, iman, 18. Tirmizî bu hadisin “hasen-Sahih” oldu-
ğunu kaydeder. Aliyyü'l-Kârî ise bu hadisin Ebû Dâvûd, İbn
Mâce, İbn Hibbân ve Hâkim tarafından da rivayet edildiğini
kaydeder ve hepsinin de “sahih” olduğunu belirttiklerini söyler.

25 Müslim, Fedailü's-Sahabe, 55.

26 Abbas el-Kummî, Sefinetü'l-bihar, II, 329

27 Küleynî, El-Usûl Minel Kafi, I, 256'den nakleden Dr. İlyas
Çelebi, İslam İnancından Gayb Problemi, Sh:180-181.

ne Allah'ın elçisi olarak inanılması gereken peygamberler ve evliyalardır.

İki ayetteki "Rasul" ifadesinin sadece peygamberler için kullanılmadığını, bu ayetlerdeki "Rasul" ifadesinin evliya (asfiya, evlad, kutub, gavs vb.) diye adlandırılan kişileri de kapsadığını savunan görüş genellikle sûfi meşrep olan İbni Kemal, Fahrüddin Razi, Alusi ve İsmail Hakkı Bursevî gibi âlimlerce ve tasavvuf ehline savunulmuştur.

Bu görüşe göre; "Rasul" ifadesi sadece peygamberler için kullanılan bir kelime değildir. Nitekim, "Allah, meleklerden ve insanlardan Rasul'ler seçer" (Hacc, 75) ayeti, açık manasıyla bunu belirtmektedir. Ayetteki "Rasul" kelimesi, meleği de içine aldığına göre, meleğin bazı veli kişilere ilham getirmesi hiç de reddedilecek bir durum değildir. Nitekim hadiste "Âdemoğluna şeytanın da bir dokunuşu, meleğin de bir dokunuşu vardır"²⁸ buyrulmuştur. Ayrıca bazı veliler birtakım gaybî sırlara mazhar olmuşlardır. İlâhî kelâma mazhariyet, sadece nebilere has bir özellik değildir. Bazı insanların rüya veya ilham gibi bir yolla, gaybdan bazı sırlara muttali' olmaları mümkün-dür ve vakidir."²⁹

Bu görüşü savunan âlimler, ilgili âyetlerde yer alan hasr ifadesi ile velilerin gayba muttali olamayacağına değil, İslâm öncesinde görülen arrâf, kâhin, münecim gibi kişilerin gaybı bilemeyeceğine işaret edildiğini söylemektedirler.³⁰ Fahred-din er-Râzî, İbn Haldun ve Bursevî bu konuda çok iyimser düşünerek peygamber ve veliler dışında kâhin ve münecimlerin de gayba muttali olabileceklerini iddia etmektedirler. Bursevî bu iddiasına delil olarak kâhinlerin Firavun'a Hz. Musa'nın zuhurunu, mülkünün onun eliyle son bulacağını ve Peygamberimizin zuhurunu haber vermelerini göstermektedir.

Bu görüşü savunan âlimler, gayb âleminin kavramlarla değil, yakîn sahibi kişilerin kalbine doğrudan zuhur etmesi ve tecellisi ile bilinebileceğini iddia etmektedirler. Tasavvufçular, bu çeşit bilgilere marifet, zevk, ilham, ledünnî ilim, esrar ilmi, gayb ilmi gibi isimler vermektedir. ³¹Marifetin aleti akıl değil kalptir. Ancak mutasavvife kalp kelimesi ile bir et parçası halinde vücutta bulunan yüreği değil, Allah'ı tanımaya mahsus yer olan ve hakikati, mutmain nefis diye de isimlendirilen bir

melekeyi kastetmektedirler. Bu, insan kabiliyetlerinin bütününden ortaya çıkan ve bütün azaları yöneten bir melekedir.³²

Buraya kadar ana hatlarıyla nakletmeye çalıştığımız görüşlerin bir değerlendirmesini yapacak olursak şu sonuçlara varırız:

1- Allah'tan başkasının bilemeyeceği şeyler, gayb-ı mutlaklardır. Bir şeyi Allah'ın dışında bir başkası da biliyorsa o gayb-ı mutlak olmaz. Gaybı yalnız Allah'ın bileceği âyetlerini böyle anlamak gerekir.

2- Al-i İmrân sûresinin 179. Âyeti ve Cin sûresinin 26-27. âyetlerindeki istisna'ya yüklenen anlam (Rasul kelimesi) noktasındaki 3 görüşten Şîa'nın görüşleri, imamlara peygamberlerle paralellik sağlayacak yapıda, nübüvvetin umumilik ve alenilik esprisini ortadan kaldıracak özellikte, İslâm'ın ruhu, evrensellik özelliği ve genel prensipleriyle çatışır durumda olduğu için kabulü mümkün olmayan bir telakkidir.

3- Rasul kelimesini, Kur'ân-ı Kerim'deki kullanımı ile sınırlandıracak olursak; peygamberler dışında kalan varlıkların, özellikle cin ve velilerin gaybı bilemeyecekleri hükmünü kabul etmemiz gerekir. Nitekim Mutezile imamları bu kanaati ile sürmektedir.

Ehl-i Sünnet âlimleri, İslâm'da yegâne gaybı bilen Allah olduğuna ve O'nun dilediği kişilere gaybdan bir nebze verebileceğini, ancak söz ve davranışları mucize ile teyid edilen peygamberler dışında kalan kişilerin gayb bilgisi iddialarının bağlayıcı olmadığını ifade etmişlerdir. Ehl-i Sünnet âlimlerinin çoğunluğu da, Yüce Allah'ın bir kısım gaybî bilgilere muttali kıldığı insanların sadece peygamberler olmadığı, Allah(c.c.)'a yakın sâlih kulların da -peygamberler kadar olmasa bile ve sınırlı olarak- İlham, rüya ve keramet yoluyla bazı gaybiyata muttali kılındığı konusunda görüş bildirmişlerdir³³

İlham, rüya ve keramet yoluyla gaybtan haber verme veya gaybın bazı durumlarına muttali olma konusu (ledünnî ilim) akaidimizi de ilgilendiren hassas bir konu olduğu için önümüzdeki sayıda -biiznillah- konumuza devam edeceğiz.

"Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bilgimiz yoktur. Muhakkak ki Sen, ilmi ve hikmeti her şeyi kuşatan Âlim-i Hakîm'sin."

28 Tirmizi, Tefsir 2/ 35

29 İlyas Çelebi, Gayb, TDV İslâm Ansiklopedisi, İstanbul-1996, XIII/407. Süleyman Ateş, Kur'ân Ansiklopedisi, VI/363; İşârî Tefsir Okulu, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara-1974, s. 290-291.

30 Dr. İlyas Çelebi, Age,Sh: 159-161.

31 İbn Arabî, Futuhât, III, 82;

32 Gazzâlî, İhyâ, III, 3; İbn Haldun, Şifau's-sail, s. 18-23; Şa'rânî, a.g.e. II, 84;

33 Ebubekir Sifil, Gaybı kim bilir, Semerkand Dergisi, <http://www.semerkanddergisi.com/Detay.aspx?YaziID=1277>

Röportaj:

Prof. Dr. Münir Muhammed Gadban¹

Genç Birikim

Genç Birikim: Bizi kabul edip, bu röportaja zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz.

Münir Gadban: Ben teşekkür ederim, burada olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Genç Birikim: Türk Halkı sizi özellikle "Nebevi Hareket" adlı kitabınızla tanıyor ve onlar bu eserden çok faydalandılar. Ortadoğu konusunda, Suriye konusunda ve Müslümanlarla ilgili olan başka konularda da sizden istifade etmek istiyoruz. Öncelikle, Münir Gadban kimdir, öğrenmek istiyoruz.

Münir Gadban: Münir Muhammed Gadban, 1942 senesinde Şam'da doğdu. Lise ve üniversite öğrenimini Suriye'de tamamladım. Üniversitenin sonunda araştırmaya yönelmek istedim. Bir hayat mücadelesi başladı. Hicri 1377 yılından beri 35 yıldır Suriye'ye girişim yasaklandı. Bu dönemi Suudi Arabistan'da üniversitede İslam tarihi üzerine araştırmalar yaparak geçirdim. Seksenli yıllarda Ürdün'de ve Bağdat'ta Suriye'nin hedefleri konusunda araştırmalar yaptım. Siyasi konulardan çok ilmi ve kültürler konular ilgimi çekti. Kültürel konularda altmış civarında kitap çalışmamız oldu. Siyer kitapları, İslam tarihi kitapları, kadın konusunda, İslam'ın siyasi yönüyle ilgili ve değişik birçok konuda bazısı tercüme bazısı da telif olan

çeşitli çalışmalarımız oldu. Sonra siyasi alanda çeşitli görevlerde bulundum. Seksenli yıllarda Müslüman Kardeşler Cemaatinin genel başkanlığını yaptım. Sonra Suriye Müslüman Kardeşler Cemaatinin şura meclisine döndüm ve son Suriye olaylarına kadar bu görevde bulundum, şu anda cemaatin yönetimine devam ediyorum.

Genç Birikim: Hocam, bildiğiniz gibi ümetin birçok problemi var. Düşündüğümüzde üç önemli problemi öncelikli olarak görüyoruz. Bunlar hakkında neler söylersiniz.

Münir Gadban: Şu anda bir kitap yazdım ve basılması için matbaaya gönderdim. Bu kitabın ismi siyasi metotlar ve Sîyre Nebevi. Bu kitap siyeri nebi. Peygamber hayatında siyasi yöntemlerle ilgili bir kitap. Günümüzde geldiğimiz noktada dünya küçük bir köy oldu. Dar baskıdan kaçınarak, geniş açılı bir bakışla karşılıklı diyalog ve anlayışa ihtiyaç vardır. İşte bu haldeki bir bakış açısına bugün İslam ihtiyaç duymaktadır. Çünkü o karşılıklı diyalog ve hürriyet istemektedir. İslam her zaman baskıcı azgınlara karşısında olmuştur. Hürriyet olduğu zaman dinde zorlama olmayacak. "Dinde zorlama yoktur. Doğruluk ile eğrilik birbirinden ayrılmıştır." Özgürlük olmadığı zaman ortaya Müslümanlar ve diğer dinler arasında çatışma çıkar. Bu kökleşmiş problemler için çözüm yolları aramak Müslümanlar üzerine farzdır. Çünkü onlar hak sözü söylüyorlar. Baskıcı rejimlere savaş açtılar. Ama onlar terörist olmakla itham edildiler. El-Kaide olarak suçlandılar... Ama asıl teröristler haklarında idam kararı vererek, zindanlarda

Prof. Dr. M. Münir Gadban – S.ARABİSTAN

Alim, Akademisyen, Suriye İhvanı ileri gelenlerinden. Suriye Müslüman Kardeşlerinin başkanlığını da yapmış olan Gadban, İslami mücadelesinden dolayı Suriye'yi terk ederek Arabistan'a yerleşmiş ve halen orada yaşamaktadır.

tutuklayarak ve öldürerek Müslümanlara savaş açanlardır. Dünyanın her yerinde Müslümanları yurtlarından çıkaran, hapseden, tutuklayan ve öldürenler daha doğrusu şehit edenler işte gerçekte teröristler onlardır. İbni Teymiye'nin dediği gibi ölümümüz şehadettir, gurbetimiz seyahattir. Öyleyse biz bugün doğru ve ince anlayışa ihtiyaç duyuyoruz. Çağın ışığı altında, insan haklarının yaydığı ışık altında, demokratik fikirlerin yayılmasıyla geniş bir nefes alacağız. Çünkü İslam insan hak ve onurunu korumak için gelmiştir.

Genç Birikim: Müslümanların şu an yaşadıkları sıkıntılı ve zor zamanlar için ne söylersiniz?

Münir Gadban: Bu zor dönemleri yaşayan, savaş içinde olan Müslümanlara sabır ve takva tavsiye ediyorum. "Sabredin ve takva üzere bir çizgide olun, onların tuzakları asla size zarar veremeyecek." Hürriyet olduğu zaman, bundan yararlanmak ve diğer insanların haklarını da korumak gerekir. Öyle bir döneme geldik ki diğer insanları anlamak, haklarına riayet etmek gibi bir incelik yok. Bu durum İslami bir anlayış değildir. Bütün insanlık için hak ve hürriyet anlayışı geliştirilmelidir. Senin gibi inanmayan, düşünmeyen insanı öldüreceksin, savaşacaksın bu doğru değildir. Bazı insanlar bu şekilde anlıyorlar. Ya bizdensin ya da seni öldürürüz. Eğer İslam böyle bir şeyi söylemiş olsaydı geriye ne kalacak? İslam Âleminde böyle düşünen insanlar çok az bir yekûn tutmaktadır. Aslında İslam, özgürlüğü ölçü almaktadır. Bu çerçevede

tüm insanlığın inanç özgürlüğünü ön görmektedir. İslam ümmetine düşen, İslâmi nasları güzel bir şekilde anlayarak, doğru adımlar atarak bu dinin özünü korumalıdır. Savaşmamız gerektiği zaman, hak kelimesini ilan etmemiz gerekir. Gücümüz yettiğinde güzel muamelede bulunmalıyız. Bugün Suriye'deki olaylarda Müslümanlar barışçıl bir mücadele sürdürüyorlar, sadece insan hukukuna ve onuruna yakışır bir ortamda özgürlüğe kavuşmak istiyorlar. Ama Suriye yönetimi tüm silahlarını onlara çevirdi. Suriye diğer Arap ülkelerinden farklı bir tutum izledi. Devrimin yaşandığı tüm Arap ülkelerinde asker halkın yanında yer aldı. Ama Suriye askerleri baskı rejiminin yanında yer aldı ve halkı katletmeye başladı. Diğer ülkelerde ise asker baskıcı azgın rejimlere karşı halkı korudu.

Genç Birikim: Burada Müslümanlar ve İslami hareketler arasında uzun bir dönem yaşandı. İran'dan önce bir kıyaslama yapar mısınız? Durum nasıl iyi mi yoksa?

Münir Gadban: Şu anda yeni bir tarihi dönemin başlangıcında olduğumuzu düşünüyorum. Bu dönemdeki yöneliş ve gidiş İslam'a doğru olacaktır, inşallah. Devrimin yaşandığı tüm ülkelerde nispeten özgürlük ikame edildi. Bugün Müslümanlar ülkelerinde güvenlik içindeler. Durum böyleyken, özgürlük olmadığı zamanlar, Mısır'dan örnek verecek olursak, devrimden/ Arap Baharından önce Mısır'da Müslüman Kardeşler Cemaatinden hiç milletvekili çıkmıyordu, tüm milletvekilleri hükümet partisinden seçiliyordu. Mübarek bunu demokrasi düğünü ola-

rak adlandırıyordu. Mübarek gittikten sonra, Hakem Partisinden hiç kimse kazanamayınca, Müslümanlar çoğunluğa ulaşınca işte o zaman millet meclisi ve sulh meclisi arasında gerçek bir özgürlük ortamı yaşandı.

Genç Birikim: Hocam, Mevdudi ve Seyyid Kutup'tan öğrendiklerimize göre, demokrasinin İslam düşüncesinin içinde yer almadığını görüyoruz. Demokrasi ile Müslüman hareketlerin arası nasıl bağdaştırılır. Müslümanlar arasında büyük bir tartışma konusu bu. İslami hareketlerle demokrasinin arasını nasıl ayırırız?

Münir Gadban: "Seyyid Kutup Şiddete Karşı" adında son yazdığım bir kitabım var. Seyyid Kutup burada geçen fikirlerin hepsini çağdaş teröristlerin taşıdığını söylüyor. Demokrasiye iki yönden bakarak değerlendirebiliriz. Eğer demokrasiye onu bir akide/inanç olarak baktığımızda, yani halkın istediği gibi hüküm koyduğu, Allah'ın hükümlerinin geçerli olmadığı bir rejim olarak düşündüğümüzde, o zaman demokrasi küfür olur. Allah bir hüküm koyuyor, ama insanlar da kendi akıl ve hevâlarına göre hüküm koyarak Allah'ın hükmüne muhalefet ediyorlar, bu kabul edilmez bir durumdur.

Demokrasiye sadece rejim/hüküm metodu olarak bakarsak, yani halkın yönetici olarak kendi istediğini seçmesi olarak bakarsak, hâkimin hükmünü icrası yönünde iki konuyu tartıştığımızda İslami bakışa ulaşırız. Bu konuyu Seyyid Kutub'un Mekke'de birlikte bulduğumuz kardeşi Muhammed Kutup ile tartıştık. Çağdaş cahiliyenin öne sürdüğü demokrasi, o kanunu/hükmü koyan hâkimin zannı ve kendi yanlı tercihiyle yaptığı bir iştir. Öyleyse İslam'ı ve İslam'la hükmetmeyi istemeyen halklar için ne yapacağız. Demokrasiye ve laikliğe çağırانlar İslâmi kanunlarla hükmetmek istemiyor. Öyleyse bu hüküm(demokrasi), şer'i olarak açıklanmaya muhtaçtır. İnsanların bu konudaki kanaatlerini doğru belirlemek için şer'i delillerle/nas açıklama getirmek zorundayız. Demokrasinin, sadece bir yönetim metodu/usulü olduğunu ortaya koyup, İslâmi inancın karşılığı olmadığını ortaya koymak gerekir.

Yeni çıkan bir kitabımı "Çağımızda İslami Hükümler" olarak adlandırdım. Müslümanlar arasında tartışma konusu olan demokrasi, çok eşlilik, partiler/gruplar, çelişkiler gibi birçok siyasi konuyu inceledim. Konuları İslâmi delillere dayanarak açıkladım. Ku'ran ve Sünnetteki delillere göre ortaya koydum. Bu kitap en kısa za-

manda Müslümanların istifadesine sunulacak, inşallah.

Genç Birikim: Arap Baharı konusunda ne düşünüyorsunuz, Amerika'nın ve Avrupa'nın buraya etkisi hakkında ne dersiniz?

Münir Gadban: İlk olarak bu olayı Arap baharı olarak değil de İslam baharı olarak adlandırıyorum. Bu bahar tabii büyük devletler bu olaya zorunlu bir gelişme olarak destek verdiler, ama kendi iradeleriyle katılmadılar. Mesela Hüsnü Mübarek senelerce Amerika'nın güdümünde bir siyaset yürüttü. Ama her şey Mübarek'in aleyhine döndüğünde Amerika ve Obama ne yapabilir? Obama, Mübarek'in Müslümanlardan korktuğu gibi bizde korkarız, dedi. Mısır halkı Müslüman Kardeşleri seçince biz Mısır halkının tercihinin önünde duramayız, onların tercihlerinin yanındayız, dedi.

İlk kez burada söylüyorum seksen yıl sonra halka hürriyet verilince, halk gösteri yapma hakkını elde edince, baskıcı rejimlere karşı verdiği tepkiler, Arap halklarının İslam'ı istediği sonucunu ortaya koydu. Bütün bunlar gösteriyor ki, Batılı ülkeler Arap baharını sınırlandırmak istiyorlar. Bu devrimi sadece zühd sahibi Müslümanlarla, İslam ümmeti için İslam Hilafetini isteyen gruplarla sınırlamak istiyorlar. Ancak onlar, Müslümanlar için asla halkın isteklerine, tercihlerine ve demokrasiye karşılar diyemeycekler.

Genç Birikim: Suriye'deki Müslüman Kardeşler Cemaatiyle diğer ülkelerdeki Müslüman Kardeşler Cemaati'nin farkı nedir?

Münir Gadban: Suriye'nin seksenli yıllardaki tecrübesi İslami hareket tecrübelerinden biridir. İslâmi hareket orada on binlerce kurban vermiştir. Yüz binlerce tutuklu ve ülkesinden çıkmak zorunda kalan insanlar mülteci durumuna düşmüştür. Fakat bu hareket tam olarak düzenli çalışmalarla ortaya çıkmamıştır. Bu hareket hâkim rejim Nusayriler ile Müslüman Kardeşler'in arasındaki savaştan dolayı ortaya çıktı. Bundan dolayı bu çatışma, bazıları diyor ki bu insanlar medya gücünü kullanarak hâkimiyeti ellerine geçirmek istiyorlar. Mesela şu anda var olan ne, hükmü tam olarak elde etmek istiyorlar. Bu tecrübeden sonra savaş Suriye hükümetiyle halkı arasında cereyan etmektedir. Müslüman Kardeşler Hareketiyle hükümet yanlısı Nusayriler arasında değildir. Çatışma/savaş, baskıcı zalim rejime karşı olan halkın

özgürlüğünü kazanmak ve insan onuruna yakışır şekilde izzet içinde yaşamak isteğiyle devam ediyor. Suriye halkı herkesin ortak söz hakkı olan bir yönetim biçimini tesis etmek istiyor. Bu davayı ortaya koymak için öyle çok paraya da gerek yok. Ülke içindeki direnen devrimciler bağımsız bir askeri gücün kurulmasını istiyor. Şu anda var olan şey bu askerlerin halkı baskıcı yönetime karşı savunmaktadır. Şu anda Suriye halkı olarak diğer Arap halkları değil, en büyük problemimiz, intikal meclisi ve uluslar arası devletlerden Suriye yönetimini destekleyen dost ve müttefiki olan ülkeler, bizim ve onlar arasında bağımsız bir ordunun tesis edilmesi. Biz bunu talep ediyoruz bu ordunun hakkımız olduğunu düşünüyoruz çünkü savunma için gereklidir. Siz asla müdahale etmeyin. Bizi bırakın da kendimizi müdafaa edelim. Suriye'deki bu durum karşısında dünya parçalanmış bir vaziyettir. Bu sebeple her gün üzerimize kan ve ölüm yağıyor. Bu bağlamda gerçekçi, samimi çözümler sunmadan, sadece aceleci işgüzarlıklar ile yapılan kınamalar Suriye yönetimine halkını öldürmek için yeni fırsatlar veriyor.

Genç Birikim: İran'ın dini lideri Hamaney Mısır'da, Libya'da, Tunus'ta tüm Arap ülkelerindeki direnişleri destekledi. Ama Suriye'de bunu yapmadı ve sustu. Hatta muhalifler aleyhinde konuştu. Bu tutum siyasi yönden hüsnü zan/iyi niyet ile şöyle söyleyebilir miyiz, belki onlar Suriye rejimini destekliyorlar ki, eğer orada hükümet düşerse İsrail'in işgali söz konusu olabilir mi? Diye düşünüyorlar. Şiilerin böyle bir benzetmesi var. Ne dersiniz?

Münir Gadban: Hayır bu kesinlikle mezhpsel bir muhalefet değildir. Şia, direnişi organize etmeye inanıyor. Suriye'de aynı yöntemi paylaştıkları dost ve müttefik bir rejim var. Hafız Esed ve Beşşar Esed rejimleri var. Bu sistem düştüğünde bu alandaki Şia varlığı etkilenecek ve düşecek. Irak, Lübnan ve İran gibi bu Şia hattındaki tüm devletler düşecek. Bundan dolayı onlar bu rejimi muhafaza ediyorlar. Onlar bizi arayarak bizimle onlar arasında bire bir görüşme olmasını istediler. Ama onların Beşşar Esed ile ilgili asla çığneyemeyecekleri kırmızıçizgileri var. Onlara dedik ki bizim de sizin gibi değişmeyecek kırmızıçizgilerimiz olsa asla karşılıklı olarak sağlıklı bir görüşme yürütülemez.

Mesele İsrail ile de ilgili değildir. Bu şekildeki bir İsrail anlayışı da hurafeden başka bir şey değildir ve sadece masaldır. İsrail için fayda sağ-

layan en büyük rejim Şam yönetimidir. Bu kelimeyi bazıları çok ağır bulabilir. Fakat 1967'de Golan tepeleri işgal edilip, İsrail'in 1973'e kadar orada kalmasından bugüne kadar Suriye İsrail aleyhine tek bir kurşun bile kullanmamıştır. Evet, kesinlikle tek bir kurşun bile atılmamıştır. Suriye İsrail'e karşı silah kullanıyor dense bile bunu düşünmemiz lazım. İsrail için Beşşar Esed'in yönetiminden daha iyi bir sistem yoktur. Çünkü Suriye, İsrail'i kırk senedir herhangi bir sebep olmadan kuzey sınırlarını korumaktadır. Lübnan'da sekiz bin metrekare alan İsrail tarafından direnişe rağmen mi işgal edildi. İsrail, Suriye topraklarında on binlerce metrekare alanı direnişe rağmen mi işgal ediyor. Öyleyse bu direniş büyük bir suçtur. Bu çözüm sayılıyorsa bu içi boş bir çözümdür. İsrail onlarla anlaşarak onlara bir şeyler vaat etti ve orada bir çözümsüzlük kaldı. Hatta bazı kardeşlerimiz bu görüşten etkilendiler. Hafız Esed rejimi İsrail'e karşı direnen bir hükümdür şeklinde yalana kandılar. Arap âlemindeki tüm Müslümanlar da buna inandılar. Ve bizim bu fikrin yanlış olduğu görüşümüze de inanmıyorlardı. Arap baharıyla başlayan direnişlerden sonra, şaşırarak Beşşar kimdir diye soruyorlardı. Gösteriler başlayınca on altı yaşında bir lise öğrencisi Ey Mahir, Ey Cemal çıkın ve Golan'ı alın. Bu cümlelerin manası nedir, bu söz elinizdeki silahları kullanarak İsrail'le savaşın halkınızı öldürün, şeklinde anlaşılıyordu. Bu halkın kanını alıyorlardı. Bu halkı öldürmek için ellerinde olan her şeyi alıyorlardı. İsrail, Suriye'ye karşı kırk yıl boyunca tek kurşun kullanmadı. Öyleyse, İsrail'e karşı direniş nerde kaldı? İsrail sıkıntısı nerde kaldı?

Genç Birikim: Amerika'da Ömer Faruk Abdullah adındaki bir Profesör, Suriye dosyası kitabında diyor ki; Suriye 1975 yılında Lübnan'a Hristiyanları korumak için girdi, İsrail'e karşı direnmek için girmede. Bu konuda ne dersiniz?

Münir Gadban: Sözüm ona İsrail'e karşı direniş adı altında girdi, ama Hristiyanları korudu ve o zaman orada devam eden rejimi korudu, Amerika'nın izniyle. Suriye oraya girdi ama Amerika çıkmasını emredince yirmi dört saat sonra Lübnan'dan çıktı. Biz Amerika'ya dedik ki: Suriye yirmi dört saatte oradan nasıl çıktı? Fakat bir Münir Gadban alamadık. Şu bir gerçek ki Hafız Esed Amerika'nın emriyle halkına karşı durdu, halkını katletti. Müslüman'ın kanı Esed'in elinde o kadar ucuz ki. Öldürüyor, tutukluyor. Müslümanların hükümeti ele geçirmelerinden korkuyorlar. Hatta İsrail, halkı he-

lak etmesi için Amerika'yı kışkırtıyor. Amerika öldürüyor, öldürüyor, halkı helak ediyor. Direniş ve devrim isteyen önde gelen Müslümanları yönetimin onların eline geçmesinden korkarak öldürüyorlar. Bundan sonra Müslüman olmayan laik düşüncede olan insanlar gelerek Suriye rejimine uyararak onu destekliyorlar.

Genç Birikim: Üstad, 1982'de Hama olayında Humeyni'nin tesiri olduğu yönünde görüşler var bu konu ile ilgili düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Münir Gadban: Bu noktada şunu söylemek lazım. Hama katliamının olduğu zamanda Suriye halkı çeşitli fırkalara bölünmüştü. Baskıcı Suriye rejimi kendi iradesiyle bu işi kolaylıkla yapmıştır. Halkın üzerine binlerce askerini salarak, başka hiçbir güce, yardıma ihtiyaç duymadan bu zulmü yapmıştır. Esad rejimi gözlerden uzak bir şehirde halkının üzerine bomba yağdırmıştır. Suriye'de uzunca bir dönem böyle geçmiştir. Ama aradan uzun zaman geçti, şimdi halk uyandı, köyde, şehirde, mahallede her yerde halk direnişe geçti. Bu durum karşısında İran, Rusya ve Çin Suriye rejimini korumak için harekete geçmiştir.

Genç Birikim: Türkiye'de, Beşşar Esad'ın babasından daha yumuşak bir tabiatla olduğu anlayışı yaygın. Sizin bu konudaki tecrübenizle baba ve oğul arasındaki fark nedir?

Münir Gadban: Hayır, hayır kesinlikle hiçbir fark yok. Biz halkımızın ruhlarını korumak için, Beşşar Esad yönetime gelince üç sene boyunca

aleyhinde tek kelime etmedik. Belki babasının yaptıklarından vazgeçerek durumu düzeltir diye bekledik. Ama asla dokundurmadığı kırmızı çizgilerinin olduğunu gördük. Esad taraftarlarına ve Baas partisine asla dokundurtmadı laf söyletmedi. Beşşar bu şekilde bilindi, kanunlarda ve yönetimde hiçbir değişiklik yapmadı. Arap baharının etkisiyle direniş ve çatışma başlayınca, Beşşar Esad'ın suçun başı olduğu açıkça tespit edildi. Baskıda, işkencede, azgınlıkta ve bozgunculukta babasından bir farkı olmadığı ortaya çıktı.

Genç Birikim: Hocam, Tunus, Mısır ve Libya'da hâkim rejim olmadan problemler çözümlendi. Ama Suriye'de böyle olmadı. Problemler çözülemedi. Zaman uzadı. Söz konusu diğer ülkeler ile Suriye arasındaki fark nedir?

Münir Gadban: Çünkü Suriye'de asker hükümetin yanında yer aldı ve onu destekledi. Mısır'da ordu silahlarıyla halkın yanında oldu ve gösterileri destekledi. Tunus'ta da böyle bir durum gerçekleşti, ordu yönetime karşı durdu. Libya'da askerin durumu Suriye'deki gibiydi, ordu tamamen Kaddafi'nin elindeydi. Ama onlar Allah'a sığınarak halkın yanında yer aldılar. Bu olaylarda ölü sayısı otuz bini buldu. Eğer halk bu mücadeleye destek vermeseydi, Libya nüfusunun yarısını kaybederdi. Gerçekte bugün biz Suriye halkının sabrı ve sebatıyla direnişe devam ediyoruz. Yıkılan, talan edilen ülkesini korumak ve hak üzere hakkaniyete uygun bir yönetimin kurulmasını sağlamak için gösteriler yapıyor, direniyor. Gerçek şu ki, bugün Suriye'de devam eden zor durumun, yaşadığımız bu çağda başka bir benzeri yok.

Genç Birikim: Suriye'deki rejim değişikliği ne zaman olacak, bu durum ne kadar zaman alacak?

Münir Gadban: Bu sorunun iki cevabı var. Birinci Münir Gadban, sebepler dünyasından gücümüzün ne kadarını bu durumun çözümünü için, bu zalim rejimi yıkmak için ortaya koyduğumuz tepkiyle ilgili bir meseledir. Siyasi bağlamda, uluslar arası bağlamda tüm devletleri bu durum hakkında harekete geçirmek için elimizden geleni yapmalıyız. Fakat şu anda dünya devletleri bu konuda riyakâr bir tutum içindeler. Bu konuda doğru ve samimi değiller, gerçek anlamda Suriye halkının yanında durmuyorlar. Bu direniş nasıl sürüyor? Bu direniş normal olarak devam ediyor ama bedeli çok ağır, binlerce can verildi bu uğurda. Bedel gerçekten çok ağır

oldu, Suriye sokakları, caddeleri adeta mezbahayı andırır oldu. Ama Suriye halkı asla eski duruma bir daha dönmek istemiyor. Suriye halkının direnci ve direnişi işte bu noktadadır.

Bu konuda başka bir görüşte, bu özellikle benim görüşümdür. Gerçekte bu direniş duyguları da ince hisleri de harekete geçirmedir. İçinde bulundukları zorluk ve sıkıntılar, uğradıkları ihanetler, içine düştükleri zelim durumdan dolayı içlerindeki acizlik ve korku zincirlerini kırarak zulme başkaldırdılar. Bu direnişi sürdüren insanlar sıradan halk, Rabbim onlara görünmez ordularıyla yardım etsin. "Rabbinin askerlerini ondan başkası bilmez".

Genç Birikim: Sizi çok yorduk, son soruyu sormak istiyorum. Esed rejiminin en kısa zamanda düşmesini temenni ediyoruz, inşallah. Hükümet düştüğünde Suriye'yi nasıl bir durum bekliyor, İslâmi bir yönetim mi, yoksa demokratik bir yönetim mi?

Münir Gadban –Biz genel anlamda halkımızla çok görüşlü demokratik yöntem üzerinde anlaştık. Kurulacak olan hükümetin demokratik esaslar üzerinde kurulmasında yöntem olarak anlaştık. Demokrasi seçim sandıklarında ortaya çıkacak. Yoksa onu özellikle arzuladığımızdan değil, halkın görüşünü ortaya koyacağı için demokrasiyi istiyoruz. Bizim halkın kesinlikle İslam'ı seçeceğine olan güvenimiz sonsuzdur. Onlar bu davalarında dostlarını tanıyorlar ve durumdan nasıl kazançlı çıkacaklarını da biliyorlar. Bununla birlikte zihinlerimizde ve tasavvurlarımızda Suriye rejiminin bize karşı yalnızlaştırma politikası uygulayabileceği endişesi de var. Çünkü Suriye hükümeti Müslümanların/"İslamcı" büyük çoğunluğunu tutukladı. Tabi ki biz Suriye halkının çeşitli gruplardan oluşan kozmopolit bir yapısının olduğunu biliyoruz. Biz Suriye halkı olarak yönetim şeklinde ittifak edeceğiz. Her grup kendi özelliklerini bağımsız olarak ortaya koyabilecek. Bundan dolayı, eğer biz milletvekilliğinde çoğunluğu elde ederek hükümeti kazansak bile diğer kesimlerle yönetimi paylaşacağız, diyoruz. Çünkü bizim devralacağımız/bize bırakılan bu durum çok ağır bir sorumluluktur. Niye bu sorumluluğu sadece Müslümanların üzerine yükleyelim. İnsanlar arasında ayrımcılık yapalım. Şu anda bizim üzerimizde büyük bir zulüm var. Niçin biz zulmedelim. Biz durumun İslami bir kıvamda oluşacağına inanıyoruz. Özgürlük ortamının da ancak İslâmi hükümlerin uygulanmasıyla mümkün olacağını düşünüyoruz.

Hudeybiye barış anlaşması üzerinden konuşursak bazı Müslümanlar bu durumu güzel bulmadılar. Ama Hz. Ömer(r.a) Hudeybiye anlaşmasından daha büyük bir fetih yoktur, diyor. Bu anlaşmadan önce insanlar savaş içindeydiler. Birbirlerinden korkuyorlardı. Anlaşmadan sonra insanlar rahatlayarak İslam hakkında konuşmaya başladılar. Hudeybiye'ye kadar çoğunlukla insanların zayıf olanları İslam'a girdi. Anlaşma sırasında Müslümanların sayısı beş bin idi. Bir buçuk sene sonra Mekke'nin fethinde sayıları on binleri aştı. Biz hürriyet üzerinde ittifak ediyoruz. Çünkü özgürlük, Müslümanlar ve İslam için en uygun şeydir. Yeni kurulacak hükümet, Suriye halkına özgürlük, onur, hak ve hukuk getirecektir. Aynı zamanda Müslümanların halkla ilişkisi hak üzere ve en güzel şekilde olacaktır. Fikirler açıkça ifade edilecek. Böylece halk İslam'ı en doğru şekilde anlayarak, öğrenecek, inşallah.

Genç Birikim: Daha önce Türkiye'ye geldiniz, yirmi sene öncesiyle bugünü arasında nasıl bir fark var?

Münir Gadban: Kelime olarak İslam'ı telaffuz etmese de, Türkiye hükümetinin İslam'ı eylemler/amel olarak uyguladığını düşünüyorum. Hükümet kendisini laik olarak ifade edip, laik sisteme göre yönetim uyguladığını söylese de. Fakat genel olarak Türkiye atmosferine baktığımızda İslam'ın etkisini görüyoruz. Tunus, Cezayir, Fas gibi halkı Müslüman ülkelere baktığımızda, halk İslam'a olan sevgisinden dolayı Müslümanlara güveniyor. Ama onlar şehirlerinin ülkelerinin madden ve manen nasıl yıkıma uğradığını, ekonomik olarak ne duruma düştüklerini gördüler. Arap ülkelerinde Müslümanlar yönetime gelince halk, ülkelerinin durumunu sosyal ve ekonomik olarak düzelttiğini, fakirlikten ve rüşvetten kurtardığını görünce, Müslümanlara karşı bir kat daha güvenleri arttı. Bu sadece hatiplerin söylediği bir söz değil. Şartlar düzelince Müslümanlara güven duygusu bir kez daha arttı. Türkiye'de hükümette bulunan parti Türkiye halkının sorunlarını, üçte ikisinden az olmamak şartıyla gözdüler. Türkiye ekonomisi uluslararası derecede bir seviyeye ulaştı. Aynı zamanda Türkiye birçok yönden de çok iyi noktalara geldi. Bunun İslam Âleminde çok önemli bir adım olduğunu düşünüyorum.

Genç Birikim: Hocam teşekkür ederiz, son söz olarak ne söylersiniz.

Münir Gadban: Ben teşekkür ederim, Allah(c.c) size hayırlar versin.

Fıkıh, Riba, Faiz, Değer ve Fazlalık Üzerine

Tevfik UĞUR

FIKIH

Fıkıh, herhangi bir konu hakkında elde edilen bilgi olmaktan çok konulardan bağımsız olarak "ince anlayış ve derin kavrayış" demektir. Fıkıh kelimesi Kur'an'da ilim, bilim ve bilgi için değil ince sezgi, keskin idrak ve bir şeyin aslına nüfuz ederek özüne vakıf olma kabiliyeti anlamlarında kullanılmıştır.

İtikad değil ama fıkıhta öncelikli olan şey, isim ve şekil değil, niyet ve mahiyettir. **Yani bir işin mahiyetini değiştirmeden ismini değiştirmek o işin hükmünü değiştirmedeği gibi bir işin ismini değiştirmeden mahiyetini değiştirmek de o işin hükmünü ortadan kaldırır.** Örneğin üç talakla boşanan kadın, bir başka erkekle evlenip boşanmadığı sürece ilk eşine caiz olmaz. Ama burada şekilden önce niyet önemlidir. Yani hütle yapılarak hükmün sadece şekil şartı yerine getirilebilir oysa niyet sâlih olmadığından dolayı nikâh Allah katında fâsid olur. Ya da Müslümanların **riba** konusundaki hassasiyetlerini göz önünde bulundurarak, ortada para dışında bir şey alınıp-satılmadığı halde yapılan işe ticaret, sonucuna da "**kâr payı**" denilebilir. Veya ortada mal yokken işin şeklini de değiştirip **riba** kavramını aradan kaldırma niyetiyle borç alıp mal almak isteyen insana, parayı vermek yerine parayla onun adına mal satın alabilir, bu işe de karşılıklı rıza ile gerçekleşmesinden dolayı ticaret denilebilir. Oysa hütle olduğu gibi işin mahiyeti, ticaret yapmadan paradan para kazanmak yani para karşılığında para satmak olduğundan dolayı, yapılan iş alış-verişe değil riba hükmüne girer. Ya da riba, pa-

ranın değeri ya da satın alma gücü ile değil, paranın sayısal miktarındaki fazlalık olarak kabul edildiğinde mahiyeti **karz-ı hasen** olan bir işe de riba denilebilir. Oysa salih bir amel, haram olamayacağından dolayı o amelin ismi ne kadar değiştirilse de, o yine Allah katında salih amel olarak kalacaktır.

Fıkıhın anlamlı ve uygulanabilir olması için, insanların iyi niyetli olması gerekir. Bu anlamda fıkıh, iyi niyetli insanlar için ortaya çıkmıştır. Fıkıhın verdiği bir hüküm, art-niyetli insanlar tarafından çarpıtılıp kötü amaçlar için kullanılıyorsa bu durum, fıkıhın ya da hükmün yanlışlığına değil kötü niyetli insanların varlığına delalet eder. Bu anlamda fıkıhın amacı ve hükmünün mahiyeti, kötü niyetli insanların varlığı göz önünde bulundurularak ortaya çıkmaz. Örneğin fıkıh derki boşanan kadın, başka bir erkekle evlenmediği sürece ilk eşine caiz olmaz. İyi insanlar bu hükme uyarak boşadığı kadını, kadın kendi isteğiyle bir başka erkekle evlenmediği ve doğal süreçte boşanmadığı sürece geri almaz, çünkü Allah'tan korkar. Oysa kötü niyetli insanların, Allah'ın hükmüne uyma gibi bir kaygıları yoktur, sadece toplum baskısından dolayı, bu işi şeklen yerine getirirler. Ya da fıkıh derki asli ihtiyaçlarının dışında 80gr ve üstü altına sahip olan Müslümanlar, mallarının 40ta 1ini zekât olarak zekâta tabi olan sınıflara vermekle yükümlüdürler. İyi niyetli insanlar, 80 gram'ın üzerindeki tüm mal varlıklarını hesaplayarak bir oran çıkarır, kötü niyetli insanlar ise, tüm mal varlığını 80 gram altında olacak şekilde göstermeye çalışır. Ya da borçlanma esnasında para ile borç veren kimsenin enflasyon oranında fazlalık alması caizdir

denildiğinde, iyi niyetli insanlar hiçbir fazlalığı kabul etmediği gibi, kötü niyetli insanlar da enflasyon oranını fazla gösterip pekâlâ caiziyeti harama dönüştürebilirler.

Fıkıhta niyet ve mahiyet kadar öncelikli olan şey, ilke ve maslahatın korunmasıdır. Yani fıkıhın ruhunda öncelikle Allah'ın hudutları demek olan İslam ilkelerini, ardından İslam ümmetinin maslahatını korumak vardır. Bu noktada maslahat, ilkeler kapsamında değerlendirilir. Eğer maslahatın sınırı, İslam ilkelerinin sınırını aşıyorsa burada artık maslahat gözetilmez. Örneğin İslam ümmetinin yok olmaması için bu çağda artık **riba** kullanıma sokulmalıdır denilemez. Bu yapılmadığı takdirde İslam ümmeti yok olsa da riba caiz kılınmaz. Çünkü bu takdirde İslam ümmeti kavramı anlamını yitirir ki böyle bir hükümle İslam ümmetini var eden ilkeler yok edilmiş olmaktadır. Bunun yanında ilkelere korunması amacıyla siyasi durum ve şartlar gereği bazı hallerde ticaret veya mallar, belirli bir müddet için haram kılınabilir. Burada ticareti haram kılmak, Allah'ın "ticareti helal kılmıştır" emrine muhalif bir durum teşkil etmez. Çünkü ticaretin helal kılınması ruhsat iken İslam ilkelerinin korunması farzdır. Bunların yanında bir de fıkıhla itikadın kesiştiği yerler vardır. Riba ve zekât gibi. Riba yemekten vazgeçmeyenler, Allah ve resulüne karşı savaş açanlar olarak anılırken (Bakara, 279), niyeti ne olursa olsun zekât vermeyenlere karşı savaş açılır. Burada amelin kendisi, artık itikada dönüşür.

RİBA NEDİR?

Sözlükte fazlalık, ziyadelik manasına gelen bu kavramın fıkıh literatüründeki anlamı şudur; İki aynı cinsten olup değeri kendinden menkul -**mâl-ı mütekavvim**- olan iki maldan birinin diğeri üzerine **fazlalığına riba** denir. Burada ki fazlalık emek olmadan, değerdeki karşılıksız fazlalıktır. Cins birliği olduğu sürece bu mallarda yapılan her türlü fazlalık riba'dır. Cins birliği ne demektir? Değiş-tokuşa konu olan ya da satın-alınıp verilen malların aynı olmasıdır. Bu anlamda cinsleri farklı mallar arasında mübadele olmadan -değiş-tokuş- benzer malın sadece miktarını artırarak yapılan işlem riba hükmüne girer. Örneğin 1000 gram buğday verip 1100 gram buğday almak. Böyle bir anlaşmada emek değil sadece zaman söz konusu olabilir. Burada alış-veriş, değiş-tokuş ve ticaret yoktur. Malı vermeyi kabul eden kişi bir ay sonra hiçbir çaba sarf etmeden garantili olarak bu malı 100 gr arttırırken, malı alan kişi de ne kadar emek sarf

ederse sarf etsin bir ay sonra bu maldan 100 gram zarar edecektir. **Burada miktarın oranı kadar, malın değeri de artıp azalmaktadır.** İşte böyle bir durumda sermaye zamanla belli bir zümrenin elinde toplanırken bu zümrenin dışında kalan insanların elinde zamanla hiçbir mal ve sermaye kalmayacaktır.

Her zaman ve şartta Riba'da; sayısal fazlalık, değer yani satınalma gücünün fazlalığına eşittir. Neden? Çünkü ribaya söz konusu olan ve meşhur hadiste geçtiği üzere aynı cins mübadelenin yasaklandığı mallar, *değeri kendinden menkul* olan mallardır. Riba sözcüğünün kökeninde mutlak çoğalma vardır. Değeri kendinden menkul olan mallarda sayısal çoğalma her zaman için değerinin çoğalması anlamına geldiği için, bu mallarda yapılan her türlü fazlalık riba'dır. Riba ile ilgili meşhur olan hadis şudur;

"Altın altınla, gümüş gümüşle, buğday buğdayla, arpa arpayla, hurma hurmayla ve tuz tuzla misli misline, birbirine eşit olarak peşin satılırlar. Bu maddeler farklı cinsten olduğu zaman, peşin olmak şartıyla istediğiniz gibi satın." (Müslim, Müsakat, 81; Ebu Davud, Büyu, 18; A. b. Hanbel, V, 314, 320.)

Bu hadis o dönemde ticarete en çok kullanılan malları kastettiği için -hadiste geçmediği için- şeker, bal veya örneğin demiri hemcinsiyle ziyadeleştirdikten sonra alıp-vermek de elbette helal olmayacaktır.

Allah'ın yasakladığı ribayı anlayabilmek için "değeri kendinden menkul" -mâlî mütekavvim- tabirini göz önünde bulundurup hangi malın bizatihi değerli, hangisinin kendisine dışarıdan yüklenen değerle değerlendirilen mal olduğunu incelemek gerekiyor.

Yukarıdaki hadiste sayılan malların özelliği değerlerinin, kendi tabiat ve özlerinden kaynaklanıyor olmalarıdır. Bu malların değeri, göreceli değil mutlak, bizzat kendi mahiyetlerindendir. İnsanlar bu mallara, keyiflerine göre dışarıdan değer yüklememişlerdir. Bu tezimize altın ve gümüşün değeri üzerinden itiraz yöneltilebilir; *"Bu madenler, yenilip içilmez, tek başlarına bir şey ifade etmez, ancak para gibi mübadele aracı olarak kullanıldığında değerli olurlar. insanlar istemezlerse bu malların değeri toz ve toprak gibi olur..vs"* denilebilir. Bu itiraz mantıklı görünse de dünya gezegeni, insan fitratı ve bu fitratı yaratan Allah göz önünde bulundurulduğun-

da yapılan itirazların pek de güçlü olmadıkları anlaşılacaktır. Çünkü bu madenleri, insanların gözünde yani ruhunda değerli kılan şey, bizzat insanların kendisi değil, onlara "altın ve gümüş" değerli gösteren Allah'ın, onları bu fitratla yaratmasıdır. Yine Allah insanı, altın ve gümüş madeninin su gibi bol olduğu bir gezegende değil, normal şartlarda değeri azalmayacak kadar, altın ve gümüş miktarı barındıran dünya gezegeninde yaratmıştır. Salih insanların, altın ve gümüş biriktirme yoluna gitmemesi onları değersiz görmelerinden değil dünya malına tamah etmemelerinden kaynaklanır. Yoksa bu insanlar, ellerinde altın ve gümüş olsa onun zekâtını hem verir, hem de onu infak ederler. Bu mallar değerli olduğu için infak edilir. Hadiste sayılan ve onlara benzeyen malların en büyük özelliği değerlerinin zamanla değil, sayısal miktarları ölçüsünde artıp-azalmasındır. Yani bu mallar, kıtlık zamanında da bolluk zamanında da miktarları ölçüsünde değerleri değişir. Bu malların değeri, hiçbir zaman sıfır olmaz ya da sıfır olmasa da insanların onları ihmal edeceği veya yok sayacağı bir noktaya düşmez.

Mal-ı mütekavvîm hususunu daha anlaşılır kılmak için paranın olmadığı bir dünya ve ekonomi düşünelim. Bu durumda altının değerini belirleyecek olan kıtas ne olacaktır? Altının değeri neye göre değişken olacaktır. Biz paranın tedavülde olduğunu varsayarak, altının değerini paraya göre belirliyoruz. Oysa para ortadan kalktığında, altının değerini belirleyecek olan şey nedir? Ya da altın değerinden bir şey kaybedecek mi? Somut bir örnek;

Her şeyin sayılardan ibaret olacağı dijital bir çağda yasadığımızı farz edilsin. Mübadele araçları bakımından bu çağı büyük ölçüde yaşıyoruz zaten. Simdi böyle bir çağda yaşamakla birlikte paranın da ortadan kalktığını farz edip -ki İsveç bugünlerde kâğıt para kullanımını bütünüyle kaldırma yolundadır- mübadele aracı olarak altının da kullanılmadığını varsayalım. Bu durumda mübadele aracı olarak ne kullanılacak? Dijital sayılar! Farz edelim ki özel şirket, devlet kurumu ya da fabrikada çalışıyorsunuz, ay sonu geldiğinde aylık maaşınız ne olarak yatacak? Elbette sayılarla. 2000, 4000, 5000..vb. Elinizde hiç para yok, sadece hesabınızdaki sayılar var. Ekmek alıyorsunuz, karşılığı hesabınızdan sayı olarak çekiliyor, yakıt, kira öyle, yaptığınız tüm alışverişler de aynı şekilde sayılar kullanılıyor. Ortada somut hiçbir şey yok, sadece sayılar, para gibi elden ele değil de hesaptan hesaba geçiyor. **Gerçekte bu sayılar neyi ifade**

eder? Emeğin karşılığını!. Siz emeğinizi özel şirkette, devlet kurumunda, fabrikada bu sayılar karşılığında sattınız, ardından bu sayılarla başkalarının emeklerini satın aldınız. **İşte burada olduğu gibi normal yollarla her çağda alınıp satılan şey, gerçekte emeğin kendisidir.** Peki, böyle bir ortamda altın değerini yitirir mi? Ya da altın, tüm çağlarda olduğu gibi bu dijital çağda da değerli bir mal olmaktan çıkar mı? Veya şöyle soralım, parayı ortadan kaldırdığınız gibi piyasada mübadele aracı olarak kullanmanıza rağmen altını da kaldırabilir misiniz? Siz kendi adınıza hiçbir yerde altın kullanmıyorsanız ya da biriktirmiyorsunuz ama tüm insanları altından, onun değerli olduğu düşüncesinden uzaklaştırabilir misiniz?

Altın borsasında da durum aynıdır. O borsalarda altının değeri bugün dolar yarın bir başka para birimi ile belirlenebilir. Yani siz altının değerini para ile ölçtüğünüz için, altının değeri değişken gibi gözüküyor. Oysa burada değişken olan şey, altının değeri değil, paranın kendi değeridir. Parayı tedavülden kaldırdığınızda altın, değerinden bir şey kaybetmiyorsa değeri değişken olanın altın değil para olduğu görülecektir. Oysa benzer işi, altın için yapmak mümkün değildir. Yani ne altın tedavülden kaldırılabilir ne de ona yüklenen değer ortadan kaldırılabilir.

*"Değeri kendinden menkul olan mallar"*ın miktarında yapılacak değişiklik, onların değerini de bire-bir değiştirir. Örneğin bir yıl önce ile bir yıl sonrasının altın ya da buğdayın değeri ne olursa olsun, onların miktarında yapılan değişiklik her zaman için onların değerini artırır. **Yani 101 gr altın, hangi şartlarda olursa olsun her zaman için 100 gr altından daha değerlidir. Ya da 1000 gr buğday, her zaman için 1100 gram buğdaydan daha az değerlidir. Oysa para için böyle bir şey söz konusu olamaz. Örneğin 100 TL her zaman için 101 TL'den daha değerli değildir. Örneğin paradan altı sıfır atılmasından sonra elde bulunan 1000 TL, altı sıfır atılmadan önceki 900.000 TL'den daha değerlidir. Ya da enflasyon oranının %70 olduğu bir piyasada 100 TL, enflasyonun %10 olması durumunda 50 TL'den daha değersizdir. Buradan bir kaide oluşturulursa söylenecek olan şey şudur; "Değeri kendinden menkul olan malların miktarında hangi oranda değişiklik yapılırsa, malların toplam değeri o oranda değişir." Bu kaide bolluk zamanında da aynıdır, kıtlık zamanında da, enflasyonun %100 olduğu bir zamanda da enf-**

lasyonun %1 olduğu bir zamanda da öyledir.

İşte bu tür mallarla borçlanma esnasında, alınan *her fazlalık ribadır, haramdır*. Burada istenildiği kadar anlaşma ya da sözleşme yapılsın, ya da işin ismi değiştirip kar payı, ticaret..vs denilsin. Yapılan iş, mahiyetinden dolayı alışveriş değil, riba kapsamındadır.

Oysa değeri zamanla değişen, miktarı artsa da değeri azalan ve değeri kendisine dışarıdan, insanlar tarafından yüklenen mallar, değeri kendinden menkul olmayan mallardır. İşte İslam fıkhihinin ruhu; kavram, isim ve tanımlardan önce, mahiyet ve niyeti göz önüne aldığından dolayı, fıkıh burada şekil ve miktara değil mahiyet ve değere bakacaktır.

FAİZ NEDİR?

Faiz, kelime anlamı olarak artırma, ziyadeleştirme, fazlalık manasında kullanılır. **Türkçe** fıkıh eserlerinde ve Türkiye’de İslamî hükümlerin söz konusu olduğu konularda faiz, Arapçadaki ribanın karşılığı olarak kullanılır. Faiz, literatürde her ne kadar ribanın karşılığı olarak kullanılıyor olsa da günlük hayattaki kullanımı ve bu kavrama karşılık gelen işin mahiyeti, bazı durumlarda ribanın dışına çıkmaktadır. **Riba**, değeri kendinden menkul olan mallardaki sayısal fazlalığı, değeri kendinden menkul olmayan mallarda ise değer fazlalığını ifade eder. **Oysa faizin gündelik dildeki karşılığı malın niteliği ne olursa olsun bütünüyle matematiksel miktarındaki fazlalığı ifade eder.** Ribaya konu olan mallar, değeri kendinden menkul olan mallar olduğu için bu malların miktarındaki her artış, değerini de artırdığından dolayı riba kavramı ile açıklanır. Oysa faiz kavramı günümüzde malın bizi değeri değerli-değersiz olduğuna bakmadan her türlü malın miktarındaki fazlalığı izah etmek için kullanılmaktadır.

Bankalar, hiçbir zaman paralarını enflasyon oranının altında azaltacak ya da o oranda kazandıracak fazlalığa razı olmazlar. Belirledikleri faiz oranları, paralarını her zaman için enflasyon oranının üzerinde artıracak şekilde olur. Bu nedenle enflasyon oranının %10 olduğu bir ortamda herhangi bir banka yıllık %5 faizle bir yıl vade ile kredi vermez. Çünkü böyle yaptığı takdirde banka, işin ismine faiz dese de bu işlemde %5 zarar ederken, borç alan kişi aldığı paranın miktarı üzerine %5 ekleyerek ödeyecek olmasına rağmen bu işten %5 kazanç sağlayacaktır. Dikkat edilirse böyle bir durumda borç veren değil, borç alan kişi kâra geçmektedir.

Ribaya konu olan her artış, riba alanı daha zengin, vereni de daha fakir kılar. Oysa parayı da kapsayan faiz kavramında miktar artsa da böyle bir durum her zaman ortaya çıkmayabilir. **Türkiye’de bütün bankaların kastettiği faiz, aynı zamanda ribadır.** Bütün işleri, değeri kendinden menkul olmayan para üzerinden sağlansa da onlar, alacakları fazlalık miktarını, paranın değerine yani satın alma gücüne göre hesapladıkları için yaptıkları iş bütünüyle riba kapsamındadır. Yani bankalar, hiçbir zaman paralarını enflasyon oranının altında azaltacak ya da o oranda kazandıracak fazlalığa razı olmazlar. Belirledikleri faiz oranları, paralarını her zaman için enflasyon oranının üzerinde artıracak şekilde olur. Bu nedenle enflasyon oranı-

nın %10 olduğu bir ortamda herhangi bir banka yıllık %5 faizle bir yıl vade ile kredi vermez. Çünkü böyle yaptığı takdirde banka, işin ismine faiz dese de bu işlemde %5 zarar ederken, borç alan kişi aldığı paranın miktarı üzerine %5 ekleyerek ödeyecek olmasına rağmen bu işten %5 kazanç sağlayacaktır. Dikkat edilirse böyle bir durumda borç veren değil, borç alan kişi kâra geçmektedir. Bu işlem her ne kadar faizli işlem olarak nitelendirilse de, riba kapsamında değerlendirilemez. Çünkü bu işlemde borçlu kişi, mağdur olması gerekirken aldığı borç ona kazanç sağlamış, borç veren de zarar etmiştir. Burada, bankaların aldığı faiz oranlarının, enflasyon oranına denk gelen kısmının riba olduğunu kesinlikle ima etmeye çalışmıyoruz. Yani enflasyon oranının %10 olduğu bir ülkede %11 artışla borcun üzerine eklenen fazlalığın sadece %1’i ribadır demeye getirmiyoruz. Mahiyeti riba olup amaç da alım-satım olmadan borç vererek kâr sağlamak olduğundan dolayı, işlemin kendisi fasittir, riba kapsamına girer.

Aynı şekilde katılım bankaları ve finans kurumlarının borçtan dolayı aldıkları farka, vade oranı demeleri o işin riba kapsamında değerlendirilemeyeceğini göstermez. Yine katılım bankalarının verdikleri kâr payı da parada sayısal artış var diye faiz olarak nitelendirilse bile, bu oranlar, yıllık enflasyon oranlarının altında kalacağı için bu miktar, riba kapsamının dışında tutulacaktır. Katılım bankalarının bazı borçlanma oranlarına bakıldığında ilk etapta toplamdaki vade farkı oranının yıllık enflasyon oranının altındaymış gibi görülür. Oysa bu bankalara kredi almak için başvurulduğunda, yıllık enflasyon oranının altında olan vade oranlarını, dosya, ekspertiz. vb. gibi ek masraflarla enflasyon oranının üstüne çıkardıkları görülecektir. Katılım bankaları her ne kadar bu tür masrafları biz almıyoruz deseler de, borcu alan kişinin toplamda ödeyeceği para, enflasyon oranının üstüne çıkmaktadır. Yapılan işlemin nasıl isimlendirildiğine takılmadan katılım bankalarının mahiyetini eğer cevap verilerse basit bir soruyla öğrenmek mümkündür; Katılım bankaları nasıl kâr eder, hangi malı alıp-satarak kâr eder? Ortada para dışında alınıp-satılan bir şey yoksa farklı miktarlardaki aynı paranın değiş-tokuşu riba değilse nedir?

ENFLASYON, DEFLASYON, REEL ENFLASYON ORANI, ENFLASYON ORANINDAKİ FAZLALIK

Bu noktada yanlış anlaşılmayı gidermek için **"enflasyon oranındaki fazlalık"** ve **"enflasyon oranı"** kavramından ne kastettiğimizi açıklamamız gerekir;

1-Enflasyon oranındaki fazlalık, ribada kastedilen "değer fazlalığı" değil sadece paranın miktarındaki "sayısal fazlalık"tır. Eğer sayısal fazlalık, asli ihtiyaç olan malın değerini artırıyorsa bu fazlalık enflasyon oranındaki fazlalık olmaktan çıkar ve riba olur.

2-Enflasyon oranındaki fazlalık, sadece para gibi "değeri kendinden menkul olmayan mübadele araçları" üzerinden borçlanmalarda söz konusu olabilir. Borçlanma altın, gümüş, buğday gibi mallarla yapılıyorsa, "enflasyon oranındaki fazlalık" söz konusu olmaktan çıkar.

3-Enflasyon oranı, manipülasyon ve devletlerin suni müdahalesiyle değil doğal seyrinde ortaya çıkan gerçek bir orandır.

4-Enflasyon oranı, asli ihtiyaçları gidermede kullanılan malların değeri üzerinden hesaplanır.

5-Enflasyon oranı, mübadele araçlarının değeri kendinden menkul olmayan mallardan müteşekkil olduğu zaman söz konusu olabilir. Örneğin altın, mübadele aracı olarak kullanılıyorsa konumuzla ilintili olan "enflasyon oranı" kavramı ortadan kalkar.

6-Enflasyon oranı, pozitif bir sayıdır.

(6. maddeyi biraz açalım; Enflasyon oranının negatif bir sayı örneğin -10 olduğunu düşünelim. Bu durum, paranın değerinin her yıl %10 artması demektir. Böyle bir ortamda 1000 TL borç veren bir insan, borcu bir yıl sonra 1000 TL olarak iade edildiğinde bu işlem, Türkçe'de faiz olarak adlandırılmasa da İslam'da riba olarak adlandırılmaz mı?. Çünkü burada miktar artışı olmasa da değer artışı vardır. Nedir değer artışı? Borçlu 1000 TL alır almaz bu parayla 1000 kg buğday satın alırken, bir yıl sonra 1000 TL ile 1100 kg buğday satın almaktadır. Borçlu bu parayı yıllık ekmek ihtiyacını karşılamak için almıştır. Bir yıl boyunca aldığı parayla buğday ya da ekmek alıp ihtiyacını karşılar ama 1. Yılın sonunda 1000 TL ödeyecektir. İade edeceği paranın miktarında herhangi bir değişiklik yok, fakat enflasyon oranı -%10 olduğundan dolayı artık 1100 kg buğdaya karşılık gelen 1000 TL'yi ödeyecektir. Yani bir sonraki yıllık ekmek ihtiyacından %10 azaltmazsa bu parayı ödeyemeyecektir. Bu durum anlaşma, karşılıklı rıza ya da sözleşme ile çözülebilir mi? Ya da şöyle soralım; Karşılıklı rızanın olmadığı faizli bir işlem var mıdır? Yani kafanızda belli bir riba oranı belirledikten sonra ya da belirlemeden birisine zorla borç para verebilir misiniz? Elbette veremezsiniz. Bu noktada karşımıza yeni bir sorun çıkar. Ülkedeki enflasyon yerli para ile %10 olmasına rağmen yerli paraya göre değeri yılda %15 artan yabancı bir para cinsinden paranın miktarını artırmadan borç alıp-vermek caiz midir?)

Normal şartlarda deflasyon, arzın talebi geçmesi halinde ortaya çıkan doğal bir durumdur. Eğer fiyatların düşüşü (doğal olarak paranın değerlendirilmesi) üretim-tüketim dengesinden değil de suni müdahale yoluyla gerçekleşiyorsa (deflasyon) izah etmeye çalıştığımız durum, haliyle ortaya çıkmaz. Enflasyonun negatif olmasından kastımız, deflasyonun müdahale olmadan gerçekleşmesidir. Eğer deflasyonun olduğu bir ortamda para üzerinden borçlanma ve iadeyi, değeri bizatihiinden olan eşyalar gibi, eşit miktarla yaparsanız, miktar aynı olmasına rağmen, deflasyondan dolayı az değerli para alıp çok de-

ğerli para vermiş olmaz mısınız? Söz ettiğimiz bütün durumlar enflasyonun sıfır olmamasından kaynaklanıyor. Enflasyonun ihmal edilecek kadar sıfıra yakın olması durumunda Faiz=Riba olacağı için, paraya eklenen her miktar zaten riba olacak ve ortada çözülecek bir sorun kalmayacaktır.

Bu maddeler ışığında baktığımızda Enflasyon oranına eşit ya da bu orandan küçük miktarlarda "para" üzerine eklenecek her türlü artış Türkçe'de faiz olarak nitelendirilse de bu artış, riba başlığı altında değerlendirilemez. Çünkü burada, paranın değerinde değil, miktarında bir artış söz konusu olduğu için bu, değerdeki ya da satın alma gücündeki fazlalık değildir. Böyle bir fazlalık borç verenin sermayesini artırmadığı gibi, borç alanın da sermayesinden eksilmez. Dolayısıyla bu fazlalık, ribada olduğu gibi sermayenin belli bir zümrenin ellerinde dolaşmasına yol açmaz. Burada borç veren, kâra geçmediği gibi borç alan da zarar etmez. Bu tür bir borçlanmada borç verenin amacı, kâr elde etmek değil sadece borçlunun ihtiyacını gidermektir.

BORÇLANMA

Müslüman bireyler arasındaki borçlanmada kişiler, borcun Allah için verilip-alındığının bilincindedir. Borcun dünyadaki amacı, zor durumda olan bir kardeşin ihtiyacını gidermektir. Asıl amaç ise, Allah'ın rızasını kazanmak olduğundan dolayı bu borç, **Karz-ı Hasen** olarak nitelendirilir. **Karz-ı Hasen**, Allah için verilen borçtur. **Karz-ı Hasen**, zekât, infak ve sadakadan ayrı olduğu için, verilen mal ya da para bir müddet sonra iade edilmek üzere verilip-alınır. Bir müddet sonra iade edilecek diye Allah bunu hafife almamış tersine Karz-ı Hasen'i bizzat kendi zatına verilen borç olarak nitelendirmiş ve borç verme amelini övmüştür. Bu anlamda borç veren kişinin amacı, kardeşini mağduriyetten kurtarmak olduğu kadar borcun iade edileceği esnada kendisini mağdur etmemek de olabilir. Borç veren kişi kesinlikle paradan para kazanma peşinde değildir, emek sarf etmeden riba üzerinden sermayeyi artırmanın peşinde de değildir.

Peki, paranın her yıl %10 ya da %50 değer kaybettiği bir ülkede İslam, borç veren kişinin hakkını nasıl korumaktadır? Fıkıh öncelikle ilkeleri, ardından maslahatı korumak için varsa İslam fıkıhı, borç alan kişinin hakkını koruduğu kadar borç veren kişinin de hakkını koruyacak-

tır. Böyle bir durumda iki tarafın hakkı nasıl korunacak? Ya borçlanma esnasında hadiste zikredilen ve benzeri olan değeri kendinden menkul mallar kullanılacak, ya da vadenin sonunda değeri aynı tutulmak şartıyla değeri kendinden menkul olmayan mübadele araçları kullanılacak. Eğer Allah, borçlanmayı para cinsinden kullanmayı haram kılmaıysa, (reel) enflasyon oranının %10 olduğu bir memlekette para cinsinden borç işlemi nasıl yapılacaktır? Eğer para da, hadiste zikredilen malların sınıfına sokulacaksa bu durumda borç veren kişi bir yıl sonra mağdur olacak, borç alan kişi de bir yıl sonra %10 kâr etmiş olacaktır. Oysa İslam fıkıhının ruhu, borç alanın olduğu kadar borç verenin de maslahatını koruyup kişilerin mağdur edilmesine izin vermez. Ya da şekilden önce mahiyet ve niyete bakar. Yani fıkıhın burada paradaki sayısal artışı değil, mala karşılık gelen paranın değeri ve satın alma gücünü dikkate alacağı aşikârdır. Özetle enflasyon oranının %10 olduğu bir memlekette 100 TL borç verip bir yıl sonra 110 TL iade alma işlemine Türkçede faiz denilebilir ama İslam'da bunun adı riba olmayacaktır. Böyle bir borçlanma türünde şahıslar dilerse borçların iadesini enflasyon oranı ile birlikte ister ve alır, dilerlerse almaz. Bu, borç verenin inisiyatifine ve ihtiyacına kalmış bir durumdur.

Enflasyon oranı dediğimizde, ön kabulde bu oranın gerçekten reel olarak belirlendiğini varsayıyoruz. Devletin şu anda belirlediği oranların tartışmalı olup-olmaması, konumuzu fikhî değil teknik açıdan ilgilendirir. Müslümanlar arasındaki borçlanma nasıl olmalı? En basitinden, en kötü durumda Müslümanların borçlanma esnasında herkesin şöyle bir çözüm bulması gayet mümkündür. Asli ihtiyaç olarak kullanılan en az 10 ya da borçlanma miktarına göre 20, 50 hatta 100 kalem karşılıklı olarak belirlenir. Bu kalemlerin borçlanma tarihindeki değerleri, para cinsinden tespit edilir. Borcun iadesi yapılacağı tarihte de yine bu kalemlerin o günkü fiyatı hesaplanır, kalem bazında farklar alınarak bu farkın ortalaması alınır, ortaya çıkan oran reel enflasyon oranıdır.

İslami hükümlerle yönetilen bir İslam devleti düşünelim, küresel sisteme entegre olmamış, kendi iç piyasasında yerli parası her yıl %10 oranında değer kaybediyor. Böyle bir durumda yerli para ile borçlanmanın sekil ve hükmü nasıl olmalıdır? Eğer bu soruya cevap verip sorunu iki tarafı da mağdur etmeden çözmek elzemse, bunun yolu elbette ki fıkıhın ruhunu kavramaktan geçecektir.

Müslüman Üniversite Gençliğinden Beklentilerimiz Ya Da Ne Yapmalıyız?

İsa MEMİŞOĞLU

Günümüz üniversitelerinin temelleri 19.YY' da atılmıştır. Modern üniversitelere uzanan bu süreçte batılı ekoller dünyadaki tüm üniversiteleri etkilemişlerdir.

Üniversiteler, bireyi merkezine alıp, özgür-lükçü bir örgütlenişle kendini gerçekleştirmiştir.

Endüstriyel faaliyete geçen ve kentleşmiş, şehirleşmiş toplumların, dinamiklerinin sağlayıcısı olarak üniversiteler yer tutmaya başlamış ve dünyanın çeşitli ülke/İmparatorluklarındaki halklar ve hükümetler tarafından desteklenmişlerdir.

Günümüzde "bilgi çağı", "bilgi toplumu" gibi argümanlar bu yeni toplumu ifade etmektedir.

Bilginin tekeli 400 yıldan bu yana elinde bulunduran üniversiteler, bu dünyanın yönlen-diricileri haline gelmişlerdir.

Üniversiteler İslam'a ait bir kurum değildir.

Üniversite kurumu tamamen batıya ait bir müessesedir.

Gelişiminde İslami hiçbir katkı olmamıştır. İslam'a ait olmayan bir kurumdur.

Bu yüzden bir Müslüman üniversiteleri asla benimseyemez ve sahiplenemez.

Günümüz üniversitelerinde bilgi ve teknik kendi amaç ve ihtiyaçlarına göre üretilmektedir.

Müslüman toplumun amaçları ve ihtiyaçları ile batılı toplumların amaç ve ihtiyaçları farklıdır.

Müslümanlar amaçları ve ihtiyaçları belirgin-leştirmeli/ netleştirmeli/ açık ve anlaşılır hale getirmeli ve buna göre bilgi ve teknik üretmelidirler.

Müslümanlar, 'bilgi' ve 'teknik' kendileri üretmelidirler.

"Peki, bu durumda biz ne yapmalıyız? Diye kendimize soracak olursak:

Bizim de, aynı batılıların yaptığı gibi, rasyonel aklın ürettiği bilgiyle mücadele edip, alternatif eğitim kurumlarını kurmalıyız.

Kendimiz 'bilgi ve teknik' üretmeliyiz.

Tek çözümün bu olduğu konusunda iddia etmiyoruz, fakat bu çözümün daha sağlıklı olacağını düşünüyoruz.

Gündeminde hiç vahiy olmayan Rasyonel aklın ürettiği bilginin karşısında duramadığımız takdirde, hayatın içinde çözülmemiz kaçınılmaz olur.

Bu çözümlerde ve savrulmalarda orta yol/ dosdoğru yol çizgisinden sapmalar olur.

Bugün Müslümanların sıkça sorduğu sorular arasında şunları görüyoruz;

Dükkü ağabeylerimiz niçin bugün partili oldular?

Dükkü ağabeylerimiz niçin bugün Cemaatlere geçiş yaptılar? Özellikle bugün kendini cemaat olarak takdim eden Fethullah hoca çalışmalarının içinde yer aldılar.

Dünkü ağabeylerimiz niçin bugün Davetçi/ tebliğci/ inkılâpçı/ ıslahçı yönlerini neden koruyamadılar?

Bu sorulara cevaben;

“Onlar davayı anlamadılar” denmesi zannedersen yeterli, uygun ve doyurucu bir cevap değildir.

Kanaatimce, O ağabeylerin zamanla değişmesinin sebebi, bilgiyi üreten kurumlara olan bağlılıklarından kaynaklanmaktadır. Çünkü kendi amaç ve ihtiyaçları doğrultusunda bilgi üreten kurumları oluşturma gayretleri olmamıştı. Mevcut bilgi üretilen kurumlara bağımlı kalınmıştı.

İdeolojik olarak bir dönem modernizmi kabul etmesek de, hayatın her alanında onların ürettiklerini kullandığımız için, fikri değişimde kaçınılmaz olarak bizleri etkiliyor.

Üniversitelerde İslami hareket bu manada biraz garip bir duruma/ ofsayt'a düşmektedir. Gençliğin ve üniversitenin vermiş olduğu heyecan ve serbestlikle bir takım işler yaptığımız dönemi kapsayan üniversite hayatı, bizi İslami olma konusunda yanıltabilir.

Üniversitelerde özgürlükçü/ tebliğci/ davetçi olmak, mescit açmak, sohbet halkaları oluşturmak tabi ki güzel ve iyi işlerdendir. Bunlar yapılmalı ve sayıları çoğaltılmalıdır.

Fakat; süreci, bilginin tekeliğini değiştiremezsek, bu çalışmaları üniversite hayatı bitip, iş hayatına atıldığımızda da devam ettirebilir durumda bilgi yenilemesini yapamaz isek, ancak bir dönem sevap kazanmakla kalırız.

Üniversitede yaptıklarımız üniversitede kalır.

Öncelikle kendimiz, daha sonra da hidayetine vesile olduğumuz insanlar, hayata atıldıklarında o değişen ağabeylerimizden çok ta farklı olmazlar/ onlar gibi olurlar kanaatindeyim.

Bunu derken, çözüm olarak okullara gitmeyi/ göndermemeyi kastetmiyorum.

Bazı kimseler çözümü okula/ üniversiteye gitmeyerek/ göndermeyerek bulduğunu zannetteler.

Şunu da belirtmeliyim ki burada çözüm çocuğumuzu/ kendimizi okullara göndermemek/ gitmemek asla değildir.

Eğer mantığı böyle çalışan kardeşlerimiz ve ağabeylerimiz varsa;

Onlara;

Modernizmle birlikte içli dışlı olduğumuz,

İçinde lüks hayat yaşadığımız şehirleri,

Ulaşım aracı olarak kullandığımız lüks arabaları,

Saray niteliğinde olan lüks evleri/ apartmanları terk etmeleri, tutarlı olmaları adına tavsiye etmemiz gerekecektir.

Gençliğin toplumdaki yeri nedir?

Üniversitelerin hayatımızdaki konumu nedir?

Üniversite gençliğinin sorumlulukları nedir/ nelerdir?

Öncelikle şunu belirtmeliyiz ki; gençliğin önemi çok büyüktür.

Gençlik, kurulmak istenen yeni toplumun vücududur, ruhudur.

Delayısıyla her türden toplumun en önemli unsurunu gençlik oluşturur.

Günümüzde gençlerin dikkatli olmaları gereken önemli konulardan biri modern zihindir.

Modern zihin, eşyayı parçalayarak anlamaya çalışmaktadır.

Günümüz insanının eşyayı/ insanı/ evreni parçalayarak algılama yanlışlığı/ alışkanlığı vardır.

Bu yanlış algı -parçalayarak algılama- bizim gençliğin tanımını yaparken sosyal kategori ile ele almamız gerektiğini göstermektedir.

İnsan hayatını bir nehir ile sembolize edebiliriz.

İnsan hayatı nehir gibidir. Kaynağından çıkar ve akar. Bu akış gürül gürül devam eder. Biz nehri parçalarsak/ bütünlüğünü gereğinden fazla bölersek nehir kurur ya da kesilir. Akışını devam ettiremez.

Hayat nehrinde bebeğin, çocukluğun, gençliğin, olgunluğun ve ihtiyarlığın bir yeri vardır.

Ölüm perdesinin arkasında da hayat nehri akmaya devam eder ve orada ruhuna kavuşur. Nehrin denize döküldüğü andaki yeri en zengin olduğu kısımdan nehre baktığımızda hayat hikâyesini, akışını görürüz ve bu akışta, hayatta; dede ile torun, olgun ile genç arasındaki akış söz konusudur.

Yani kompartımanlar bağımsız değil, ayrılmıyorlar.

Burada parça olduğu yerden ayrılırsa anlamı bozulur ve ayrıldığında diğer parçaları da bozar. Gençliği de nehir yatağından koparırsak akışkanlığı durur ve koker. Toplumun diğer kitlelerini de olumsuz etkiler. Sorunlu gençlik ortaya çıkar.

Gençliğin sorunları:

Aslında gençliği şekillendiren, eğiten ve yön veren toplum olduğu için gençliğin sorunu olarak ifade ettiğimiz sorun gerçekte toplumun sorunudur. Toplumun sorununu gençlik en diri/ canlı bir şekilde yansıtmaktadır.

Gençlik; en hastalıklı, en problemli, en çok üzerine oyun oynanabilir kitle olarak görülmektedir.

En büyük sorun da, **gençlerin günah sektörlerinin gözdesi/ müşterisi olarak algılanmalarıdır.**

İçinde bulundukları ortamlarda gençler bu konuda çok dikkatli olmalıdırlar.

Tuzaklara karşı hazırlıklı olmalıdırlar.

Üniversite gençliği, kültürel yenilenmenin bir çeşit öncü grubudur.

Toplumsal değişimin-gelişimin, yeniden üretimin en önemli dinamiğidir.

En önemli bir "hız belirleyicisi"dir.

Gelecekte alacağı görevlerle toplum ve eğitim-öğretim bakımından önemli sosyal tabakayı oluşturur.

Bu nedenle toplumsal değişmeyi kendilerine hedef seçenler dikkatlerini gençliğe yöneltmişlerdir.

Gelecek için hedefi ve planı olan büyükler/ üstatlar/ ağabeyler/ reisler, başkanlar; Eğer istedik bir yönde/ İslami yönde toplum değiştirilmek isteniyor ve bunu ikna ile gerçekleştirmek istiyorlarsa, bütün yatırımlarını gençlik üzerine yapmalıdırlar.

Geleceğin öğreticisi,

Geleceğin babası/ annesi,

Geleceğin yöneticisi,

Geleceğin ümidi, olan gençler;

Çok sistematik,

Kurumsal,

Sürekli ve düzenli eğitime tabi tutulmalı ve geleceğe hazırlanmalılar.

Üniversiteler kültürel yenilenmede başrolü oynarlar.

Üniversite kurumları bir nevi strateji belirleme merkezleridirler.

Gençlerin uçuk hayali gibi değerlendirilen bazı düşüncelerin yine onların eli ile bir zaman sonra gerçekleştiğini gördüğümüzde strateji belirleme merkezlerinin üniversiteler olduğunu daha iyi anlarız.

Bizlerin/ Müslümanlar, gençlerin üniversiteden beklentileri farklıdır, farklı olmalıdır.

Bizler/ Müslümanlar, gençler sadece yönetime sahip olmak, rahata ulaşmak, eğlenmek, salt olarak bir meslek sahibi olmak amacıyla üniversitelerde okumaya yönelmemeliyiz.

Bizler İslami kimliğimizle, sorumluluk bilincimizle üniversitelere bakmalıyız.

Yalnız şunu unutmamalıyız bugün Müslüman gençler büyük bir kuşatma altındadırlar. Bulundukları ortamlarda zulüm ve ifsat/ bozulma/ dejenere ile karşı karşıyadır.

Gençlerin amaçlı hale gelerek bu zulüm ve ifsatla en güzel bir biçimde mücadele bilincini kazanmaları gerekiyor.

Zulüm ve ifsatla en güzel bir biçimde mücadele bilincini kazanmak sorumluluk bilincinden geçer.

Üniversite gençlerinin sorumlulukları vardır.

Bu sorumlulukların başında;

Gençler, Ahlakın dejenere olduğu bir toplumda özellikle ve hassaten, **İffetlerini korumaları** gerekir,

Gençler, **Sorumluluk bilinci-** Müslüman olarak sorumluluk bilinci- **kazanmalıdırlar,**

Gençler, **kendilerini ve çevrelerindeki** **inşa etmede /yeniden yapılandırmada görev aldıklarının bilincinde** olmaları gerekir,

Gençler, arkadaşlarını kuşatmak ve onların ilgilerini, dikkatlerini İslami gündeme çekmeleri gereken donanım ile donanmalıdırlar.

Kendisine İslami hayatı ve toplumu dert eden tüm İslami çevrelerle ilişkilerini hassasiyetle koruması ve geliştirmesi gereklidir. Aksi bir tutumu bireyciliğe yol açabilir.

Gençler en önemli sorumluluklarının, **İyiliği emretmek, kötülükten de sakındırmak olduğunu unutmamalıdırlar.**

“ Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.” (Âli İmran 104)

Gençler, Tebliğ sorumluluğunun erteleyemeyecekleri bir sorumlulukları olduğunu bilincinde olmalıdırlar.

Sorumluluklarının bilincinde olan Müslüman üniversiteli gençler, üniversiteleri yatma yeri olarak değil, yatırım yeri olarak değerlendirmelidirler.

Üniversiteler yatırım yapma yeridir. Üniversite hayatının geçtiği 4-5 yıl gibi uzun bir süre iyi değerlendirilmelidir.

Kent/ şehir kültürünün, modern veya post modern hayatın bizden götürdüklerini dikkate alarak şu alanlarda kendimizi yetiştirmeliyiz;

Nefis tezkiyesi yapmalı,

Manevi boyutumuzu geliştirmeli,

Tefekkür dünyamızı geliştirmeli,

Bizi zinde tutacak dualar etmeli,
Namazlarımıza önem vermeliyiz.

Üniversiteler bizler için;
Bir yatma yeri değil, olmamalı,
Yatırım yapma yeri olmalıdır.
Toplumdan kopuk olmamalı,
Toplumla iç içe olmalıdır.

İmanımızı ve Salih amellerimizi arttırmalıyız
ve bu konuda büyük çaba sarf etmeliyiz

Bizim modern hayatın imtihanı olan dünya-
vileşme; dünya ile ahiret arasındaki dengeyi
kaçıran büyük bir imtihan olduğunu unutma-
malıyız.

Müslüman üniversiteli gençlerin uyanık ol-
maları gereken en önemli konulardan biride;
Sinsi bir hastalık olan **Bireyselleşme**dir.

Bireyselleşen genç, vurdumduymaz olur.
Bireyselleşen genç, sorumsuz olur.
Bireyselleşen genç, bencil/ egoist olur.
Bireyselleşen genç, paylaşmayı bilmez.
Bireyselleşen genç, infak etmeyi bilmez.
Bireyselleşen genç, nefsini kutsallaştırır.

Bireyselleşen gençte mücadele isteği ve bi-
linci olmaz.

Bireyselleşen gence göre kendinden başka
dünyada hizmet etmeye değer kimse yoktur.

Geçmişimizin, geleneğimizin getirdiği tec-
rübelerden, birikimlerden gençleri faydalandır-
malıyız.

Bizden sonraki gelecek üniversiteli genç
kardeşlerimize;

Mücadele bilincini,
Mücadele kültürünü

İyi bir örneklik sunabilme sorumluluğunu
diri tutmamız gerekmektedir.

Bireyselleşmenin çok fazla olduğu günü-
müzde, Müslümanların arasında da yayılan bu
sinsi hastalıktan kaçınmamız/ korunmamız ge-
rekiyor.

Yalnızca Allah'ın rızasını gözeterek çalışmalı,
mücadele etmeli ve üzerimize düşen sorumlu-
lukları fedakârlıkla yerine getirmeliyiz.

Tarihe, Dünyaya, özellikle yakın çevremize
baktığımızda; Gençlik, toplumsal ve siyasi dö-
nüşümlerde motor görevi yapmıştır.

Yakın geçmişimize baktığımızda;
İran İslam Devriminde,
Cezayir İslami Kıyamında,
Bugün Ortadoğu'da,
Kuzey Afrika'daki halk hareketlerinde,

Günümüz Arap Baharı olaylar ve gelişmele-
rinde

Gençlerin aktif rol aldığını ve **gençlerin bu
dinamizminin itekleyici-ateşleyici güç ol-
duğunu** görüyoruz.

Böylesine önemli bir konumu olan gençle-
rin kendi haline bırakılmadığını, sürekli olarak
belirli bir eğitim formasyonundan geçirildiğini
ve bu sistemin, devlet denetimi ile sürekliliğini
kazandığını da unutmamalıyız.

Eğitim;
İslami kimliğe sahip fertlerin oluşmasında,
Toplumsal dönüşümde,

Vahyin sosyalleştirilmesinde/ toplumsal ha-
yata yansıtılmasında önemli bir olgudur.

Ancak bugünkü resmi eğitim sisteminde
bunların sağlanacağını düşünmek bizi yanıltır.

Peygamber (as) ve ashabının ilk dönemler-
den itibaren alternatif Kur'âni bir eğitim süre-
cinden geçtiklerini biliyoruz.

Bugün mevcut cahili sistemin örgün eğitim
kurumları ile böyle bir eğitimin yapılmasının
mümkün olmadığının da farkında olmalıyız.

İçinde yaşadığımız toplumun eğitim kurum-
ları olmazsa olmaz değildir.

Müslümanlar üniversitelere gitmek konusu-
na olmazsa olmaz olarak bakmamalıdır.

Bizler, Allah'ın dinini yaşamak ve yaşatmak-
la sorumlu olduğumuzu unutmamalıyız;

Bizim Müslüman olarak temel amacımız;
İslami kimliğe sahip olmaktır.

Dünya ve ahiretimizi kazanmaktır.

Bunun için, içinde yaşadığımız toplumun
eğitim kurumları olmazsa olmaz değildir.

Bir Müslüman için, dünyaya ilişkin beklenti,
katsayısı bu kadar yüksek olan üniversite kapı-

sından girmek amaç haline getirilemez. En baştan beri söylemeye çalıştığımız gibi; **hayatın anlamı üniversiteye gitmek, iyi bir mesleğe sahip olmak değildir, hayatın anlamı Allah'ın Kur'an'da vazettiği dini yaşama, yaşatma gayreti içinde olmak, çocuklarımızı bu bilinçle yetiştirmektir.**

Bunun dışında üniversiteyi, liseyi ya da ilköğretimi hayatın akışı içerisinde ancak hak ettiği ölçüde değer verilmesi gereken alanlar olarak görmeliyiz.

Alternatif İslami eğitimi uygulamak zorundayız.

Alternatif İslami eğitim kurumlarını oluşturmak zorundayız.

Alternatif İslami eğitim modelleri oluşturmak ve geliştirmek zorundayız.

Müslümanların alternatif İslami eğitim sistemini oluşturmaları gerekir.

Sistemin ifsat edici/ bozucu etkilerine karşı direnmede en etkili yolun alternatif İslami eğitim sürecine girmek olduğunu bilmeliyiz.

Böyle bir ortamı, imkânı hazırlamak zorunda olduğumuzun altını çizebiliriz.

Müslüman bir öğrenci için üniversitenin anlamı ne olmalıdır?

Üniversitenin hayatımızda 4-5 yıllık bir dönemini kapsadığını, Böylesi uzun bir dönem, atıl bir vaziyette, kapsama alanı/ İslami tebliğ/ İslami davet/ İslami yaşantı dışında, sadece rızık alanını kapsayacak olan bilgiyi edinmeyi ve bu bilgiyi diploma alma hedefiyle geçirmenin, hayatı parçalamak olduğunu, bunun da dini parçalamak anlamına geldiğinin bilincinde olmalıyız.

Üniversite'de muhataplarımızla ilişkilerimiz nasıl olmalı?

Öncelikle, ilişkilerimizin temel belirleyicisinin Kur'an ve sünnet olmak zorunda olduğunu bilmeliyiz.

"Müslümanlar birbirlerine karşı merhametli, kâfirlere karşı izzetli ve şedit olurlar" (**Fetih,29**)

Ayetinin dünyanın neresinde olursa olsun tüm Müslümanlar için temel ilke olduğunu ve terk edilemeyeceğini hiçbir zaman unutmamalıyız.

Bu hususlara teorik olarak hiçbir Müslüman'ın itiraz etmediğini, fakat bu ilkelerin pratiğe yansımadağını veya tesirinin az olduğunu da aklımızdan çıkarmamamız gerekir.

Müslümanlarla olan ilişkimizi oluştururken mutlaka kardeşlik perspektifinden yaklaşmakla mükellef olduğumuzu da unutmamamız gerekir.

İslam'a açıktan düşmanlık yapanlara müsamaha gösterilemez.

İslam'a açıktan düşmanlık yapanlarla olan ilişkiler de Kur'an'da belirtildiği üzere 'düşmanlık yapmak' kıstasına göre belirlenir.

İslam'a ve Müslümanlara açıktan düşmanlık yapan, yok etmeye çalışan gruplara karşı hiç bir şekilde müsamaha, iyi niyet gösterilemez.

Bunların dışında kalan kitlelere karşı da **islah edici/ öğretici/ terbiye edici bir dille yaklaşmak, önce vahiyle tanışmasını, daha sonra da vahiyle doğru ilişki kurmasını sağlamaya çalışmak** gerekmektedir.

Üniversitedeki İslami çalışmaların tek başına bir şey ifade etmeyeceğini bilmeliyiz. Bu çalışmalar üniversite öncesi ve sonrası ile bir bütünlük arz ediyorsa anlamlı olacaktır. Organizeli, sistemli ve bir amaca yönelik ise anlamlı olacaktır.

Ne kadar iyi bilince sahip olsak da, kendi lokal alanımızda/ dar sınırlarımızda İslam'ı yaşamaya çalışsak da bunu toplumun tüm alanlarına ve katmanlarına yansıtmadıkça verim alamayız.

Üniversiteli gençler olarak, daveti/ tebliği/ öğreticiliği insanlar bize geldikten sonra öğretmeyi hedeflememeli, nasıl gidebilirim/ onlara nasıl ulaşabilirim diye kafa yormalı bunun için organizeler/ etkinlikler yapılmalı ve hesabını vereceğimiz hayatı düşünerek bu iş ve işlemleri, plan ve programları uygulama alanına indirmeliyiz.

Üniversitelerdeki çalışmalar da ancak ilkeli ve tutarlı bir yapının uzantısı olurlarsa fayda ve umut verir, aksi takdirde üniversitenin bitmesiyle birlikte mücadelenin de biteceğini söyleyebiliriz.

Hayatımızın her anında ve Rabbimizin huzuruna vardığımızda başımızın dik, yüzümüzün aydınlık, kitabımızın sağ tarafımızdan verilmesi dua ve temennisi ile...

Bahattin Yıldız ve Kadir Kıymet Bilmek...

Fatih PALA

İyilerimiz, değerlerimiz-değerlilerimiz, erdemlerimiz-erdemlilerimiz, kıymetlerimiz-kıymetlilerimiz, kıymet bilenlerimiz zaman zaman ve yavaş yavaş aramızdan ayrıлып dar-ı beka'ya yürümüşlerdir. Onlar, gizli ve aşikâr numune-i imtisaldirler. Onlar, hep göz önündedirler.

Bu meziyetlere malik olan şahsiyetler, hatasıyla-doğrusuyla, günahıyla-sevabıyla, eksisiyle-artısıyla kulluk görevlerini icra etmenin derdine düşmüşlerdir. Hata günah işlemek ve yanlışlıklar yapmak fitratında olan ve işlenildiğinde vehamet farkına varılıp terk edilmesinin evla olduğu bir nitelikle donatılmıştır insan. Yani insan, insan gibidir. Ne melektir, ne de peygamber!

17 Mayıs 2010 tarihinde İHH'nın Afganistan'ın Kunduz kentinde açmayı planladığı yetimhane için arsa bulma gayesiyle yola çıkan ve dönüşte uçağın düşmesi sonucu Rabb'lerine yürüyen Bahaddin Yıldız ve Faruk Aktaş ağabeyler var önümüzde, gönlümüzde. Bu iki Müslüman iyidiler, iyilerdendiler ve bizim içimizde, bizden birileridir. Rabbimizin şahadetlerini makbul görmesini niyaz ediyoruz ve yaktıkları meş'alenin hiç sönmemesini arzu ediyoruz.

Bu iki ağabey de, Müslümanların iç içe olduğu, sosyal hayatta hemen hemen her şeylerini paylaştığı, beraber nefeslendiği insanlardı. Normal zamanlarda kişiliğine ve özelliğine dikkat etmeden münasebetler devam ettirilir, bazen arayıp-sorulur bazen sorulmaz; belki de birbirlerinin üzerine fazlaca titrenilmez.

Lakin ne vakit ki bir musibet göğümüzde kendini hissettirir olur; işte kardeşliğimizin/ sevgimizin/ muhabbetimizin/ bağlılığımızın damarlarına kan gelmeye başlar. Kalbimiz musibete duçar olmuş kardeşlerimizle çarpar. O kardeşlerimizin bütün yanlış ve kötü meziyetleri gözlerimizden ve zihnimizden silinir; hep iyilikleri, güzel yanları, erdemli halleri dile getirilir. Hatta anlatmalara sığdırılmaz destanları. Onların ne kadar kıymetli ve değerli insanlar olduğu dilden dile, yazılardan yazılara dolaşır. Kardeşlik bağından devşirdikleri sayısız mahsulleri gündem edilir onların. Geçirilen o eşsiz günler, film şeridi gibi gözlerden geçerken, sadece gözlerde kalmaması için tüm çevreye aktarılır. Onların tutukları yolun ne kadar izzetli ve şerefli olduğu söylenir, anlatılır, yazılır durmadan ve duraksamadan günler ve hatta haftalar boyu. Özellikle de Yaradana kanatlanmış olanlarımızdan, apayrı söz ederiz. Onların emsalsiz hayat ve tevhid mücadelesini etrafımıza sunmayı bir görev adederiz. Belki ağlarız, belki ağlatırız. Çünkü onlar artık yoktur; onlar güzeli, güzelce soluklayıp gitmiş olanlardır...

Peki, onlar hayattayken, aramızdayken ve tâ yanı başımızdayken biz nerelerdeydik? O, cümlelere sığdıramadığımız hasletlere malik olan bu insanlarımız, etrafımızda sağ-salim dururlarken; o, aydınlatıcı yürüyüşlerinden insanları neden bîhaber etmiştik? Onlar ölünce mi iyilerden, Salihlerden oldular? O insanlarımız, dünyadaki hayatlarını sürdürürken numune sözlerini ve amellerini görmezden gelip rafa kaldırıyor ve hatta toprağa gömüyoruz. Ve sonra... Onlar toprakla yüz-göz olduklarında raflara kaldırdığımız ve

toprağa gömdüğümüz o imtisal numuneleri ifşa ediyoruz. Bu ne yaman çelişkidir böyle!

Bulunduğum şehirdeki bir radyoda gerçekleştirmiş olduğum 'Salihlerle Yürümek' isimli programın muhtevası; Peygamberler, sahabeler ve mücadele ehli önder Müslümanların hayatını ele almak, konu edinmek şeklindeydi. Çok kıymetli ve sözüne hep değer verdiğim bir ağabeyim: **"Ölmüş Salihleri değil, yaşayan Salihleri konu edinsen daha iyi olur. Yaşayanlar ve aramızda olanlar bize daha muhlistirler."** şeklinde bir teklifte bulunmuştu. Hakikaten o ağabeyim doğruyu söylüyordu. Dünyadan göçmüş olanlarımızın bize katacakları, hayat ve tecrübe anlamında, aramızda bulunanlarınkinden daha fazla olmasa gerek.

Bahaddin Yıldız ağabey vefat edince, onun Afganistan sevdası, o sevdaya dönük gayretleri, mücadelesi, yazdığı eserleri hep anlatılıp duruldu tanıyan yarenleri tarafından. Sağ olsunlar, var olsunlar. Elbette ki böylesi bir değerimiz,

insanlar ve özellikle de Müslümanlar tarafından tanınıp bilinmeli. Ama canım ağabeylerim/ canım kardeşlerim, neden Bahaddin ağabeyimiz hayattayken suskun durdunuz? Neden onun göçme vaktini beklediniz? Neden benzersiz bir Afgan mücahidini, onu bilmeyenlerden/ tanımayanlardan gizlediniz? Müslüman, Müslüman'a sitem eder. Zira nazımız birbirimize geçer... Şu söyleyeceklerim, bir rica ve teklif olarak kabul edilsin lütfen: **Bundan böyle, bütün Değerlerimiz ve Salihlerimizin daha aramızdayken kadr-u kıymetlerini bilelim ve numune teşkil eden bütün meziyetlerini insanlığa sunalım.** Gazetelerimiz, dergilerimiz, radyo ve televizyonlarımız bunu pekâlâ yapabilir. Temennim odur ki, gizli-saklı kalmış bütün değerli şahsiyetlerimiz gün yüzüne çıkarılsın ve onlardan istifade edebilmemize vesile olunsun.

Rabbul âleminden niyazımız, bu kutlu İslam davasının fedakâr erlerinin niteliğini ve niceliğini artırsın ve topraklarımızın şehidlerle bereketlenmesi için yeni yeni yollar açsın. (Âmin)

İNNA LİLLAHİ VE İNNA İLEYHİ RACİÛN

Okurlarımızdan İsmail Karabulut'un annesi vefat etmiştir. Merhumeye Allah'tan (C.C.) rahmet, yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

Okurlarımızdan Volkan Bilgili'nin dayısı vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan (C.C.) rahmet, yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

GENÇ BİRİKİM

Birleşmiş Milletler Bir Milyon Somali'liyi Açlığa Terketti

Thomas C. MOUNTAIN / www.blackagendareport.com
Çev: İsmail CEYLAN

"Somali'deki savaşın günlük maliyeti milyon dolarları bulurken, savaş mağdurları için günlük sadece 10 sent harcanıyor."

Amerika Birleşik Devletleri; Etiyopya, Uganda, Afrika Birliği ve Birleşmiş Milletler ile işbirliği yaparak, Somalili insanların yaşamlarını ve özerkliğini imha ediyor. Somali'nin zapt edilmesi için milyarlarca dolar harcayan Amerikalılar, savaş mağduru sivililer için ise günlük 10 sent harcayarak onların topluca ölümlerine zemin hazırlıyorlar.

Birleşmiş Milletlerin gelecek yıl için açıkladığı bütçeye göre Somalili sürgünlerin payına düşen rakam günlük 10 sentten daha az.

Bir zamanlar CIA başkanı olan, şu an ise UNICEF şefi olan Anthony Lake Nisan 2012'de bir basın konferansı düzenledi ve gelecek yıl Somalili mülteciler için (sayıları bir milyonu bulan ve daha da artan) 35 milyon dolar ayrıldığını açıkladı. Aynı BM, Mogadişu'yu "huzura kavuşturmak" için 20.000 kişilik Afrika Birliği Ordusuna 350 milyon dolar sağlıyor.

Aslında tüm bunların sorumlusu, 2008 yılından beri Etiyopya ve Uganda ordularının Somali'ye girmesine izin veren BM'dir. Bu mültecilerin yarım milyonunun oluşmasında baş sorumlu Etiyopya ordusu iken, diğer yarım milyonun sorumlusu Mogadişu'yu "huzura kavuşturmak" için yola çıkan BM ve Afrika Birliği koalisyonudur. 60 yıldır kuraklığa maruz kalan bu insanlara günlük 10 sent ayrılarak bir darbe de "dünya dostları" tarafından vurulmuştur.

Açık konuşmak gerekirse, bu uygulamanın, insanların açlık ve hastalık yoluyla topluca ölmelerini sağlamak ve bir nevi soykırım yapmak için planlandığı gözlerden kaçmıyor. Geçmişte ABD ordusu bu yöntemle, Kızılderi'li toplama kamplarına hapsederek onların açlık ve hastalıktan topluca ölümlerini sağladı. Aynı uygulama yirminci yüzyıl başlarında Filipinlerde ve 1960'ta Vietnam'da yapıldı.

Somali'de terörle savaş adı altında, aslında yerli halk direkt veya dolaylı olarak katlediliyor. Yine her zamanki gibi ABD'nin savaş suçlarını örtme görevini de BM üstlenmiş durumda.

Eritre'de BM "barış koruyucuları"nın nasıl ülkeden atıldığını, onların gittiğini görmeyen ne kadar güzel bir duygu olduğunu daha dün gibi hatırlıyorum. Bir gün Somali'de de; BM, Afrika Birliği, Etiyopya ve ABD'nin (veya herhangi bir dış askeri güç) gittiğini göreceğiz. O güne kadar; açlık, kan ve savaş durmayacak ve hedefte Somali insanları yer almaya devam edecektir.

